חסידות · ר' צדוק הכוהן

פוקד עקרים

רבי צדוק הכהן רבינוביץ

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

פוקד עקרים

רבי צדוק הכהן רבינוביץ

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/פוקד-עקרים/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

הקדמת המעתיק 4
פרק א 5
פרק ב 6
פרק ג 16
פרק ד 18
פרק ה 44
פרק ו 63

הקדמת המעתיק

ספר **פוקד עקרים**
אשר נשאר לנו ברכה מעצם כתב ידי קודש אדמו"ר הגאון הקדוש איש אלקים מארי דרזין ומארי דכולא תלמודא מאיר עיני הגולה בספריו הקדושים בנגלה ונסתר שכבר הופיעו לאור עולם **רבינו צדוק הכהן** זצוק"ל **מלובלין** זי"ע ועכי"א. בן הרב הגאון החסיד ובו' ר' **יעקב הכהן** זצ"ל אבד"ק **קריזבורג**.
ונלוה לזה **אגרת הקודש** שכתב רבינו הק' המחבר זי"ע בשנת תרכ"ד לפ"ק לעיר **מאנשעסטר** בארץ **ענג לאנד** משבח **ישוב ארץ ישראל** והעיר הקודש **ירושלים** תובב"א.
בעזה"י הועתק והובא לביהד"פ על ידי **שלמה גבריאל** (מרגליות) ראזענטאל **מווארשא** באאמו"ר הרב הגאון החסיד בנש"ק ר' **מרדכי זאב** זצ"ל אבד"ק **קאלביעל**. ובהוצאת שותפיי האחים התורניים והנגידים ר' **יחיאל יעקב ור' שמואל ישראל נ"י** בני הרה"ח ר' **צבי אליעזר** ז"ל ענדען **מווארשא**. זכות רבינו הכהן המחבר זי"ע יעמוד בהם שיתברכו בברכה המשולשת בתורה ונזכה להוציא לאור יתר חבוריו הקדושים מכתי"ק להאיר עיניהם ולבם של ישראל בכל מקומות מושבותיהם יבנה עירנו הקדושה ותוב"ב אמן.
אודה לה' על חלקי שנתגלגל הזכות על ידי להוציא לאור עולם את הספר הקדוש והנחמד הזה אשר זה הרבה שנים מונח בפה ווארשא אצל הצלנזיר. ובאורח פלא הובא לידי בטח היתה זאת בזכות רבינו הקדוש המחבר זי"ע. וכפי הנשמע ומפורסם הוא העתקת הרה"ג החסיד המפורסם ר' **יעקלי** זצ"ל האבר"ק **פאטשנאון** אשר נתגדל מילדותו אצל רבינו הקדוש והי' אהוב אצלו כבן כידוע ומפורסם לרבים. והוא הי' בן הרה"ג החסיד המפורסם ר' **משה** שליט"א האבד"ק **טשמעלוב** אשר גם הוא נתגדל אצל רבינו הקדוש המחבר זי"ע והרב ר"י זצ"ל הנ"ל ציין בו כמה מראה מקומות אשר הקפתים בשני חצאי לבנה כזה ( ) אבל כל מה שמוקף בו בשני חצאי מרובעים כזה [ ] הוא הכל דברי אלקים חיים מעצם כתי"ק רבינו הק' זי"ע. והנני מודיע בזה נאמנה כי אני לא עשיתי בו מאומה רק מה שחלקתיו למאמרים מופסקים בכדי שיהא ריוח להתבונן בו, אמנם הציון האותיות מן האות א' עד אות ו' הוא מרבינו הקדוש בעצמו שעשה הספר הקדוש הזה בקראו לו שם **פוקד עקרים** ששה מאמרים קדושים וטעמו וסודו ונימוקו עמו זי"ע, ולהשלים כמות הספר הקדוש הזה הצנתי בו האגרת הקודש הנ"ל שהשגתי מהעתקת ש"ב המופלג החסיד ה"ר נתן זילבערבערג ז"ל **מקרקא** הנקרא ר' **נתן טשמעלעווער** יהא זכרו לברכה שנתגלגל הזכות על ידו וגם איזה ליקוטי תורה יקרים מכתי"ק רבינו הקדוש המחבר אשר ישנם תחת ידי והעתקתים אות באות תלי"ת:

ויזכרו לטוב לשם עולם האחים התורניים ר' **יחיאל יעקב** ור' **ישראל שמואל** נ"י הנ"ל שהניחו מכיסם סך מסויים בהוצאת דפוס הספר הקדוש והנחמד הזה וזכות רבינו הקדוש המחבר יעמוד להם שיושעו ויפקדו במהרה בזש"ק ויצליחו בכל מעשה ידיהם עד עולם וממנם יתעורר בלב רבים ושלמים לעשות רצון צדיק ולהפיץ אור תורת קדשו על פני תבל אשר ישנם עוד בכתי"ק רבים בכמות ואכות בנגלה ובנסתר וזכות רבינו הקדוש יסייעם ויגן עליהם עד עולם אמן: ואבקש מכל הקורא ומעיין בספר הקדוש הזה וימצא בו איזה טעות הדפוס יעיין **בלוח התיקון** הנדפס בסוף הספר.

פרק א

בס"ד

ובעזרתו ית' שיל"ת ומב"א בנל"ך ואע"י. קונטריס קראתיו בשם **פוקד עקרים** **פקידת עקרים** מכונה בדברי רז"ל כן בכ"מ בלשון פקידה שכן מצינו בלשון הכתוב וד' פקד את שרה שהיא הראשונה לדבר זה ולישועה זו משנברא העולם, וידוע דכל דבר בפעם הראשון הוא פתיחת אותו השער לכל הדורות עולם דאח"כ נקל לאחרים לפעול ג"כ ישועת אותו דבר אחר שכבר נפתח שער הישועה בדבר זה והכל נכנסים ויוצאים דרך אותו שער, ומאחר שמצאנו ישועה הראשונה בלשון פקידה ש"מ דזהו שער הישועה של דבר זה כשזוכה שהשי"ת פוקדו, ועי' בע"מ [מאכ"ח ח"א ר"ס ג'] דחמשה משמעיות במלת פקד ודכולהי אתנהו בוד' פקד וגו' אף דעיקרו לשון השגחה יעוש"ב, ובאמת כל החמשה משמעיות כולם הולכים למקום אחד דהכל לשון השגחה דהמנין הוא ההשגחה על דבר המנוי על כל פרט ממנו והציווי הוא השגחת המצוה על המצווה והשגחת המצווה על הדבר שנצטוה לעשותה, ומזה פקדון אשר הפקד שהוא צריך להשגיח עליו לשמרו וכן המינוי לפקוד הוא למשגיח על הדבר שנתמנה והממנה הוא משגיח בזה על המתמנה והחסרון הוא מהוראת ההיפך שיש בכל שורש על דרך סקלו מאבן תבואתי תשרש וכדומה, ויהי' ויפקד לא בא בפקידים, וכל מי שהוא מושגח א"א שיהי' עקר כלל שהרי כל בריאת האדם הוא לפרות ולרבות כמש"נ לא תוהו בראה לשבת יצרה, ודבר זה שלא יוליד הוא יציאה מסדר הבריאה ודבר שאינו ראיי כלל כפי חוקי הבריאה שיסד הש"י וע"כ הישועה לזה אינו ככל נסים היוצאים מהטבע דזה אדרבא בא לקיים הטבע דהרי כך הוא חוק טבע הבריאה להיות האדם מוליד, וזה הי' טענת חנה אם מצבא העליונים אני אחי' לעולם ואם מצבא התחתונים אהא מוליד (רש"י ש"א א' י"א בשם אגדת ריה"ג וכ"ה בשוח"ט שם פ"ב ובפסיקתא פמ"ד סי' ג') דלבקש נס אין כל אחד ראוי לזה ואפי'

הראוי מנכין מזכיותיו (כמ"ש שבת ל"ב א') ואין ראוי לבקש לזה וגם אין עושין נס אלא כשיש בו צורך גדול ונקרא לאטרחא למארי' כידוע (ועי' תענית כ"ד ב') אבל זהו נס ויציאה מהטבע והיא צווחה אדרבא אני רוצה שתקיים גם בי טבע הבריאה וזה כל אדם רשאי לבקש וראוי לכך דלא ישוב ריקם, ומיד שהשי"ת פונה אליו להשגיח עליו מיד הישועה באה לו מעצמה בפקידה והשגחה זו, ואפי' כשרה אמנו שהיתה אילונית בבריאה וטומטמים היו כמ"ש בהבע"י (יבמות ס"ד א') מ"מ מה שחזרו להיות ככל אדם אינו אלא חזרה לטבע הבריאה, ומפני שהעוה"ז הוא הנחת המקום לבחירה ברע וקלקולים מזה נמשך ג"כ קלקולים בנבראים בבריאה והקלקולים הם היוצאים מסדר הבריאה וכאשר האדם שב להש"י ומחזיר הדברים למקורן כמו שהי' האדם ישר בתחלת הבריאה הרי כל הקלקולים מתתקנים וחוזרים למה שהי' כפי סדר הבריאה ופקידת הש"י הוא מה שהש"י משים אל לבו כביכול תחלת רצונו בבריאת העולם שרצון זה ודבור זה דמאמרות דששת ימי בראשית שעל ידן הי' הבריאה על ידן הוא ג"כ השגחתו ית' בקיומו כל ימי עולם ועי"ז הוא חזרת הדברים למקורן במעשה בראשית ואין ראוי להיות יציאה מסדר מעשה בראשית כלל:

פרק ב

וע"כ קורין פרשת וד' פקד בר"ה שהוא יום הרת עולם ההריון והפקידה של כלל העולם כולו היינו ראשית המחשבה והרצון שיהי' נבראים צבאו ופקודיו והש"י יהי' פקיד עליהם ומשגיח ופוקד פקודיו ומי לא נפקד כיום הזה לפניו כי אז הוא יום הפיקוד וההשגחה על כל נבראיו כמו שבאותו יום הי' התחלת הבריאה במע"ב, וע"כ בר"ה נפקדו שרה רחל וחנה, וגבי רחל וחנה נאמר לשון זכירה, ובר"ה [ל"ב ב'] יש פלוגתא אי פקדונות כזכרונות ואלו ואלו דא"ח כי הפקידה גם הוא לשון זכירה אלא שהוא מוסיף עליו בהשגחה יתירה ובאיכות ולעומת זה לשון זכירה מוסיף עליו בכמות והמשך הזמן וכמ"ש מהרש"א בחא"ג שם דפקידה לשעה וזכירה לדורות יעו"ש, והיינו דידוע דבמוח יש חדר הזכרון ששם חקוקים ורשומים כל הדברים שהם בזכרון אצלו ומלתא דלא רמיא ששוכחה נמחק חקיקתו מאותו חדר וספר הזכרון אבל כשמשים על לב לזוכרו הרי זכור ועומד אצלו דנשאר חקוק במחשבתו ואף כשאינו זוכרו באותה שעה ע"כ עדיין רישומו קיים וניכר במוחו שהרי אלו רצה הי' זוכרו, ועיקר ר"ה נקרא יום הזכרון שמצד הזה הוא הראש לשנה שממנו יהי' נמשך ההשפעה לכל השנה וההמשכה הוא ע"י הזכירה והעלאת הזכרון לטובה הוא המשכח שפע ההשגחה באיכות שזהו ענין הפקידה ואז"ל

(שם ל"ד ב') במה בשופר כידוע דאין כחם של ישראל אלא בפיהם (במדבר פ"כ ומדרש תהילים כ"ב ומכילתא בשלח פ"ב וזה"ק וישלח קע"ח א' וש"מ) שהוא הקל קול יעקב ב' קולות שאז"ל (דפתיחתא דאיכא רבתי) בבתי כניסיות ובבתי מדרשות היינו קול תפלה הרמוז במלת הקל חסר ו' בלשון הכתוב ובתוספת הה' הרומזת לתפלה כנודע וקול מלא ו' רומז לקול תורה כידוע דהו' רומזת על זה (עי' בזה"ק ויגש ר"י רע"א וריש ויקרא) והשופר הוא רומז התעוררת קול שופר דמ"ת שהוא הקול תורה שיש בזרע יעקב ועי"ז הוא התפשטות השגחתו ית' עליהם לטובה, וע"כ קריאת התורה לדברי הכל בפקדונות, וגם שרה זכתה לזה ע"י קול תורה הרמוז בוי"ו דוד' כי התחלת התורה מאאע"ה כמשז"ל (בע"ז ט' א') דהתחלת ב' אלפים תורה מואת הנפש אשר עשו בחרן וגם שרה בכלל משמעות עשו לשון רבים וכשאז"ל (בר"ר פפ"ד) שרה מגיירת הנשים ולא מצינו בתורה בהדיא שנתפללו על בנים כביצחק וברחל דכתיב וישמע אלי' אלקים ובחנה, ובזוהר תולדות [קל"ז רע"ב] דאברהם לא צלי כו' ע"ש, [אך מצאתי בתדבא"ר פי"ח מפורש אאברהם ושרה שהרבו רחמים יעו"ש וכ"מ ביבמות ס"ד סע"א ע"ש וצ"ע]:

ונראה לי כי עיקר ישועתה הי' ע"י קול התורה שהיא הדפוס של מע"ב (כמ"ש בריש בר"ר) ועי"ז היא חזרת כל הבריאה לתחלתה שיהי' בלא קלקול כמו דרך משל יוצר כלי חרס שנתקלקל בידו מחזיר לדפוסו ומוציאו כראוי וכל הבריאה היתה בשביל ישראל שיקבלו התורה (רש"י בראשית ותנחומא הנד"מ מכ"י) ועי"ז הוא כל ההשגחה בנבראים ולא עשה כן לכל גוי ועכ"נ ברוך תהי' מכל העמים לא יהי' בך עקר ועקרה בך דייקא ולא בעמים דאין להם שייכות לתורה ולדפוס מע"ב ואינם בכלל אדם (כמ"ש ביבמות ס"א א' וש"מ) שנברא במע"ב כלל ע"כ בהם העקרות ראוי בטבע הבריאה דאדרבא כל הוייתם הוא יציאה מסדר הבריאה שקבע הש"י משא"כ זרע ישראל שומרי תורתו שהם מקיימין הבריאה כרצון הש"י אין ראוי להיות אצלם כלל יציאה מסדר הבריאה ע"כ עיקר התחלת פיקוד עקרות התחיל באאע"ה משהתחיל כח התורה להתגלות בעולם ולפי שיש בשמירת תורה והעסק בה מה שהוא מצות אנשים מלומדה דעז"א במדרש איכה (ריש פתיחתא) ולואי אותי עזבו ותורתי שמרו המאור שבה מחזירם למוטב, דאפשר להיות שומר תורה ועכ"ז צריך עדיין חזרה למוטב שתכליתו הוא הדביקות באלקים חיים וההגעה לידיעת אנכי ד' אלקיך שזהו המכוון של כל התורה כולה, ורק בעוה"ז שהוא עולם הגופני שהכל בלבושים הגופנים וכתנות עור תחת אור (עי' בבר"ר ספ"כ) ואור השי"ת בהעלם תוך לבושים ע"כ גם התורה כולה בלבושים שהם מעשה המצות וכתנות עור של הקלף שבו גנוז אור התורה שבכתב שעליו וע"י הלבושים יוכל להיות לו אחיזה

בפנימיות האור אבל אפשר ג"כ שישתקע בלבושים ועשיית מצות גולמות ולא יזכור העיקר דהיינו עשיית הדברים לשם פעלו ולהתדבק עי"ז בהש"י דעז"נ למה זה מחיר וגו' ולב אין דשרשוהו ביומא (ע"ב ב') על מי שיש בו תורה ולא יר"ש היינו הכרת הלב דשויתי ד' לנגדי תמיד דעי"ז תבוא היראה כמ"ש [בהג"ה דריש א"ח] וזה אותי עזבו שעזב מזכרונו וכן הש"י עוזבו מזכרונו, וע"ז הוא הקול תפלה בעבודה שבלב כעומד לפני המלך ועי"ז מתדבק בהש"י שזהו הוראת תפלה לשון דבקות ובזה הוא המשכת הזכרון וע"כ בתפלה מזכירין רק זכרונות ולר"י גם פקדונות כזכרונות משום דסוף סוף המאור מחזיר למוטב וע"י האור דלפי שעה עכ"פ דלא ימלט שהתורה לא תאיר בקרבו והאור הוא בתורה אור זוכה שידחה הרבה מן החושך עד שיקבע בלב לזכור תמיד והלכה כותי' שכן הוא האמת כפי התורה אלא שמ"מ נהוג עלמא כר' יהודא כמ"ש הרא"ש (פ"ד דר"ה סי' ג') ודבריו אמת כפי מנהגו של עולם התמידי שעדיין לא נתגלה ההחזרה למוטב בפקדונות אעפ"י שהאור חזק בהשגחה יתירה הוא רק לפי שעה והזכרון הוא בהעלם:

ואברהם ושרה פתחו שער הפקידה דעיקר פקידת העקרים די בפקידה לבד לפי שעה של הריון דשוב אח"כ עולם כמנהגו נוהג להיות ההרה יולדת ומגדלת אבל באמת עדיין צריך גם לזה ישועת הש"י שתלד בן קיימא ושיגדל וכדרך שאמרה השונמית לאלישע הלא אמרתי לא תשלה אותי כי מוטב הי' לה שלא ילדה, ונאמר שניהם יחד בפ' משפטים לא תהי' משכלה ועקרה בארצך והקדים משכלה לפי שצערה גדול יותר וגם זה תלוי מצד האבות שיזכו לבנים בני קיימא, וסיים את מספר ימיך אמלא שלא יהי' ח"ו הם חילופם וגם בהולדה יש פעמים ח"ו כן כברחל בלידת בנימין וברב חנין במ"ק (כ"ה ב') ע"כ אמר שהם ימלאו ימיהם ושנותיהם הקצובים וברכת ד' בנים יזכו ע"י דאת אימתי אשלח לפניך שיזכו ליר"ש וכי כן יבורך גבר יראי ד' בשכר פרי הבטן, והמותי את כל העם וגו' דלפעמים יש שיצטרך לחילופים ועז"נ ואתן אדם תחתיך ולאומים וגו', ועל דרך זה ג"כ שמעתי דעצירת כל רחם לבית אבימלך הי' הגורם לפקידת שרה דכך היתה ישועתה צריכה לבוא ע"י שיתנו אדם תחתי' ואבימלך לא יכול ליזקק לה ואז לקח אברהם הכח וגבורה של אבימלך ומזה נמשך מ"ש ליצני הדור מאבימלך נתעברה שרה, כך שמעתי, והנה זהו שורש התחלת ישועה זו דפקידת עקרים בתחלת בנין אומה הישראלית שכל הפקידות לדורות נמשך מזה ודאי הכל הוא עד"ז וע"כ הקדים ג"כ ברוך תהי' מכל העמים ללא יהי' בך עקר היינו שתקח ברכה מכל העמים ומשלהם ושם סיים ג"כ והסיר ד' ממך כל חולי וגו' ונתנם בכל שונאך היינו להוציא ממשכלה צריך לפעמים לבוא החולי ח"ו על האבות, ומדוה מצרים היינו שיכול בכורים אבל הש"י פדה בכורי ישראל בבכורי

מצרים וכן בכל דור יתנם בכל שונאך והם יהיו תחתיך, וברכת פרו ורבו נאמר ג"כ על ב' עניינים אלו פרו על עיקר הולדת הפרי ורבו על הרבוי שע"י הפרי' שלא יהי' משכלה ח"ו, וע"כ צריך גם הזכירה שזהו המשכת השגחתו ית' לדורות עולם:

וגבי לידת יצחק לא נאמר זכירה בפעל בלשון הכתוב רק כאשר אמר היינו שכבר הובטח כי ביצחק יקרא לך זרע כי דרגא דיצחק הוא למעלה ממדרגת הזכירה כמשז"ל (בתו"כ בחקותי ורש"י עה"ת שם) ע"פ וזכרתי את בריתי דביצחק לא כתיב זכירה דאפרו צבור ומונח היינו דזכירה שייך על דבר שאינו לפניו משא"כ במה שלפניו ונוכח עיניו ודרגא דיצחק דמחוי להו הקב"ה בעינייי' כמ"ש בפרע"ק (פ"ט ב') היינו ע"י תוקף היראה זוכה לראי' דד' לנגדי תמיד ונוכח עיניו וכך הוא נוכח עיני השי"ת דד' צילך כידוע ולא שייך גבי זכירה כלל ולפי שגילוי דבר זה הוא רק לעתיד שנאמר כי עין בעין יראו וגו' אבל בעה"ז התגלות כזה נעלם ע"כ הי' ציוי העקידה שהוא היפך הבטחת ביצחק יקרא וגו' ורז"ל אמרו דפרחה נפשו בשעת עקידה וחזרה לו היינו דהשגה כזו אין לה מציאות בעוה"ז כלל ולשלימות השגה זו הגיע בשעת עקידה ומאז והלאה הוא דאפרו צבור וע"ז הוא העקידה ופריחת נפשו שד"ז עולה כולו כליל להש"י ואין לו שייכות מציאות בעה"ז הגופני וזהו ג"כ העלם מלת זכירה בפעל בלידתו ורק ברמז דכאשר אמר דסוף סוף הבטחתו ית' אמת כי ביצחק וגו' ורז"ל אמרו (בבר"ר פס"ה) דמאז כהו עיניו ע"י שראה מלאכים היינו דנעלם מעיניו חיזו דהאי עלמא ע"י שזכה להשיג הראיי' האמיתית דעין בעין וגו' ועי"ז זכה דייחד הש"י שמו עליו בחייו ומשום דנחשב כמת וכנסתלק מהאי עלמא עי"ז תיכף משעת עקידה ועי"ז חזרה נפשו, ומש"נ בתורה כי זקן יצחק ותכהינה עיניו היינו אז כהו גם מראות ראי' גופנית להכיר בין יעקב לעשיו שזהו ראי' דההוא עלמא, ודבר זה הי' ע"י עשן ע"ז דנשי עשו וכל הטעמים שארז"ל בזה אמת, וגם חבקוק בנה של שונמית שאמר ד' שמעתי שמעך יראתי זכה ג"כ לראיה בגימט' של שמו, והוא מסטרא דיצחק כידוע בזוהר (בשלח מ"ד מ"ה וש"מ) דע"כ מת היינו שחיים כאלו אין לו מציאות בעה"ז עד שהוצרך אלישע לשים פיו על פיו כו' להמשיך לו מחיים שלו שזה יהי' מלבוש לחיותו להעלימו בעוה"ז ובזה יהי' לו מציאות בעוה"ז, ולפי שהיא היתה דחיל מרבנן דהשכר תתני רבנן כמ"ש בפב"מ (שבת כ"ג ב') כי מדת היראה היא סטרא דנוק' אשה יראת ד' כנודע ורק מאן דרחום הו"ל בנין והיא דחלה כמ"ש הנה חרדת אלינו את כל החרדה וע"כ ותעמוד בפתח הוא היראה שהיא השער לד' אשר צדיקים יבואו בו כנודע, וכן בפשוטו מפני היראה עומד בפתח כי ירא מגשת אליו, ע"כ הבטיחה רק את חובקת בן לחבוק לבד דבן בתוקף יראה בזה הראוי לאשה יראת ד' א"א להתקיים

בעוה"ז וע"כ אמרה לו אל תכזב שאינה רוצה דבר הפוסק כמים אשר יכזבו מימיו וזכתה לזה שלה הי' דבר הפוסק אלא שהוצרך ללבוש של אלישע ולפי שבזכותו הי' לה דכפי המשפט היתה ראוי' רק לבת וחתני רבנן, אבל שרה היתה רחמי רבנן כמדתו של אאע"ה במדת האהבה אלא שנטפלה אלי' היראה מסטרא דנוק' ומ"מ עדיין לא נתגלית שלימות מדת היראה עדיין כלל בעולם עד שלא נברא יצחק מצד עצמו שהי' אב העולם הוא שחפר ומצא שורש מדת היראה בשלימותה וכשנשלמה מדריגתו בשעת העקידה אז נשלם ג"כ מדריגת שרה ושלמו ימיה אז ושלא נחשוב כי מיתתה אז הי' להצלת יצחק שהיתה הוא חילופו עכ"נ ויהיו חיי שרה וגו' שני חיי שרה שהימים הללו היו שני חיי' שנמלאו ימיה ולא נחסרו כלל. ועז"א ג"כ בבר"ר (רפנ"ח) ע"ז פסוק יודע ד' ימי תמימים ששנותיהם תמימים ע"ש:

וע"כ ענין הזכירה לא נתפרש בשרה רק הפקידה והשער הזה הוא שנפתח ונתגלה אז, וכל ספור הבא בתנ"ך הוא מפתיחת שער של ישועה חדש שנתחדש לאותו צדיק ונפתח על ידו, וע"כ ברחל וחנה לא נזכר עוד הפקידה שכבר נפתח ע"י שרה רק הזכירה דלא נתגלה עדיין בשרה כי לא הוצרך ביצחק, והוא חלוק לב' דברחל נאמר שם אלקים כי ישועתה הי' ע"י נתינת לאומים תחתיה עשו ואלופיו דע"י לידת יוסף שהוא שטנו של עשו נעשה בית עשו לקש ובית יוסף להבה תלהטם (כמ"ש בב"ב קכ"ג ב' ובר"ר פע"ג) וזהו עיקר מדה"ד המתגלגלת בעולם הוא רק לעשות הדין ברשעים זרע עשו ועמלק דכתיב בי' ולא ירא אלקים שיפול ביד יוסף דכתיב בי' את האלקים אני ירא כמשז"ל (בשמו"ר ספכ"ו) וע"כ זכירתה וכל המשכת חיות יוסף וזרעו הוא משום זה ונפתח בזה שער הזכירה ע"י לאומים תחתיו, וזהו השער הראוי כפי משפט התורה להיות ברוך מכל העמים שזהו משפט התושב"כ שהוא הדפוס של מע"ב כפי מה שהי' תחלת הבריאה ואלמלא זכו ישראל לא נתנה להם אלא התורה וס' יהושע בלבד כמ"ש בנדרים (כ"ב ב'), וכל שאר הנ"ך וכ"ש תושבע"פ הוא מצד הקלקולים ורוב כעס הוצרכו לרוב חכמה וע"י הקלקולים מגיע פעמים המשפט להיות החילופים ח"ו בישראל עצמם, וכמו שהי' בחנה שהיתה פנינה תחתי' כמשז"ל (במדרש שמואל פ"ה וברש"י שם ב' ה' ובפסיקתא פמ"ד סי' ז') ע"פ עקרה ילדה ז' ורבת בנים אומללה והוא ע"י רוב כעס דכעסתה צרתה בעבור הרעימה ואע"פ שהיא לש"ש נתכונה (כמ"ש בב"ב ט"ז א') מ"מ סביביו נשערה מאד (כמ"ש ביבמות קכ"א ב') הוצרכה לסבול עונש בעד שצערתה לפי שעה ואע"פ שהי' לטובתה באמת בסוף וכמו הגונב ע"מ לשלם תשלומי כפל דאסור (כמ"ש בב"ק ס"א ב') וכל דקדוקיו עם הצדיקים ועם כלל זרע ישראל הכל הוא כאשר ייסר איש את בנו וגו' שהוא מצד הרחמנות כרחם אבל

על בנים כמו העושה איזה צער לרפואה וכמש"נ כי אתכם ידעתי וגו' ע"כ אפקוד וגו' וברחמי' מסיק לי' כמ"ש בפ"ק דע"ז (ד' א'), דידעתי מלשון מודע לאישה דר"ל אוהב, ע"כ אפקוד בפקידה והשגחה לא בסילוק ההשגחה וע"י המסירה לדרך הטבע שהיא בגמט' שם אלקים שבו נידונים או"ה משא"כ אצל בנ"י נאמר כי ד' הוגה וכם במ"פ בס' איכה שם הוי' שהכל ברחמים גמורים, וכן בחנה נא' ויזכרה ד' שם הוי', ולא נזכר שמה כברחל רק ויזכרה בהעלם לפי שמ"מ נגרם עונש על ידה לפנינה שהיתה ג"כ צדקת וכמו שמצינו ברשעים בלוט נאמר אל תבט אחריך לפי שהי' רשע כמותם כך ג"כ בצדיקים כששניהם צדיקים והקב"ה עוזר לאחד והאחר נשפל עי"ז יש מקום למדה"ד לקטרג וצריך להעלים א"ע מפני המקטרגים, וכדש"נ במצרים ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו וגו' לפי שהיו הללו עוע"ז והללו עוע"ז וע"כ לא נזכר שמה, וגם לפי שכל שחבירו נענש ע"י אין מכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה כמ"ש בשבת (קמ"ט ב') ולפי שבזכירה זו נענשה פנינה ע"י וזכירת שמה היא הוא ההכנסה ומחיצתו ית' ולחדרי מוח הזכרון שלמעלה כביכול ע"כ לא כתיב שמה רק הוזכרה דרך העלם:

וזה פתיחת שער חדש שלא הי' ברחל שהי' הזכירה בהתגלות שמה וע"י שם אלקים שזהו משפט התושב"כ השייך להם מצד שהם אבות העולם ושורש הבריאה ובמטתו של יעאע"ה שהיתה שלימה ואין שום פסולת בשבטים עצמן כלל דכבר יצא כל הסריות בזרע עשו וכל מי שנושע לדורות על דרך זה בנתינת לאומים תחתיו הוא הישועה שנפתח כבר ע"י רחל אמנו ונקל לכל זרע יעקב והשיגו שכולם נקראו על שם זרע רחל עקרת הבית שארית יוסף, והיינו כשמבקש סתם לבנים מצד עצמו שרוצה לפרות ולרבות וכמ"ש רחל ואם אין מתה אנכי דמי שאין לו בנים חשוב כמת, ודבר זה הוא החשק של איש הישראלי כאשר שמעתי עמ"ש (גיטין נ"ז ב') מבני בניו של המן למדו תורה דהוא ע"י שהחייהו שאול לאגג אותה לילה כמ"ש בתדבא"ר (פכ"ד) דנצטער אגג שלא יכלה זרעו, ובשכר זה יצא ממנו המן ע"ש (בספ"כ ובפכ"ד), ושמעתי דדבר זה הוא חשק וצער של זרע ישראל כי העמים אין מצטערים כלל בכליון זרעם שחוששים רם להנאת עצמם לבד ודבר זה הי' מצד השורש שהי' בו בבני בניו של המן שיצאו ונדבקו בישראל [וזהו שכרו יציאת המן שבו הי' גילוי כח יציאת בני בניו דע"כ נקראו על שמו ב"ב של המן], וכך האמת כאשר ראיתי במוסרי הפילוסופום שהם חכמי או"ה ובמאמרים המסולתים והמשובחים שבהם נמצא מאמר החכם רוב הבנים רקב הממון, והנה כל חכמתם למאס ברבוי בנים מפני שיחסר ממונו עי"ז ואף המן שהי' גנוז בו השורש דבני בניו שלמדו תורה ונתפאר ברוב בניו עכ"ז הקדים כבוד עשרו דלולי זה לא הי' אצלו רבוי הבנים

התפארות כלל, וקדמוני המתפלספים מבנ"י העתיקו מאמר חכם או"ה הנזכר כאלו הוא דבר חכמה באמת, ובאמת זהו מדתן של עכו"ם משא"כ אצל בנ"י הם משתוקקים לרוב בנים ולא ידאגו כלל מאין יפרנסום שיקוו להש"י דיהיב מזוני לכל איש די מחסורו, ואדרבא העניים משתעשעים בבניהם יותר וכמשז"ל במ"ק (כ"ד ב') ובמס' שמחות (פ"ג ה"ד) דמצטערים במיתתם יותר לפי שאין להם שעשוע אחר, וע"כ כאשר צעקת איש הישראלי לבנים הוא מצד הזה מצד עצמו שאין חפץ בכל שעשועי העולם שהם אצלו כלא ונחשב כמת בלא בנים כאשר הוא אצל איש הישראלי אז המשפט לתת לאומים תחתיו, שהם אין חפצים בזה כלל רק בשעשועי והנאת עצמם, וע"כ זכתה רחל ליוסף שבו הוא שורש כח הפו"ר דויגו לרוב, וכן עיקר שם אפרים כי הפרני וגו', וכן אמרו בני יוסף ליהושע ואני עם רב עד אשר עד כה ברכני ד' שבו שרש כח הריבוי הראוי לזרע ישראל שזכתה לו רחל ע"י צעקתה להש"י על זה במילוי חסרונה, וע"כ קראתו יוסף לומר יוסף ד' לי בן אחר כי לא נסתפקה בו עדיין שעדיין לא נשקע חשקה שחשקה לרבוי בנים, ואע"פ שהוא לבדו יד לשטנו של עשו וכל הריבוי יצא ממנו, מ"מ אחר שכבר יצתה מחזקת עקרה א"צ עוד ללאומים תחתי' לפי שבב' פעמים הויא חזקה ע"כ בקשה רק על בן אחר שבזה צריכה לתפלה עדיין ושוב אח"כ ודאי תהי' יולדת והולכת ככל הנשים אבל נצנצה רוה"ק דהיתה ראויה רק לבן אחר וגם זה בצאת נפשה בלידתו כי היא היתה עקרה באמת וכל לידה הי' ע"י פקידה פרטית ואף לידת בנימין הי' לגבי יעקב פקידת ישועה מימינו וחסדו של הש"י להוליד עוד שבט בישראל, אבל היא קראתו בן אוני וצערה ואין זה פתיחת שער של ישועה כלל שאין האדם מבקש בן שהוא יצטרך למות ח"ו עי"ז בלא עתו רק שיולדו במלאות שנותיו, אבל היא גרמה לנפשה דאע"פ שעיקר מבוקשה הי' ע"י דותרא רחל כי לא ילדה שנצטערה ע"ז לבד והוא העיקר הקודם מ"מ נאמר ג"כ ותקנא רחל באחותה שגם הקנאה נטפל לה, וזה הביא עלי' חרון אף דיעקב כי הקנאה והכעס שרש אחד להם ומצד היצר דרציחה שכיחא בגלעד ושכם (כמ"ש במכות י' א') שבחלקו של יוסף אע"פ שהוא באמת נחלת עשו דעל חרבו יחי' שזה חיותו, אבל אצל בנ"י אדרבא זה היפך חיותם דהקנאה מוציא את האדם מן העולם (כמשנה אבות פ"ד מכ"א) וע"כ משיח בן יוסף יהרג וחיים יזכה רק משיח בן דוד דמזרעא דלאה, אבל מ"מ יש רוגזא דרבנן דטבע (כמ"ש בזה"ק ח"ב קפ"ב ב') וצורבא מרבנן דרתח דאורייתא מרתחא לי' (כמ"ש תענית ד' א') וזהו קנאת רחל שהי' קנאת סופרים דתרבה חכמה (ב"ב כ"א א') הבא ע"י רוב כעס ורוגזי' דיעקב דאורייתא מרתחא לי' שהוא שורש התורה אמת ליעקב, ומ"מ השי"ת אוהב משפט ומצד הקנאה ניתן לה בן בנטילת נפשה כמדת החומד את שאין

שלו דשלו נטלו ממנו כמ"ש בסוטה (ט' סע"א) והיא ח"ו לא חמדה את שאין שלה וע"כ ניתן לה מה שחמדה וילדה בנימין, אבל מ"מ הקב"ה מדקדק על הצדיקים ועל הקנאה הגיע לה העונש דנטילת נפשה, וחנה לא נתקנאה עוד בצרתה ולא חמדה ג"כ לבנים מעצמה כי ידעה ההלכה דאשה אין מצווה על פו"ר והיתה מסתפקת עצמה בהבטחת אלקנה אנכי טוב לך מי' בנים שהוא יהי' החוטרא לידה ומרא לקבורה לולי שכעסתה צרתה, וז"ש ראה תראה בעיני אמתך שמתוך העינוי והצער של צרתה ביקשה, ואף שהיא לא נתקנאה בה כלל לבקש את שאינו שלה צרתה הצירה לה להרעומה, והרגישה דחשק זה אינו כחשקה של רחל שיהי' המשפט לתת לאומים תחתי' ולא רצתה ג"כ בעונש חברתה על ידה, ע"כ התחכמה לפתוח שער חדש בקריאת שם צבאות דאז"ל (ברכות ל"א ב') שלא הי' אדם שקראו כן עד שבאה חנה, וידוע דמשם זה הוא יניקת הנביאים, וע"כ זכתה להוליד שמואל שנקרא בדרז"ל רבן של כל הנביאים כי עד ימיו אין חזון נפרץ וכן שלשלת התורה שא' בריש אבות וזקינים לנביאים היינו משמואל ואילך הוא התחלת הנהגת הנביאים וכל דורות השופטים שעד ימיו הם דורות הזקינים וחנה עצמה זכתה ג"כ להיות מז' נביאות שהיא פתחה שער זה דיניקת הנביאים ומשדיה ינק שמואל, דענין הנבואה בדורות הנביאים הוא התייחדות נפשות פרטיות שזכו לנבואה דלא כל אדם זוכה לזה וכמש"נ נביא מקרבך וגו' יקים וגו' אותו (שהש"י) מקימו, וכאז"ל (במדרש שמואל פ"ג וברש"י שם א' כ"ג) דהי' ב"ק מפוצצת קודם דעתיד שמואל להוליד כי הנביא הי' מוכן לכך בתחלת היצירה מה שהש"י הקים נפש זה לנביא וכמש"נ בטרם אצרך בבטן ידעתיך נביא לגוים נתתיך ואע"פ שהבחירה ביד האדם היינו דבידו להיות אח"כ נביא שקר ומנביאי הבעל וע"ז וכמש"נ כי יקום בקרבך נביא וגו' שגם הוא נקרא נ ביא סתם ויש בו כח הנבואה אלא שהוא יקום מעצמו ולא נקרא שהק"ה מקימו עוד כי האלקים עשה את האדם ישר ושוטים שקלקלו עתידים ליתן את הדין ומפי עליון לא תצא הרעות רק נקרא על שם עצמו, ומ"מ כח הנבואה שבו ביצירה לא אבד, וכ"ה ברמב"ן עה"ת מענין הכח שבמקצת נפשות הנקרא בל"ע כיהון ע,ש, וכך קבלתי שיש במקצת נפשות כח השגת רוה"ק בידיעת עתידות וכדומה בתולדה גם בדורות הללו, ונמצא הנבואה הוא ענין מיוחד לנפשו כי מיוחדות, וז"ש ונתת לאמתך זרע אנשים ואז"ל (ברכות ל"א ב') איש באנשים היינו שלא רצתה ג"כ שיהי' מיוחד ומצויין ביותר שתשלוט בו עה"ר, ולפי שהיא בקשה להולד אותו שמואל שנתפרסם ע"י הב"ק שהוא נפש מצויין בתולדה ויצירה מה שלא הי' עד היום, דכתר תורה מונח לכל וכל הרוצה לזכות יוכל לזכות בו:

ותושב"כ שהיא התורה מן השמים בהשגת נבואה זכו כל ישראל במעמד ה"ס להשגת הנבואה אז ושמעו אנכי ולי"ל מפי הגבורה, וע"כ היא מורשה לכל קהלות יעקב וכולם עתידים לזכות לזה לעתיד דישפוך רוחו על כל בשר, והשגת התושבע"פ בעוה"ז ג"כ מסור לכ"א וכל הנפשות מישראל יש להם אחיזה בתורה ואפי' הע"ה שזהו ביצירה חכם או טפש מ"מ יש בו אחיזה באיזה דבר מ"ד כי הם חיינו, וכל שורש החיות דנפשות מישראל הוא רק מד"ת שזהו שורש חיותם ואין לך ריק בישראל שלא יהי' לו איזה ידיעת בית רבו באיזה דבר מד"ת וממצויתי' והלכותי' ואותו דבר הוא חיותו וגם יש שייכות לע"ה בד"ת ע"י מה שהם תמכי אורייתא ועץ חיים היא למחזיקים בה (כמ"ש בירושלמי סוטה פ"ז ה"ד ובויי"ר פכ"ה ובבלי כתובות קי"א ב') והנביאים לא הי"נ תמכי ג"כ כמ"ש בירושלמי פ"ו דיומא (סה"ז) דהיודע השם אינו ראוי ליהנות מבנ"א ע"ש, וע"כ שמואל רבן של כל הנביאים לא נהנה משום אדם וכמ"ש (ברכות י' ב') הרוצה שלא ליהנות אל יהנה כשמואל, ואלישע דנהנה אף דהי' ג"כ נביא וידע ג"כ השם נראה דגם הוא לא נהנה מאדם בחנם רק הטיב לו בעבור זה, ועכ"א לגיחזי לשאול היש לדבר אל המלך כו' כי לא רצה ליהנות בחנם, ולדבר למלך היינו ממ"ה להתפלל בעבורה באיזה דבר שצריכה לפעול בשבילה, ובזה לא חשיב נהנה דהיא נהנית יותר ממנו, ומצינו גם שמואל דלא נהנה הי' מקבל עבור הגדת העתידות והנעלמות וכמ"ש שאול לנערו ותשורה אין להביא ואם לא הי' מקבל מעולם תשורה איך אמר כן, וע"כ דרק הנאת חנם לא נהנה אבל בעד גילוי הנעלמות למי שבא לדרוש הי' מקבל, ואלישע הי' מקבל גם כשהיו מתפלל בעדו והושיעו בתפלתו ובזה הי' יכול לקבל מכל אדם דאין לך אדם שאין חסר איזה דבר והי' מתפלל עבורו ולעולם לא נהנה בחנם מאדם והוא הי' מהנהו הרבה יותר בעוה"ז בפועל כלשונמית בבן וכדומה, ולכן לא נקרא מחזיק כלל אלא בת"ח שרשאים ליהנות רק דהרוצה שלא כו' [וי"ל מ"ש הרוצה ליהנות יהנה כאלישע דוקא כמוהו שהי' מהנה גם לו בתפלתו כמ"ש ודייק הרוצה ליהנות שרוצה וחפץ בכך אז יזהר מזה שהי' הנאתו כאלישע כי אין ראוי לאדם לחפוץ ליהנות מזולתו ומה שנהנה יהי' רק כהנאה הבאה לו לאדם בע"כ], וע"כ מדרגית דורות הנביאים הוא יחיד נפש אחת בין שארי נפשות ונאמר מקרבך מאחיך היינו שכח הנבואה של הנביא הוא מקרבך שלקחו מקרב שאר אחיו ומהשייך להם ג"כ דבאמת יש בכל נפש מישראל שורש הכנה להשגת נבואה ג"כ שזכו לה במ"ת ויזכו לה כל ישראל לעתיד אלא שבעוה"ז הוא נעלם ואחד הזוכה לכך שהשי"ת מקומו נביא הוא מה שקולט חלקו וחלק חבירו וע"כ הוא אצלו בשפע עד שיוכל להתגלות ולצאת מהכח אל הפעל בעוה"ז וממילא עי"ז מחסר הכח מהם, דכח

הנבואה שבנ"א הוא כח ההשגה בתושבע"פ שהוא נבואת החכמים כמ"ש בב"ב (י"ב א') וכל ישראל יש להם אחיזה בתושבע"פ וע"כ עיקר התפשטות תושבע"פ וחכמתה התחיל באנכה"ג משנסתלקה הנבואה מישראל דאז חזרה נבואת החכמים לצאת לפעל שהיא גנוזה בכ"א מישראל ונמצא ענין הנבואה הוא ענין אדחי גברא מקמי גברא שהאחרים נשפלו ממדריגתן כדי שזה יתרומם וזהו מיתתו של שמואל הרמתי שהיתה ע"י דאדחי מקמי גברא כמ"ש בתענית (ה' ב') ודעז"נ חצבתי בנביאים וגו' כי מצד מה שהי' הוא רבן של נביאים והביא שורש דבר זה לעולם ע"כ גם לעצמו גרם בזה, כי כל דבר שנפעל ע"י אדם לאחר בענין שהאחר יש לו טענה עליו כי נגרע ממדריגתו על ידו כך הוא המדה להיות כל מדותיו ית' מדה כנגד מדה וסביביו נשערה כי אוהב משפט ע"כ באותו מדה הוא נמדד לו ג"כ וגם אדחי מקמי גברא ע"י שאול הנבחר של שבט בנימין דגם בלידת בנימין נתחדש ענין זה דאדחי גברא כו' שעל ידו מתה רחל וכן שאול אדחי מקמי דוד, וזהו ענין שקראתו צבאות היינו דהש"י יש לו צבאי צבאות שונות ומיוחדות ומכל צבאי צבאות לא יקשה לעיניו לתת לה ג"כ בן אחד שלא ע"י נתינת אחר תחתי', וענין שם זה הוא על הצבאות השונים ע"כ ממנו יניקת הנביאים שהם צבא מיוחדים משאר הנפשות והיא חשבה עי"ז לזכות לבן בלי שום דיחוי גברא, ובאמת אדרבא זהו השורש דאדחי גברא כי יחוד כל צבא במעלתו הוא ע"י השפלת האחרים וכן בשנפקדה אימללו בני פנינה, ומ"מ הכל בשם הוי' מדת הרחמים כי הוא לטובתם ג"כ וכמו בדור הנביאים היו כולם מקבלים שפע מהנביאים וטובה גדולה הי"ל ע"י התגלות הנביאים שהוכיחום והחזירו הרבה למוטב וגילו להם כל תעלומות, וכן ודאי מיתת בני פנינה מה שנגדם ע"י לידת בני חנה הוא ודאי טובה גדולה להם ולפנינה שהיו ראויים למות בלח"ה מפני העונש דוכעסתה יזכו לגרום במיתתן יציאת נפש יקרה כשמואל הנביא לעולם:

וזהו שער הישועה הנפתח ע"י חנה להזכר ע"י שם הוי' שכולו רחמים ואין בו דין כלל אעפ"י שיש בו דין זהו מצד הקלקול ועתה אחר הקלקול שע"כ צריך לתקנו עכ"פ ע"י העונש הרי הכל רחמים גמורים שאותו העונש נהפך להוציאת נפשות יקרות בעולם, וזהו ב' המדרגות הזכירה שהוא בההתפשטות דהשגחה דלא תהי' משכלה הנטפל לעקרה, דבפקידת עקרה צריך ג"כ לבקש על המשכת חיות הולד דל"ת משכלה, ובפקידה שניהם כלולים בא' בשרה דכתיב וד' דדרז"ל בכ"מ וד' ר"ל הוא ובית דינו, היינו בשיתוף מדת הדין, וע"י שניהם היתה פקידת שרה שבפקידה שהוא גזירת ההריון דחילופה הוא עצירתו ג"כ לרגע ושעה כבאבימלך אין בזה מדה,ד גמור כלל אפילו באו"ה וגם בישראל אין בזה דיחוי גברא כלל והכל רחמים גמורים רק בשיתוף הב"ד להיות נעשה במשפט

ג"כ וכל מדת המשפט הוא צמצום אבל מ"מ אינו דין גמור רק נטפל למדה"ר וכך היא כל שורש ישועת פקידת עקרים בכל דור ודור ע"י פקידת וד' כלשרה וע"י זכירה כרחל, והוא כללי הנוהג ופשט בכל ישראל, או פרטי כלחנה הנוהג רק בנפשות פרטיות:

פרק ג

וגם יציאת מצרים הי' לשון פקידה פקוד פקדתי כי גם גלות מצרים להיות בעבדות הוא יציאה מסדר הבריאה שבבריאה נמסרו רק הבע"ח לעבדות לאדם ושירדה בהם אבל לא שיהי' אדם עבד לאדם רק כנען בחטאו נתקלל ע"ז וכן אצל בנ"י הי' לעונש כל הזמן הנגזר עליהם ובהגיע המועד לצאת היציאה לחרות הי' חזרה אל מה שהוא ראוי בחוקי הבריאה, וע"כ בפקידה ושימת לב השגחתו ית' עליהם נגאלו ממילא כי שבו למה שהי' בשורש התחלת הבריאה ואז"ל כי הי' סימן זה מסור בידם דמי שיבוא בלשון זה הוא גואל האמיתי, ולכאורה מה זה סימן כיון דהי' מסור בידם כך הרי כולם ידעו ממסורת זה ובודאי מי שיבוא ויתפאר שהוא יגאלם יאמר הלשון כפי המסורת דהרי לכל ישראל הי' מסור זה וא"כ מה ענין הסימן, אבל באמת ידוע משז"ל ע"פ ד' צילך שהוא כמו הצל שעושה מה שגוף הדבר עושה וכל מדותיו ית' מדה כנגד מדה ולא בחנם הוא אלא שהם פוקדין אותו ג"כ רק שהשי"ת רוצה שיהיה האתדל"ת קודם שובו אלי ואשיבה אליכם ואנו מבקשים השיבנו אליך ונשובה. דאין בכחינו להתחיל רק אתה השיבנו באתדל"ע ואז ונשובה וכך הי' במצרים ע"י אתדל"ע דהש"י שלח להם פקד פקדתי ועי"ז ושמעו לקולך שהם תיכף יאמינו לדבור זה, והיינו דבדבור מרע"ה להם פקד פקדתי הכניס בלבם האמונה הגמורה בהשגחת השי"ת עליהם וע"כ לקולו דייקא שמעו ע"י קולו הכניס בהם השמיעה והיינו ע"י אותו הקול והדבור של פקוד פקדתי שהכניס דבר זה בלבבם ומיד שנכנס דבר זה בלבבם אז הבינו האמת דודאי השי"ת פוקדם כי אחר שנגלה במעמקי לבבם שהש"י משגיח עליהם והאמינו זו באמונה שלימה ודאי כן הוא במשפט שהש"י ישגיח עליהם, דהסרת ההשגחה וזכירת השי"ת מהאדם הוא רק כאשר גם האדם בהעלם מהש"י אבל כאשר האדם זוכר בהש"י ומאמין בד' שהש"י עמו ומשגיח על כל ענייניו ודאי גם הש"י זוכר בו ומשגיח עליו אלא דהם היו במצרים בתכלית ההשתקעות והשכחה, וסימן זה הי' בידם שהגואל שיאמר בלשון פקידה היינו שיכניס בלבבם הפקידה והזכרון שיש בורא ית' מנהיג ומשגיח ויכול להוציאם ממצרים שבזה באה ממילא הפקידה למעלה ג"כ וא"א להיות פקידה למעלה מבלי שיהי' זכירה בלבבם ג"כ אלא שיש שהאתדל"ע קודמת אבל מ"מ אח"כ עכ"פ צריך שיהיה האתדל"ת וזהו

סימן הגואל שיאמר לשון פקידה דהם יוכלו להרגיש זה מיד בלבבם אם יהי' גם בלבבם פקידה, וכן הי' דויאמן העם וישמעו כי פקד וגו' ע"י השמיעה כי פקד עי"ז נכנס האמונה בלבבם ומרע"ה לא האמין בעצמו שהוא ראוי להיות גואל אמיתי ושהוא יוכל להכניס אמונה בלבבות דבנ"י ועכ"א והן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקולי לי ובקולי דייקא שלא חשב עצמו כדאי ושמצידו ומצד קולו אין ראוי לשמוע, וז"ש ג"כ אח"כ לא איש דברים אנכי היינו שאין לי כח בדבורים שלי שיהיו נכנסים אל לב השומע לפעול אצלו וזה נקרא איש דברים מי שיש לו כח בדבורו להכניס חיות בו עד שיפעל שינוי בחיות השומע ואז במצרים הי' הדבור בגלות וקודם שנגאלו לא הי' עדיין כח זה בהתגלות, וע"כ א"ל ואנכי אהי' עם פיך ועי"ז יהי' בפיו כח הפעולה ליכנס ללבבם:

וזהו סימן הפקידה כאשר הוא נכנס בלב אמונה זו שהקב"ה פוקד ומשגיח וע"כ נתלית הפקידה בשרה אע"פ שהיתה גם לאברהם דאף שכבר הוליד ישמעאל מ"מ נאמר לו כי ביצחק יקרא לך זרע ואין ישמעאל קרוי זרעו כלל כמ"ש בנדרים (ל"א א'), אבל אעא"ה האמין מיד בהבטחת הש"י וחדי ושמח ואין כאן פלא עוד שהש"י הושיעו, רק עיקר הישועה לשרה שצחקה ולא האמינה שהש"י יעשה כן וא"א להיות פקידה בחסרון אמונה והוצרך השי"ת להכניס אמונה בלבה וזהו עיקר עשיית הפלא בישועה זו להושיע גם מי שאין מאמין להכניס האמונה בלבו, וכך רצה הש"י שיהי' פקידת שרה ולידת יצחק שהוא בנין אומה ישראלית מאתדל"ע לגמרי כטעם משכני אחריך נרוצה וכענין כפיית הר כגיגית במ"ת שהש"י הכריחם להכניס אמונת התורה בלבבם והכל להראות שהם מושרשים בעצם שרשם בקדושה שאין יכולים לנתק עצמם מקדושת ישראל ויהדות כלל וכמש"נ והעולה על רוחכם היו לא תהי' וגו' וביד חזקה וחמה שפוכה אמלוך עליכם, וזהו דרגא דיצחק במדת הגבורה והוא ראשון הנימול לשמונה שהוא נכנס לחלקו של הש"י בעודו קטן שאין לו דעת ובחירה כלל כי מלידה ומבטן הוא מיוחד לשמו ית' בע"כ ובלא דעתו כלל, וכל פקידת עקרות הוא ע"י הכנסת אמונה שלימה דבלב שהשי"ת משגיח ופוקד ויכול וכאשר הוא מקדים באתדל"ת באמונה זו אז הישועה קלה מאוד:

ונראה לי כי זכירת יציאת מצרים היא סגולה להפקד בבנים ג"כ כי בזכירות אותו נס הוא מעורר כח הפקידה וגורם ג"כ פקודת עקרים, וגם יציאת מצרים הי' בסוד הלידה כמשז"ל ע"פ גוי מקרב גוי כעובר הנשמט מבטן אמו וכידוע מהאריז"ל בפע"ח שער חג המצות שבגלות מצרים הי' בסוד העיבור יעו"ש, ובר"ה ג"כ בטלה עבודה מאבותינו במצרים כמו שבר"ה נפקדו שרה רחל וחנה, כי הכל הי' ע"י פקידה ואז זמן פקידה לכל הוא והכל פקידה אחת:

פרק ד

והנה בג' אלו שרה רחל וחנה נאמר בכתוב לשון פקידה וזכירה וע"כ על ג' אלו אמרו בפ"ק דר"ה נפקדו בר"ה, ויש עוד ג' עקרות הנזכרות בכתוב שנפקדו רבקה ואמי' דשמשון ושונמית, וזו האחרונה נתייחס פקידתה לאלישע וכמ"ש בדברים רבה (פ"י) הקב"ה פוקד עקרת וכן אלישע, ואע"פ שמפורש בכתוב גבי החיות הולד ויתפלל אל ד' ובתפלתו להש"י פעל זה ולא מעצמו הגם דעשה פעולות בשימת פיו על פיו כו' מ"מ עיקר הפעולה הי' ע"י התפלה לד' (וכמ"ש בפדר"א פל"ג) ומסתמא גם פקידתה הי' ע"י תפלה אף שלא נזכר בכתוב, וכ"א במגילה (כ"ז א') על פסוק הגדולות אשר עשה אלישע דברחמי הוא דעביד מ"מ נתייחס לפעולתו כיון דהש"י מעצמו לא הי' עושה זה רק הוא בכח תפלתו פעל, [וכצ"ל בההיא דרשב"י שבשהש"ר ע"פ הביאני המלך חדריו ע"ש] וא"כ גם פקידת רבקה שהי' ע"י תפלת יצחק עלי' דויעתר ואז"ל (יבמות ס"ד א') תפלתן ש"צ כעתר שהופכת כו' אפ"ל דיש לייחסה ליצחק, ואע"ג דגם רחל וחנה נפקדו ע"י תפלה שם לא הי' התהפכות כעתר, וגבי רחל נאמר שם אלקים לומר דהי' פקידתה מצד שורת המשפט וגם מדה"ד הסכימה לזה כי הולידה את יוסף דכתיב בי' את האלקים אני ירא וגבי חנה דכתיב שם הרחמים גם בתחלה הי' הש"י עלי' ברחמים ולא הי' חסר אלא תפלה דלהוציא לעולם נפש יקרה כזו שפתח שער הנבואה אשר עד אז הי' דבר ד' יקר אין חזון נפרץ הי' צריך שיהי' אתדל"ת מקודם, וע"כ הי' ב"ק מודיע מקודם שעתיד להוולד צדיק א' כדי שכ"א מישראל יתפלל וישתוקק שיהי' מחלציו, וזהו האתדל"ת בכלל ישראל, ואצל חנה בפרט הי' הסיבה שנתעקרה מקודם וצרתה הרעימתה עד שהרעישה עולמות בתפלתה ונדרתו להש"י עד שעי"ז זכתה היא להוליד נפש הזה שהי' כבר מוכן לצאת אלא שהי' צריך אתדל"ת, ונמצא לא הי' כאן התהפכות ברצונו ית' כלל, רק גבי רבקה שפקידה זו היתה גם ללידת עשו וד"ז ודאי הי' נגד רצון הש"י דמוטב שלא יוולד אלא שאם לא הי' נולד גם יעקב לא הי' נולד שהרי הי' תאומים, ומ"מ מצד מדתו של יצאע"ה שהיא מדה"ד הי' קטרוג גדול על הוולדה זו אלא שהיפך למדת רחמנות הוא מדתו של יעאע"ה ומצד מדתו הי' לידתו אע"פ שעי"ז הוצרך ג"כ לצאת הסריות והפסולת דחשוכא הקודם לנהורא, ודבר זה הוא שינוי כביכול ברצונו ית' ואע"ג דלא בן אדם הוא להשתנות מ"מ בכח התפלה כך כד"ש מי מושל בי צדיק והוא כענין נצחוני בני שא' בב"מ (נ"ט ב') במשפטי התורה כי הכל ע"י תורה שבה נברא העולם כמ"ש בריש ברא"ר ובה כל הנהגותו וקיומו:

ויש ב' תורות שבכתב ושבע"פ שבכתב היא דברי הש"י והוא כולל כל ההנהגה של הש"י בעולמו ומסרה הקב"ה לישראל שהם יוכלו לחדש בה וכ"מ שתלמיד ותיק עתיד לחדש בה הוא תורה שלימה וזהו תושבע"פ שהיא עיקר זיו התורה והדרה, וכמ"ש בפרקי היכלות יעו"ש כמה לשונות דאף דניתנה תורה עיקר מעלתה ושבחה לא נתגלה עד בית ב' מאנכנה"ג ואילך שהם התחלת תושבע"פ ופסקה נבואה שהוא דכור הש"י כה אמר ד' דעליו אין להוסיף רק נמסר הדבר לחכמי ישראל מה שיחדשו בכח חכמתם וזהו עיקר התורה וכמ"ש בתנחומא (פ' נח) דעיקר הכריתת ברית על תושבע"פ וכמ"ש (בפ"ז ל"ה א' ובירושלמי פ"א דברכות ה"ג ופאה פ"ב) חביבין ד"ס יותר מיינה של תורה, והיינו דתושב"כ היא נובלות חכמה העליונה כמ"ש בברא"ר, (פי"ז) אבל תושבע"פ היא המשכת חכמה מגוף חכמה העליונה דעכ"א ב"ב (י"ב א') חכם עדיף מנביא דנבואת החכמים היא השגת חכמתם ברוה"ק ע"ש בחי' הרמב"ן והיינו המשנה מקודש העליון דבלא"ה אין קרוי חכמת התורה כלל כשממציא דבר מנפשו מחכמת עצמו וכמו שיש חכמה גם באו"ה אבל אין תורה באו"ה כמשז"ל (איכא רבתי ב' ט') וכמ"ש (בתנחומא תשא סי' ל"ד) מי שמסטורין שלי בידו כו' ולא נמסר תושבע"פ אלא לישראל אבל או"ה אף שיהגו בתורה ויחדשו בה דבר בחכמתם הם דברי הבל ואינו תורה כלל כי הם יחדשום מחכמת עצמם ואינו כלום דהתורה היא חכמת הש"י, אבל חכמי ישראל הם מברכים בתורה תחלה ויודעים דהש"י הוא הנותן התורה והוא החונן לאדם דעת בינה והשכל וכל חידושי חכמתם הוא מהמשכת עומק חכמתו ית' שחלק ליראיו והתושב"כ היא מדת הת"ת אמת ליעקב (עי' זה"ק ריש ויקרא וברכות ה' ב') דנפקא מגבורה (עי' זה"ק שם פ' סע"ב ותרומה קע"ה ב') שהם המדות שהאציל הש"י להנהגת כל העולמות בזמן עוה"ז, והיא רק נובלות חכמה עליונה שהיא למעלה מעלה מז' תחתונות דלמעלה מהם הבינה שהיא סוד עצמא דאתי וההתגלות שיהי' בעוה"ב ולמעלה ממנה היא החכמה שהיא ראשית ההתגלות דיש מאין (עי' זה"ק פנחס רכ"ג א') ובתושב"כ שהוא נובלות החכמה ג"כ כלול הכל דליכא מידי דלא רמיזי באורייתא (כמ"ש תענית ט' א') אלא שאחר שנעשית נובלות להיות כעלה או פרי הנובלת מהאילן לא נגלה בה כח האילן והוא בתכלית ההעלם העצום ואינו מתגלה אלא בלבבות חכמי ישראל שיכולים להמשיך השגה מראשית התגלות ההשגה, וזהו הניצוח וממשלת הצדיק להקב"ה לא לעצמותו ית' כביכול רק למדותיו שהם הנהגת העוה"ז כפי המתגלה בז' תחתונות שהם הו"ק ומהם לארץ התחתונה שהוא הנהגת העוה"ה כנודע, ובני ישראל בחכמתם ומעשיהם יכולים להמשיך בכל פעם אור עליון מחודש לתוך המדות להשפעת ההנהגה בכל העולמות, וזהו הוספת הכח בפמליא ש"מ בסוד

תנו עוז לאלקים כי עי"ז ממילא אחר שנתחדש אור זה במדת אף הנהגתם הוא כך שהרי אור זה הוא שופע בהם וכל התושבע"פ היא רמיזה בתושב"כ, וע"כ גם כל מה שנתגלה כבר מהתושבע"פ וכתיבא ומנתה בס' חכמי ישראל הרי הוא אצלנו בגדר תושב"כ שכבר נתגלו רמיזות אלו שבתושב"כ ונעשה להנהגה קבוע וכל הנהגת העולם שהוא עפ"י התורה היינו עפ"י התושב"כ ופירושה שבע"פ וכל מה שכבר גלוי מהתושב"פ הרי כבר ההנהגה גלוי' כך כמו שהלכה קבועה וגלוי' לכל, וכל חידושין שבהנהגה הוא ע"י התחדשות תושבע"פ המתגלית ללבות חכמי ישראל באותו דור וכפי אותם ההחדשות כך הם בהתחדשות בהנהגה ע"י הצדיק המושל ביראת אלקים שהוא הת"ח האמיתי שבחכמי ישראל:

והנה כל פעולת הישועות שישתנה וימולא החסרון ע"י תפלה הוא הכל ע"י התורה שהיא הנהגת העולם וכמ"ש קרוב וגו' אשר יקראוהו באמת ואין אמת אלא תורה. וע"כ התחלת פעולת הישועות שמצינו בתורה הי' ע"י אאע"ה שממנו התחלת ב"א תורה, ומקודם לא מצינו בתורה שום נס לשום אדם דהצלת נח בתיבה הוא בטבע שהתיבה שטה ע"פ המים אלא שהש"י הודיעו מקודם והאמין בד' ועשה לו דבר המציל אבל הי' צריך הצלה טבעית, והתחלת ב' אלפים תורה הוא מאת הנפש אשר עשו וזמן ביאתו לחרן כמ"ש בע"ז (ט' א') ונס דאור כשדים הי' זמן מועט קודם זה ואז היתה התחלת התנוצצת אור תורה דהלא כה דברי כאש היא אש שלמעלה האוכלת אש ועי"ז נכלה אש הכבשן ומ"מ לא היתה עדיין בהתגלות בפעל לחוץ רק בלב אאע"ה [וע"כ לא הי' יכול להציל הרן בזכותו אף שאמר דאברהם אנא (כמ"ש בבר"ר פל"ח) ומסתמא הי' רוצה להצילו ואלו הי' אחר התחלת ב"א תורה ודאי הי' יכול להצילו ומלתא זוטרתי הוא לגבי אאע"ה שינצל אחיו בזכותו ואפי' לוט בן אחיו ניצול אח"כ בזכותו] ע"כ לא נזכר ג"כ הנס בהדיא בתורה בהתגלות רק ברמז ובהעלם כמו שהי' פעולת אותו הנס עי' ד"ת שהי' בהעלם ולא נתגלו עדיין בזמן מועט לפני' ניכר הוא קצת כעין דרך רמז להיודעים הרמיזות ומאי דמחוי במחוג ואותו נס הי' הסיבה ליציאתו לחרן והתחלת הב' אלפים תורה:

והנה צרכי האדם בעוה"ז הם ג' בני חיי ומזוני כי כל דבר חלוק לג' ראש תוך וסוף והם ג"כ ב' קצוות וקו אמצעו והחיות הוא הראש שהתחלת האדם הוא מה שיש בו חיות ושנתהווה נפש חי' והוא קו הימין כמ"ש אורך ימים בימינו כי כן החיים המשכתו מחכמה [וכן הוא בגימטריא חכם] דתחי' בעליה ולב חכם לימינו וע"כ אאע"ה שהי' ראש בנין העולם דב"א תורה שבשבילו נברא כל העולם הוא הי' הראשון לפעול ישועות ונסים להמשכת חיי באור כשדים ובמלחמת המלכים שעז"א ואנכי עפר ואפר כמשז"ל

שהוא כטעם קטונתי מכל החסדים דמכיר שפלותו ביותר ע"י הנס שרואה גדולת הש"י ביותר וזה כל חכמת התורה להכיר שאין לו מגרמי' כלום וכל מה שמתחכם יותר ונושע יותר מכיר זה יותר, והכרת אאע"ה הי' זה ביותר בענין החיות שהוא ראשית ומקור כל החיים והנבראים כמו שהוא הי' הראשית של כל הנבראים, ומזוני הוא המשכת קיום חיותו בכל משך זמן קיומו בעולם שהוא התוך שבין הראש והסוף וקו האמצעי מדת יעאע"ה שהוא השיג זה בבקשת המזוני לחם לאכול ובגד ללבוש וכל רכושו הי' דרך נס גמור עפדרז"ל בהחלפת משכורתו עשרת מונים וגם בימי רעב הי' יוסף המכלכלו שהוא זרעו ואצלו הי' כל השפע של כל העולם אז, משא"כ אברהם ויצחק בימי רעבון הוצרכו לילך ממקומם ולא מצינו שנעשה להם נס חוץ לדרך הטבע בזה דמה שגדלו והעשירו הי' בברכת ד' שכדרך הטבע של עולם, ומ"מ ביצחק נאמר ויברכהו ד' ויגדל וגו' שהי' ניכר ברכת ד' מיהת כי הוא המוליד את יעקב דע"כ מצפון זהב יאתה דהזהב הוא עצמו אינו המזוני רק מוליד המזוני כי על ידו יוכלו לקנות כל צרכי האדם, אבל אצל אברהם לא נזכר כלל ברכת ד' רק ואברם כבד מאוד וגו' שלא הי' ניכר שהי' ברכת ד' רק ע"ד הצלחה טבעית דע"כ גם ללוט ההולך אתו הי' כן אף שבאמת גם זה בזכותו והליכתו אתו מ"מ לא נגלה זה עדיין לכל, ואף דבאמת גם אברהם נקרא ישראל וכן יצחק כשאז"ל (בבר"ר פס"ג) וכל האבות כלולים יחד וכולם כוללים כל התורה כולה מ"מ הי' בכל אחד התגלות פרטי בפ"ע ואצל אברהם לא הי' עדיין בפעל גמור ואפי' בכח גלוי הכרה זו דכל שפע מזוני הוא רק מהש"י לבדו, ואף דאאע"ה בעצמו הכיר זה לא הי' עדיין שמץ התגלות הכרה זו לזולתו כלל עד שמלך סדום הי' יכול לטעות ולומר אנכי העשרתי את אברהם אלמלא קיבל ממנו כלום אף שראו כולם אז תוקף ישועת הש"י לו דרך נס שלמעלה מן הטבע בענין הנוגע לחיי עד שמפני כן המלכוהו עליהם כשאז"ל (בבר"ר פמ"ב) והוא א"ל לא יחסר העולם מלכו ואלקיו, שהם חשבוהו לצינור המשכת השפעת החיות בעולם שעל ידו יוכלו להמשיך גם להם כשיהי' הוא מלכם ומנהיגם, וז"ש תן לי הנפש היינו החיות דהכיר שיש לאברהם כח המשכת חיות והוא יכול ליתן לו הנפש ולו לא יחסר כלום, והרכוש קח לך דלא ידע שגם להמשכת רכוש אם ירצה ויצטרך לזה א"צ לשלו כלל כי לא הי' התגלות בזה עדיין:

וזה ענין המחזה שהי' אחר הדברים האלה דא"ל אל תירא, ונ"ל דייראתו הי' שראה אחר כל השתדלותו בפירסום האלקות עדיין לא הועיל כלום וכל מלחמתו במלכים הי' זה להראות ישועת הש"י יחיד נגד רבים כדי לפרסם כח האלקות ולמלך סדום ביוחד ההצלה מבארות חומר דחז"ל שהי' כמו נס א"א דכבשן ודעי"ז האמינו גם באאע"ה,

ומפורש בכתוב ויצא מלך סדום לקראתו דיציאתו מהבארות הוא בעת שאאע"ה עבר עליו וסיפר לו הנס והאיר עיניו באמונת השי"ת איך הוא המושיע ועי"ז נתחזקה לבבו באמונה זו בהש"י עד שזכה לנס כאאע"ה, וכל כך הגיע מדת טובו וחסדו של אאע"ה שרצה להשפיע לזולתו כ"כ עד שיהי' ממש כמוהו ויזכה לנסים כמוהו, ולכאורה הי' זה פחיתות לאאע"ה והי' נראה שיגרום אדרבא חסרון אמונה בו כשיראו שדבר זה יארע גם לפחותי ערך וא"כ אינו דבר גדול, אך הוא לא רצה שיאמינו בו ויחזיקו אותו לצדיק גמור וחשוב אצל הש"י רק שיאמינו בהש"י ושהש"י ישפוך רוחו עליהם עד שישיגוהו גם הם כמוהו ושלא על ידו, ע"כ רצה ונשתוקק שיהי' האמונה בהש"י לא דייקא ע"י הנסים שיראו שנעשים לו רק שהש"י יעשה נס גם לאחר ע"י שיאמין בו ית', והוא הכניס בעברו עליו אמונת הש"י בקרב לבבו ועי"ז זכה לנס לצאת לקראתו, ולא חש אם עי"ש יקטן מעלתו, ובאמת אין הקב"ה מקפח שכר ואדרבא עי"ז נתגדלה מעלתו והימלכוהו עליהם דכולם הכירו האמת דמלך סדום עצמו לא הי' ראוי לנס זה כלל רק זכות אברהם בעברו עליו והשתוקקתו לכך גרמה לו, ואדרבא עי"ז האמינו עוד יותר באאע"ה גם בנס דאור כשדים כשראו כמה כחו גם לאחרים כ"ש לעצמו ולא תלו הדבר במלך סדום עצמו כלל, ואאע"ה כשראה זה לא תלה בנפשו אבל חשב דודאי הוא זכותו דמלך סדום עצמו שזכה להיות כמוהו וכבר זכה להעמיד תלמיד אחד עכ"פ שיהי' שלם באמונת הש"י כמוהו, וכשראה אח"כ דגם הוא יחשוב אנכי העשרתי וגו' שעדיין לא השיג כלל איך הכל מהש"י ועדיין לא עלה בידו כלום משלימת האמונה, ע"ז נתיירא מאד דראה שכל השתדלותו למגן וכמו שבאמת מכל הנפש אשר עשו בחרן לא מצינו שנשאר אחד מהם ומצאצאיהם תחת כנפי השכינה וכאז"ל (בפדר"א פכ"ט), דלאחר מיתת אברהם חזרו כולם לטעותם, וע"כ א"ל ד' אל תירא וגו', ומ"מ הגם דהש"י הבטיחו שכרך הרבה מאוד והשתדלותך לא לחנם א"ל מה תתן לי ואנכי הולך ערירי היינו דחשב תחלה כל אותם הנפשות שעשה הם תולדותיו דהמלמד בן חבירו תורה כאלו ילדו ושיהי' התפשטות התגלות האלקות בעולם אחר מותו על ידיהם ועתה רואה שאינו כן ובן משק כו' ודרז"ל (יומא כ"ח ב') שדולה ומשקה כו' היינו שראה כל ההשארה באליעזר ואיך אפשר זה והוא עבד ולא יצא אפי' מכלל ארור אז עדיין [עד זיווג יצחק דכ"ז שאליעזר חשב ג"כ שהוא יהי' ההשארה וגם אחר שנולד יצחק חשב אלי כתיב שיזדווג עם בתו וסוף סוף יצא ההשארה ממנו הי' עדיין בכלל ארור ולא יצא לכלל ברוך עד שנתברר לו שזיווג יצחק ממשפחתו והוא אין לו שייכות לאומה ישראל והי' בו טובת עין מצד מדת החסד לאברהם הנשרש בקרבו עד שנשתחוה יהודה לד' על החסד שעשה עם אברהם, אף שהי' זה כעין רעה

לגבי דידי' כפי מחשבתו הקודמת, כי ידע והכיר ערכו מעתה, ע"כ נקרא אז ברוך ד' דהי' זה באמת טובה גם לו כשהכיר האמת לדעת מדריגתו ושלא לחפוץ לקפוץ יותר ממעלתו ומדריגתו ודי לו מעלה שיוכל לצאת מכלל ארור לכלל ברוך ובזה השיג שלימת מדריגתו מה שאא"ל להשיג יותר מצד מדריגתו], ותחלה לא זכר זרע ולא ירושה כי לא ביקש כלל על עצמו שיהי' השתלשלות מזרעו או שיהי' עכ"פ ההשארה ממנו ומירושתו דוקא היינו מהמקבלים ממנו רק שישאר עכ"פ דבר זה דאמונת האלקות בעולם שזה כל מגמתו התגלות כבוד שמים בלבד, וז"ש ואנכי לא אני דאנכי מורה עצמיות יותר ר"ל עצמיותי וכל שורש ענייני והשתדלותי וביאתי לעולם ילך ערירי ולא ישאר מזה כלום, וסימן התפלה המקובלת היא כשהניבו שפתיו כמשז"ל על פסוק (ברכות ל"ד ב') בורא ניב שפתים, והש"י בורא זה יש מאין לשלוח לפיו דברי תפלה ובקשה מה שלא הי' במחשבתו, ועכ"נ שנית תיכף ויאמר אברם טרם השיבו על הראשונה הש"י הניב שפתיו עוד תפלה חדשה מה שלא עלה על לבו מקודם לבקש דבר הנראה כנוגע לגרמי' רק נחשב זה לאמירה מחודשת שאין נמשך עם אמירה הקודמת שזה מה שהש"י שלח לתוך פיו לבקש על זרע ושיהי' השתלשלות מצאצאיו שהרגיש שההשתלשלות ראוי להיות מורשה ממנו דוקא ולא נתפייס להיות הירושלה ע"י בן ביתו זה ולא קראו עוד בן משק כי הרגיש שכל השקאתו ד"ת לאחרים הוא רק בכחו וכל זמן שהוא חי אבל לאחר משעה שיורש כחותיו כבן היורש כחות אביו כנודע בסוד הירושה זה אין כחו כלל להיות דולה ומשקה מעצמו עוד אח"כ ודי רק מה שישאר בו שהוא בן ביתו היינו מגודל במדותיו במידת גמ"ח וטוב עין [שזה נשרש בו דע"כ עי"ז יצא לכלל ברוך כמש"ל] לא לענין לימוד והשקאת ד"ת וידיעת הש"י:

וחשק זה דבני הוא החשק של יצחק אע"ה שהוא הראשון שמצינו בתורה שהתפלל על בנים דבאברהם לא נזכר בזה תפלה להדיא רק כמזכיר דבר זה וכמתאונן לבד וכמ"ש בזוהר תולדות (קל"ז רע"ב) ע"ש [ומ"ש רש"י (פ' לך ט"ז ה') כשנתפללת עליך כו' לאו דוקא ובבר"ר (פמ"ה) לא אמרו בזה לשון תפלה רק תבע דקיון ובא ללות זרע יעו"ש ודבריהם באו בדיוק גמור וכמפורש בדברי הזוהר הנז' ועמש"ל סי' ב'] ודבר זה ג"כ מצד השורש שהי' בו מיצחק שהוא הולידו כי שורש החשק לבנים אינו אלא בישראל לבד וכמש"ל (סי' ב), ויצחק הוא הראשון לשם ישראל שנימול לשמונה ונולד בקדושה הורתו ולידתו משא"כ אאע"ה נקרא בחגיגה (ג' א') תחלה לגרים אלא שזכה אחר לידת יצחק להיות נקרא איתן האזרחי (כמ"ש בב"ב ט"ו א') להיות אזרח בישראל ותיקן גם הילדות כאלו נולד בקדושה כמ"ש בבר"ר (פל"ט) ע"פ לך טל ילדותך וכן נק' ישראל (כמ"ש בבר"ר פס"ג)

והכל מצד ההשתלשלות שממנו אבל יצחק עצמותו כן, והוא התחלת התגלות התורה דאורייתא מסטרא דגבורה נפקא (כמ"ש בזה"ק ח"ב פ' סע"ב) כי באאע"ה אף דהוא עצמו קיים כהת"כ (כמ"ש ביומא כ"ח ב') וב' כליותיו היו נובעות תורה (כמ"ש בבר"ר פס"א) מ"מ עיקר שם תורה לשון הוראה שמורה דרך לאחרים זה לא נתברר עדיין באאע"ה שלכל אותן שלמד לא נשאר בהם כלום רק מה שלימד אח"כ לבנו יצחק זה נשאר קיים לעד, וביצחק לא מצינו עוד נ פש אשר עשה ושלמד לאחרים שכבר הי' בוח כח הצמצום לצמצם ההשפעה שלא ללמד ולהשפיע תורת חסד לחיצונים ולשאין ראויים לה ולא לימד אלא לבניו, ומ"מ גם בהם הי' שאין ראוי אלא שנקרא ישראל מומר בקידושין (י"ח א') שהי' בו שורש יהדות מלידה דע"כ ראשו קבור במערת המכפלה בעטפי' דיצחק (תרגום יונתן ויחי נ' י"ג) ע"ש הציד בפיו דנפשות רע"ק ור"מ שרשי תושב"ע דהמשניות יסוד תושבע"פ סת"מ ר"מ וכולהו אליבא דרע"ק כנודע, וע"כ גם בו הי' קצת אחיזה לד"ת ומ"מ סוף סוף הי' פסולת ג"כ, ושלימות התורה הי' ביעאע"ה שמטתו שלימה שהוא שלימות מדת אמת זו תורה, ומ"מ מסטרא דגבורה נפקא כבר החל שורש היציאה ביצחק, ולפי שעיקר ענין התורה הוא ההשתדלות במצות ומע"ט שהם תולדותיהם של צדיקים (כמ"ש בתנחומא נח וברש"י עה"ת שם) ע"כ הוא עיקר ההשתדלות בתולדות גופנים ג"כ, והוא השורש לבקש בני שהוא הסוף דקיום החיות גם כשיעדר עצמותו ישאר קיים במין, דהבן הוא חלק מחיות האב ונמשך ממנו ולהיות חיותו מושך גם אחר מותו וזה בכח הגבורה שבשמאל דנקרא גבורת אנשים וכחצים ביד גבור כן בני הנעורים, ונאמר אשתך כגפן פורי' וגו' כן יבורך גבר ירא ד' ונאמר אשרי איש ירא את ד' וגו' גבור בארץ יהי' זרעו, ונמשך מן הבינה אותיות בני (עי' בזה"ק האזינו ר"נ א') שהוא מן הלב מבין דשרש כח הבנים הוא ממעמקי לב האבות:

וזהו התחלת הישועה הש"ס שהי' בעולם ע"י אאע"ה בלידת יצחק שהוא התחלת התגלות התורה שעל ידה שורש הישועה לזה וע"י תושב"כ הוא לידת יצחק וע"י תושבע"פ הוא לידת יעקב שבו הי' שלימות התורה בהתגלותה בכנס"י שהם זרע יעקב ואומת ישראל הכוללים חכמת תושבע"פ, וע"כ נולד תאומים עם עשו ובבטן עקב את אחיו להיות ידו אוחזת בעקבו כי שקר אין לו רגלים כמו שאין לו ראשית כי הש"י אומר אני ראשון ואני אחרון, והוא המלך הא' והי' מי' מלכים שמלכו בעולם כמ"ש בפדר"א (פי"א) ועשו הוא החזיר שעתיד להחזיר המלוכה לבעליו (כמ"ש בוי"ר ספי"ג) הוא יעאע"ה קו האמצעי המבריח מהקצה אל הקצה מעומק ראשית עד עומק אחרית (כמ"ש בזה"ק תרומה קע"ה ב' ובח"א בהקדמה א' ב') ובזה קלט כ"מ שבאמצע ג"כ, ועכ"א אנכי עשו בכורך

היינו דגם הציד שבפיו של עשו הרגשת תושבע"פ שהרגיש יצחק בו היתה באמת ביעקב כי רע"ק ור"מ שמצאציו לא זכו לתושבע"פ כלל בעודם זרע עשו רק אחר שנתגיירו ובשם ישראל יכנו [וכנדרש באדר"נ פל"ו קרא זה על הגרים] ולא נקרא עוד על שם אבותיו דהוא כקטן שנולד [וכמ"ש ביבמות כ"ד א' וערמב"מ פ"ד מבכורים ה"ג] ולפי שהתגלות תושבע"פ אינו אלא ע"י תוקף ההעלם וכמ"ש סנהדרין (כ"ד א') במחשכים הושיבנו זה תלמודה של בבל דהוא שורש חכמת תושבע"פ, וכ"א (גיטין מ"ג א') אין אדם עומד עד"ת אא"כ נכשל ברן, והיינו על ד"ת שבע"פ והתחדשות הלכות שלא נתבררו עדיין א"א לעמוד כלל בלי מכשול הקודם כברייתו של עולם ברישא חשוכא והדר נהורא (שבת ע"ז ב') שכך היא השגת האור המושג לנבראים דוקא מתוך החושך וההעלם, (כמ"ש בזה"ק תצוה קפ"ד א') וע"כ קדם יצירת עשו ליעקב שהוא החושך הקודם המביא להשגת אור תורה דאח"כ, וזהו הציד בפיו שיצחק ראה שהוא הגורם אבל באמת אינו אלא גורם בעלמא אבל הוא אין לו שייכות לה כלל, וע"י שאז היתה התגלות שלימות התורה להיות מטתו שלימה בלי פסולת הי' התגלות התושבע"פ שהיא שלימות התורה והמסטורין דלא עשה כן לכל גוי (כמ"ש בתנחומא תשא סי' ל"ד וברבה פמ"ז) רק למטתו של יעא"ה השלימה, וזה הישועה דויעתר בהתהפכות כעתר ע"י צדיק ות"ח המושל ביראת אלקים, והן הם כלל החלוקות ב' מיני פקידות שכ"א כלול מג' ג' והיינו דכל דבר כלול מג' הנז' ב' קצוות או ראש וסוף ואמצעי וגם בני עצמו כלול מג' מדריגות אלו והם ג' נגד ג':

והענין דכל מניעת דבר ודאי הוא מצד חטא השייך לאותו דבר דכל משפטיו של הש"י מכנג"מ, ומניעת הולדה ודאי הוא מצד חטא בענין ההולדה והנוגע ליסוד ברית קודש, ובאבות העולם לפי שהי' ראוי לצאת נפש יקרה בקדושת הברית לעולם הי' חטאם הנמצאים בעולם מה שאין העולם כדאי לכך מונעים זה, ויצאע"ה הי' הוא הראשון שנימול מיד לח' בטרם ידע מאוס ברע ובחור בטוב שיבחר בכך ע"י השתדלותו רק שתחלת יצירתו הי' בקדושה זו ולהוציא נפש יקרה כזו לעולם הי' עיכובים וקטרוגים הרבה והי' צריך תחלה שיתגלה גוף קדושת המילה בעולם באאע"ה שא' הקב"ה דיו לערלה עד כאן (כמ"ש בבר"ר פמ"ו) ואין הערלה נקראת אלא ע"ש או"ה (כמ"ש בנדרים ל"א ב') היינו שצריך להתגלות שורש היהדות וע"כ מיד אחר שנימל באו המלכים לבשרו בלידת יצחק שכבר מוכן ויכול להולידו, ושמעתי דג' המלכים שבאו מלאו כל העולם כי המלאך שליש עולם כמשז"ל [בחולין צ"א ב' דב' אלפי פרסי הוה, ועלמא הוה ו' אלפי פרסי כמ"ש פסחים צ"ד א'] ונתמלא כל העולם קדושה ע"י המלאכים ונפלט כל אויר העולם מטומאה וחיצונית ועי"ז הי' כח לעולם לקבל נפש יצאע"ה והי' אפשר לו

להתגלות ולבוא לעוה"ז, והיינו כי שורש עוה"ז שהוא עלמא דשקרא היינו שמלא מתאות וחמדות גופנית הפוסקות ויצאע"ה הוא היושב בארץ הנגב מנוגב מכל תאוה וחמדה דהאי עלמא [עד"ש בתמורה ט"ז א' גבי ארץ הנגב דיעבץ] והוא התחלת קדושת ישראל שנקראים מולים היינו קדושת התאות שבאבר זה שורש כל תאות הגופניות, וזה ענין שאותן מלאכים נשתלחו ג"כ להפך סדום שהם המשוקעים בתאות בתכלית ההשתקעות האפשרי עד שהגיע משפטן לאבדן מן העולם כמו דכשמגיע לתכלית השלימות האפשרי אז משפטו להתעלות בעולמות עליונים כך כשמגיע לתכלית הקלקול האפשרי משפטו לירד לשאול מטה ועולמות היותר שפלים עוד מעוה"ז, והאש דיצחק שהתחיל להתנוצץ הוא שהבעיר את סדום ונתהפך לים המלח הרומז ליסורין כמ"ש בברכות (ה' א') מה מלח ממתקת כו' כי יצחק חידש יסורין כמשאז"ל (בבר"ר פס"ה) והיינו לכפרת עון כי הוא השורש לתורה ומצד משפט התורה אין התשובה לבד מכפרת לכל העבירות אלא בצירוף היסורין ממרקים כמ"ש ביומא (פ"ו א') דקרא צווח כמה פעמים שובו אלי ואשיבה אליכם ונא' קחו עמכם דברים ושובו וגו' וכן בכ"ד לא מצרים טפי רק תשובה ובקדושין (מ"ט ב') דאפי' רק הרהר תשובה בלב הוא מיד צ"ג, היינו מצד הש"י די בכך וכמ"ש בירושלמי דשבועות שאלו להקב"ה א' יעשה תשובה אבל התורה אמרה יביא קרבן היינו עם התשובה, דבלא"ה זבח רשעים תועבה כמ"ש בזבחים (ז' ב'), וכן בזדונות סיגופי הגוף במקום הקרבן אלא שדי בתכלית יסורין וכאב ומכה והיא מצוה שקבלוה בשמחה ועיין כן שבשמחת לב האב עושה יסורין אלו בידים לבנו יחידו הרך וענוג וחביב עליו מאוד, וע"כ הוא דוגמת קרבן ומכפר גם מצד משפט התורה על כל העולם כמ"ש בעירובין (י"ט א') דאאע"ה מסיק מגיהנם כ"י ע"י אות הברית שבבשרם דבזה מבשר להו, והיינו דעי"ז הוא כח ההצלה וכבר הוא חתום בתולדה מיצאע"ה בכל זרע יעקב שהוא הנק' זרעו שאפי' הערלים נק' מולים כמ"ש בנדרים (ל"א ב') דכבר יש בהם שורש זה שמרוצים לקבל ע"ע סיגוף בעוה"ז כאשר ידע שעי"ז יהי' דבוק ומקורב להש"י ואפי' רשעי ופו"י יש בהם דבר זה אע"פ שחוטאים מצד הסתת היצר משאור שבעיסה באמיתות רצונם יש נקודה זו דיכולים לעזוב כל חמדות עוה"ז בשביל רצון הש"י דע"כ מהני כופין עד שיאמר רוצה אני כידוע טעמו דרמב"ם (ספ"ב מה"ג), וזהו מורשה מיצאע"ה:

ודבר זה הביא אאע"ה לעולם בהולדת יצחק שנתגלה אור קדושת הברית בפעל להיות אומה שלימה מזרעו נקאים מולים ע"י שהוא נימול לח' דהיינו שהוא מתולדה ומבטן מוסר תאותיו להש"י וזהו כח הצמצום שהי"ל מצד התושב"כ המגדרת ומצמצמת

המעשים וע"כ ביצחק לא נתגלה עדיין בפעל ד"ז דאין הערלה נק' אלא ע"ש או"ה ושאפי' המולים שבהם נק' ערלים ובישראל בהיפך דהיינו לפי שא"א לזרע ישראל להשתנות כלל משרשו דחלק ד' עמו שאפי' חטא והגדיל עונות זו למעלה זו עד אין קץ ישראל הוא ואפי' ישראל מומר לכהת"כ קדושיו קידושין וגיטו גט וסוף הכל לא ידח מזרע יעקב שום נדח דמטתו שלימה משא"כ ביצחק גם עשו נימול לח' והי' נקרא ישראל אבל ה י' בכחו להחליפו וליעשות גוי ולצאת לתרבות רעה עד שיעקר משרשו וא"כ אין המילה לח' ראוי' לו כלל שהרי אין שרשו כך לגמרי דמה שהוא בשורש א"א להשתנות דהיפוך כושי עורו וכדומה מה שבתולדה. והנה אאע"ה חידש התגלות כח התורה שהתחיל ממנו וע"כ זכה להוליד נפש יצחק שהוא שורש התושב"כ ויצחק חידש התגלות כח התפלה בויעתר יצחק שיוכל להשתנות כביכול ממדה"ד למדה"ר וזכה להוליד נפש יעקב שהוא שורש התפלה והתעוררת הרחמים ונולדו תאומים כי הם ב' קולות כמש"ל, וקול תורה היינו תושבע"פ דמה שבכתב כתיבא ומנחא ומה שבפה הוא בקול דחיים הם למוציאיהם בפה, וכל השתנות הוא ע"י התחדשות דתושבע"פ כמש"ל, ועי"ז הוא פועל בתפלה ג"כ, וכן ע"י התפלה הוא מחדש בתורה והא בהא תליא, והם תאומים יחד ב' הקולות ויצחק הקדים קול תפלה בקרא דהקל קול יעקב הרומז לב' הקולות כמשז"ל היינו דשורש יעקב הוא התורה אמת ליעקב ועיקר תורת אמת היא התושבע"פ שאין אחיזה לאו"ה בה משא"כ בתשב"כ הם אומרים אנו ישראל כמשז"ל (שמו"ר ותנחומא תשא) ואף דהוא ודאי תורת אמת שניתנה מן השמים מ"מ משירדה לעלמא דשיקרא יש כח לשקר לאחוז בה ולפרש בה פירוש של שקר וכפי הפירוש שלהם היא כולה שקר ח"ו, ורק ע"י ישראל שהם משיגים בה בחכמת תושבע"פ שבלבם הפירוש האמיתי עי"ז היא תורת אמת וע"כ בתשבע"פ שהוא עיקר אמיתות התורה א"א לאו"ה לאחוז ולומר אנו ישראל שא"ל שייכות כלל לתושבע"פ, וזהו עיקר ההבדל בין ישראל לעמים דלא עשה כן לכ"ג והיא מטתו של עיאע"ה הנבדל לחלק הש"י ובדד ינחנו, וע"כ נסמך מלת קול ליעקב שזהו עיקר שורש יעקב קול דתשבע"פ וקול דתפלה נמשך ממנו כר' אמי ור' אסי דלא מצלי אלא ביני עמודי דגרסי (ברכות ח' א') כי תקנו לומר מקודם ד' שפתי תפתח שא"א להתפלל אלא כשהש"י פותח שפתיו ופתיחה זו הוא ע"י התשבע"פ, והוא הסמיכות גאולה לתפלה דהגאולה הוא זכרון מה שהש"י הושיע להם מכבר מכל צרותם ונותן הודאה לשעבר ואח"כ התפלה הצעקה לעת"ל בטענה מי שענה לאבות הוא יענה לבנים, ופסוק ד' שפתי תפתח וגו' הוא כגאולה אריכתא [כמ"ש בטור א"ח סי' קי"א וע"ש בב"י ופרישה ומצאתי בראבי"ה הנד"מ על ברכות סי' ב' ג"כ כטור ע"ש] דגם זה מכלל

הגאולה הקודמת שפתחה שער לגאולה העתידה, דכל ישועה שעשה הש"י היא פתיחה והתחלה לישועה אחרת וההודאה על ישועה דבר זה חדשה לאה בהולדת יהודה דע"כ קראתו כל ועל שמו נק' כן כל ישראל דזה כל כח ישראל הנבדלים מהעמים שהם מכירים בכ"ד שהוא מהש"י המושיעם ומודים לו ע"ז משא"כ או"ה חושבים דכחם ועוצם ידם עשה ולעולם אין באים להכרת הש"י מתוך השפעת טובה ושלוה, וכמשאז"ל נתת שלוה כו' דאדרבא עי"ז כופרים ומרשיעים בכל שרירות לבם מאחר שהיכולת בידם ורק ע"י היסורים הם מודים בע"כ להכיר האמת כפרעה, אבל זרע יעאע"ה בכל תוס' שלוה הם מוסיפים הכרה בהש"י ואע"פ שגם ישראל א"י לסבול בעוה"ז רוב טובה כמ"ש ביבמות (מ"ז ב') ונא' וישמן וגו' שמנת וגו' [וע"ש בספרי האזינו ט"ו ועקב ט"ו] זהו מצד השכחה אח"כ אבל בהתחלת ביאת הטובה מכירים שהוא מהש"י ומודים לו ואפי' מי שמשוקע ביותר ושוכח גם בהתחלה הכל רק ע"י שכחה ולעולם חכמי ישראל, וכן כ"א כשמתבונן בחכמתו הוא מכיר דהכל מהש"י דזה כל חכמת ישראל להכיר זה ועיקר הוראת מלת חכמה לשון הכרה כמו חכים בארמי, וזהו שמברכין שחלק מחכמתו ליראיו דחכמתם הוא היראה שהוא ע"י הכרת הש"י לנגדו כמ"ש ברישׁ א"ח וע"כ אם אין יראה אין חכמה וכו' משא"כ חכמת או"ה הוא לבו"ד שכל חכמתם הוא בענייני העולמיים והנבראים מצד פירודם מהש"י ושהם בו"ד וכשנותן טובה לאו"ה אפי' חכמיהם אין מכירים כלל עי"ז להודות להש"י הנותן הטובה, וזהו כל חכמת תושבע"פ שבלבבות בנ"י דלע"כ לכל גוי כי כלל התורה הוא להגיע להכרה דאנכי ד' אלקיך שהוא יסוד כהת"כ, וגוף מציאות השם גם האומות מודים אלא דקרו לי' אלקא דאלקא כמ"ש במנחות (ק"י א') שאין מכירים שכל הנהגת העולם ממנו וכל חיות וכח כל הנבראים הכל מאתו ית' דבר זה א"א להכיר אלא ע"י חכמת תושבע"פ שבלבבות בנ"י, והוא יחודא עילאה ויחודא תתאה שבק"ש שא' יעקב ובניו שהם מכירים זה איך הש"י יחיד ומיוחד גם עתה כעד שלא ניתנה העולם ומלכותו בכל משלה וע"כ ברכה שלאחרי' היא ברכת הגאולה דנפתח הפה להודות להש"י על כל הטוב אשר גמלנו ומזה פתיחת הפה לתפלה, וע"כ מזרע יהודא בא דהע"ה שהוא השלמת כח התפלה כטעם ואני תפלה והוא האומר הימנון ע"י כולם שקולו נעים כמשז"ל (בשהש"ר פ"ד וקה"ר פ"ז) היינו הקול דתפלה הנמשך מקול דתושבע"פ דמלכות פה תושבע"פ קרינן לה:

וידוע מ"ש חכמי האמת דהי' ראוי דהע"ה להיות נוצר תאומים עם יעקב שהוא ג"כ אדמוני אלא דיצא הסריות תחלה בעשו והיינו בסוד זו"נ שהם ה"ו דשם הרמוזים בב' הקולות דהקל קול כמש"ל ואז ודאי הי' יעקב יוצא ראשון בלידה ג"כ ואע"פ שהמשיח

הבא מזרע דוד ירום ונשא וגבה מאוד מאבות היינו לעתיד דד' עושה חדשה דנקבה תסובב גבר כנודע, ויצחק שחשב בעשו דציד בפיו קדושת הפה דמלכות פה חשב דכבר הוא תכלית השלימות שיוגמר בצאצאיו אלה עד שיצא יעקב באחרונה וע"כ הקדים הוא הקל הרומז לקול תפלה ובאמת מצידו הי' עיקר ההולדה דיעקב הנצמח מויעתר היינו בכח התפלה, אך זהו אצלו מצד הצמצום וכל ישועה הוא ביציאה מגדר הצמצום כמו שהוא לידת יעקב שהוא תכלית ההתפשטות דנחלה בלא מצרים ימה וקדמה וגו' (כמ"ש בר"ר פי"ב) תחלת היציאה א"א אלא ע"י התפלה הבאה מכח היראה ואח"כ גוף ההתפשטות הוא ע"י התושבע"פ דעי"ז יוכל להתפשט במקום שמתפשט ומ"מ לא יצא מהקודש, וכד"ש ברבינו הקדוש שחיבר המשניות יסוד תושבע"פ וע"כ הי' מובדל לגמרי מכל חמדות עוה"ז שלא נשתקע בשום א' וכמ"ש על עצמו (כתובות ק"ד א') דלא נהנה מעוה"ז אפי' באצבע קטנה ונודע פי' המפ' דר"ל באותו אבר ע"ד לא כל האצבעות שוות, (בפסחים קי"ב ב') ומ"מ אמרו בע"ז (י"א א') דלא פסקה מעל שולחנו כו' והיינו דכל הנאותיו הי' בקדושה ואע"פ שהי' לו עושר עצום וכל מיני חמדות והנאות עוה"ז בכל התפשטות הנאותיו לא הי' שום הנאה לגרמי' ביציאה מהקודש וזהו שורש קדושת יעקב וכ"כ גורי האר"י דהי' מניצוץ יעאע"ה, וזהו החילוק בין קדושת יצחק שהוא בהגדרה וצמצום הנאות וקדושת יעקב הוא בהתפשטות דכל מעשיך לש"ש וכל ישראל קדושים דלעתיד יבורר דכל זרע יעקב כל פעולותיהם בקדושה ואפי' לאותם שפרצו ועברו הברית וגדר הצמצום, וזהו קדושת יעקב שאין בה פסולת והם ב' מדרגות ראשונות של ישועת הולדה שהי' בעולם שזכו להם אבות שהם יסוד העולם כי בקדושת ההולדה ושיהי' בשורש ובתולדה קדוש לאלקיו בזה הוא עיקר כל הישועה דשורש הקלקולים בא עי"ז דיצר לב וגו' מנעוריו שבא משעת לידה ע"י דהן בעוון חוללתי ובחטא וגו' בעוון מלא (מד"ר ר"פ תזריע) וע"כ הי' הקטרוג הגדול בלידת אבות העולם עד שהם בכח קדושתם אברהם הוליד את יצחק ע"י שנימול הוא קודם ויצא אב העולם להיות שורש לאומה ישראלית בקדושה זו דברית בפעל שהוא צמצום ההנאה והתאוה בפעל שזהו הישועה דתושב"כ, ולפי שעדיין יש שאין כן בפעל וע"ז אין עצה אלא תפלה להש"י ולעורר רחמים רבים מלמעלה גם על נפשות כאלו ועי"ז זכה להוליד יעקב ולהביא שורש מדת הרחמים למטה והוא הישועה ע"י תושבע"פ שנתייחד מעתה אומה שלימה כולה קודש לד' אפי' מי שאינו כן בפעל נגלה לעין כל בהאי עלמא והם אבות העולם מצד השורש וההתחלה של האומה ומעידין על שרשן שהוא כן ועדיין כשבאים להתפשטות צריכים לבירורים:

וזהו מדריגות התוך בלידת יוסף הצדיק יס"ע שהוא יציאת קדושת היסוד לפעל בעוה"ז בהתפשטות שבו נתבררה קדושה זו בפעל בנסיונות הי' שנית קטרוגים מצד טענות שיש אשר לא כן ושעדיין אין ראוי קדושה כזו להתגלות בעולם בפעל בנפש מיוחדת המתלבשת בגוף להיות יסוד העולם נמשך ומתלבש בעוה"ז בפעל בזרע יעקב, ויאע"ה ידע קדושת עצמו השלימה מאוד שאין בלבו אלא אחד עכ"א לרחל אשר מנע ממך וגו' תלה סבת החסרון בה וממנה וע"כ כשנולד אמרה אסף אלקים את חרפתי שהיתה בושה ע"ז שיש בה חסרון שאין ראוי' להוליד נפש כזו, והנה עתה שזכתה להוליד נתברר שגם היא ראוי' לכך והעיכוב רק לפי שקודם התגלות נפש כזה בעוה"ז הי' צריך שיהי' כנסי' ועדה שלמה המיוחדת להש"י וכל בי עשרה שכינתא שריא (סנהדרין ל"ט א') שיש עליהם שם כנסי' והשכינה שורה בתוך בנ"י וזרע יעקב שהם כנס"י, אבל יצחק ויעקב הם אבהן דעלמא מולידי הכנס"י ואינם בכלל הכנס"י רק על גביהם ולמעלה מהם והתחלת הכנסי' הוא משבטי י"ק זרע יעאע"ה דאין קורין אבות אלא לג' שהם אבות האומה ושרשם ואח"כ בשבטים התחיל התפשטות הכנסי' וכל קומה כלול מי' כידוע והם מקבלים שפעם מהאבות ומיעאע"ה ביחוד שהוא הדמות אדם שלמעלה מכסה"כ המשפיע באדם התחתון שהוא הכנס"י דרך צינור היסוד שהוא יוסף עיקר תולדות יעקב דזיו איקונין שלו דומה לו וע"כ נק' כ"י גם על שמו שארית יוסף כי הוא הצינור הממשיך השפע לכ"י דצדיק יס"ע שאין קיום העולם אלא ע"י צדיק השומר הברית, ודור המבול שפגמו בזה גרמו איבוד העולם דאפי' ג' טפחים של עומק המחרישה (בר"ר פל"א ורש"י עה"ת שם) שעד שם הוא שליטת יד"א בעולם להוציא שפעו שע"ז הי' כל בריאת העולם לצורך האדם שיעבוד בו ויוציא שפעו ליהנות בו גם זה נטשטש ונתקלקל ע"י מה שקילקלו בנ"א מעשיהם בהוצאת שפעו, ועמך כולם צדיקים הם לעולם ירשו ארץ נחלה עולמית שא"ל הפסק וקלקול כי הם נקראים שארית יוסף דע"י שהם שארית יעקב מה שהשאיר הוא אחריו השארה צאצאים בעוה"ז ה"ה עי"ז נקראים ג"כ שארית יוסף כי כל המשכת ההשארה דיעקב הוא ע"י דרגא דיוסף שהוא הצינור הממשיך ההשארה, דע"כ היתה רחל עקרת הבית וכל גלגולו לבית לבן בשבילה והגרמה דידה הוא שנשא לאה ואח"כ השפחות וגרם לידת כל השבטים שהם עיקר כל הכנס"י אע"פ שעיקר מגמתו הי' לרחל וע"כ עיקר תולדותיו מצידו נחשב רק יוסף זרעא דרחל כי הוא כל כונתו הי' להוליד נפש יקרה דציס"ע להביאה לפועל בעוה"ז שבזה יתייסד העולם על בסיסו, ומצידו דהיינו מצד השתדלות האדם אין נקרא צדיק אלא מי שלא חטא מעולם שזהו הנק' צדיק גמור וזהו דרגא דיוסף וזרעא דרחל משא"כ זרעא דלאה הראשון שבהם ראובן פתח בתשובה

תחלה והגדול שבכולם יהודה זכה ויצא ממנו דהע"ה הגבר שהוקם עולה של תשובה (מ"ק ט"ז ב'), ועיקר כנס"י נק' ע"ש יהודה (בר"ר פצ"ח) כי הוא המברר דעמך כולם צדיקים דאפי' ערלי ישראל נק' מולים מצד ההתחלה והשורש וכן מצד היציאה לפעל אפי' כשאינו כן בפעל ואפי' בתכלית קלקול הברית שהוא בביאת ארמית שמכניס השפע לחיצונים דאותו לא מסיק אברהם מגהינם כמ"ש בעירובין (י"ט א') דמימשכא ערלתו ולא מבשקר לי' שנדמה לי' לעכו"ם וכאלו אינו מזרעו כלל מ"מ זהו רק למראית העין דלא מבשקר אבל לא על האמת שהרי אע"פ שמשוך ישראל גמור הוא לכ"ד וכ"ה דין המשוך דא"צ למולו שנית מה"ת אלא מדרבנן משום מה"ע (כמ"ש ביבמות ע"ב ב') דרק למה"ע נראה כערל אבל על האמת הוא מהול, ויהודה הוא המברר דבר זה דאע"פ שחטא ישראל הוא וכמו שדרשוהו בסנהדרין (מ"ד א') מקרא דחטא ישראל במעשה דענן שהי' משבט יהודה, וזהו החטא הראשון שהי' מביאתם לנחול הארץ הראוי' לצדיקים ושם הפליגו רז"ל בחטא ענן עד למעלה ועכ"ז א' היום הזה אתה עכור ולא לעוה"ב כי אפי' נשתקע למקום שנשתקע שורש היהדות אינו ניתק כי יהודה נק' כולו על שמו של הקב"ה כמ"ש בסוטה (ל"ו ב') והיינו כי חלק ד' עמו וא"א להיות ניתק מזה כלל, וה' אחרונה דשם מורה על מדרגה האחרונה שרגלי' יורדת מות בעולם העשי' הגופני בעוה"ז הנק' עלמא דשקרא ובה' נברא עוה"ז כמ"ש במנחות (כ"ט ב') ובה הפתח לתשובה דליעול בהך, וביוסף יש רק ג' אותיות ראשונות דשם שהוי"ו הוא אות אמת (זה"ק ריש ויקרא) דרגא דיעקב והיינו הדבוק באמת שאינו חוטא כלל והם צ"ג שהם מועטים מאוד בכל דור, אבל הקב"ה בחר בכל זרע יעקב להיות לו לעם ולגוי אחד בארץ ולא ידח ממנו נדח ומצד הש"י לאה היא עקרת הבית שרובן של ישראל מצאצאי', וכל ישראל נקראים אצל הש"י ג"כ בשם יהודים שהרי כל הכופר בע"ז נק' כן כמ"ש במגילה (י"ג א'):

וזהו עיקר היהדות שמצד הש"י וכמ"ש בר"ה (י"ז א') פושעי ישראל בגופן קרקפתא דלא מנח תפילין היינו שאין לו שום קישור במחשבתו עם קדושת הש"י שלמעלה שזהו ענין הקרקפתא דתפילין שמורה על מחשבות מוחו שמשועבדים להש"י וקשורים עם פרשת היחוד וקבלת עומ"ש ועול תורה ומצות, אבל פושעי או"ה הוא בעריות דהם אין להם שום אחיזה וקישור בפנימיות כלל רק מצד החיצונית ועיקר הצדקות והתמימות שנשתבח נא הוא מה שלא נכשל בחטא דור המבול דזהו הצדקות השייך לב"נ ביוחד ואצלם לא שייך תשובה דלא ניתנה אלא לישראל וכמ"ש בתנחומא [פ' האזינו] עושה תשובה נושא לו פנים יכול לכל ת"ל אליך ולא לאומה אחרת, ותשובת אנשי ננוה שנתקבלה היינו רק להצלת הפעניות לפי שעה אבל עון עצמו אין נמחק וחקוק על עצמותם כי אין להם

הפתח לתשובה שבה' אחרונה הרומז לכנס"י דרק להם ניתן וע"כ לא שייך פו"י בגופן שאין להם תקנה דכיון דיש תקנה בתשובה ואפי' פושעי ישראלים מלאים חרטה ואפי' לא שב לגמרי מ"מ מי שחוטא רק מפני התאוה א"א שלא יתחרט בלב אחר שעבר התאוה והחשק הגם דאינו תשובה גמורה שיגיע למקום שבע"ת עומדין מ"מ כבר יצא מכלל פו"י וע"כ לא משכחת לו פו"י בגופן אלא קרקפתא דלא מנח תפילין שזהו לא מצד התאוה, וגם אמרו הלשון קרקפתא דלא כו' ולא אמרו מי שאינו מניח דעדיין אפשר שיהי' לו שום הרהור של חרטה עובר דרך הלב איזה פעם בימי חייו כי הש"י לבן של ישראל ואפי' פו"י במעמקי לבן הנעלם יש להם דבקות ורצון להש"י אבל קרקפתא דלא כו' היינו שהראש מצד עצמו אין לו שום שייכות לקדושת התפילין, והיינו כשעבר כל י' מדרגות הרע עד השורש וכתר דמסאבותא עד שהמוח שבראש כולו משוקע לגמרי ברע ואין לו שום הרהור טוב מעולם ומ"מ גם הוא אכתי שם ישראל עליו דנק' פו"י, ואף כל אותן שא"ל חלק לעה"ב שנמנו בפ' חלק לא יצאו מכלל ישראל וע"כ דורשי רשומות אמרו דכולן יש להם חלק חוץ מבלעם דהי' מאו"ה אבל אותם שמזרע ישראל אע"פ שנתקו לגמרי ולא הי"ל חלק בתשובה דלבבו יבין ושב שזהו שורש העלמא דאתי כנודע שהיא הי' ראשונה דשם שאחר ששבו נעשה מה' אחרונה ה' ראשונה שהוא המקום שבע"ת עומדין והי' שבו נברא עוה"ב הוא המקום שצ"ג עומדין שהם מועטין ויש מעמקים עוד יותר והיא קוצה של י' שהיא הנעלמת לגמרי רק הרשימו ממנה ניכר לדורשי רשימות כרע"ק שהי' דורש כתרי אותיות במשיגים הנעלם שלמעלה מהשגת אדם בעוה"ז ככתר העומד למעלה ע"ג הראש, וזהו המקום שישראל עלו במחשבה שם יש תיקן לכל זרע ישראל כל אשר נקרא בשם ישראל דלכולם יש חלק שם, ודבר זה הוא רק מצד יהודה שהוא שלימות השם כולו ומפסיק הד' דה' ד' הוות היינו קודם התיקון היא דלה מן המצות ואע"פ שדלותי לי נאה להושיע כמ"ש בפע"פ והיינו מפני ההודאה שאנו מודים להש"י על שיעותיו לנו ולא כאו"ה האומרים כחי ועוצם ידי וגו' ואחר הישועה היא בתר דקבילת עוברה דאתעבידת ה':

והמברר דבר זה בפעל בעוה"ז הוא שבט דן המאסף לכל המחנות שהוא המקבץ כל הנדחים שבישראל כמשז"ל דהגדול שבשבטים יהודה והירוד שבהם דן והשווה הכתוב לחברם במלאכת המשכן ובהמ"ק שהוא השראת השכינה בתחתונים לאחד כל הכנס"י לאגודה אחד אל הבית הזה ואף הפו"י עמהם, ושניהם נק' ארי' שהוא המלך שבחיות כי להם כח הניצוח באומות יהודה נתברך בעורף כמשאז"ל ע"פ ידך בעורף וע"פ תתה לי עורף שלא זכה לזה יהושע כי הוא מזרעא דיוסף ששבחו רק להיות צ"ג ואם חוטאים ח"ו

מיד הופכים עורף כי העורף רומז על סילוק ההשגחה כד"ש בחגיגה עמא דאהדרינהו לאפא מיני', ונאמר במרע"ה אשר ידעו ד' פנים אל פנים ונא' פנים בפנים דיבר ד' עמכם וזהו הדביקות הגמור, וע"י סילוק הדביקות, בא חזרת הפנים לאט לאט עד שהופך עורף, וזהוהקשר של תפילין שהוא בעורף כי ישראל יש להם התקשרות בהש"י אפי' כשאינו בהתגלות פא"פ והיינו אפי' למה"ע הוא חוטא והופך עורף הוא רק מצד עוה"ז עלמא דשקרא המראה היפך האמת לאדם הרואה לעינים אבל ד' אשר יראה ללבב רואה מעמקי הלב דבוקים בו ית' אפי' בהיותם בהסתרת פנים והפיכת עורף ועי"ז זוכה לניצוח אויבים דאו"ה שהם מוכרחים להפוך עורף דאצלם אם אינם פנים בפנים א"ל עוד שייכות להש"י כלל, ויהודה שהוא רישא דארי' ע"כ אחיזת ניצוחו בעורף שהוא בראש אבל דן הוא זנבא דארי' ובמדרגות התחתונות היורדות מות לגמרי דעכ"א בספרי ע"פ פן יש וגו' או שבט וגו' זה שבטו של דן שבו יש מקום לשורש פורה ראש שפולטם הענן כמ"ש בתדבא"ר מיכה בעט באנכי שזהו שורש היהדות שלא נא' בלשון ציווי כלל כי שורש ישראל מאמינים בני מאמינים, ואמנם כח הבחירה שרצה הש"י שיהי' בעולם הוא מתפשט עד השורש ואפשר לקלקל גם בשורש האמונה התקועה בלב ולבעוט גם באנכי, ועז"א בברכת דן דידין עמו [ר"ל המיוחד לו ועם בכ"מ מורה על הגרועים ומוקצים שבישראל והם עמו שיש בהם שורש החסרון הנז' הנמצא בשבטו] כאחד שבט"י שדרז"ל כמיוחד שבשבטים זה יהודה שיכול לדון לכף זכות ולקרב גם הרחוקים ביותר, וכן שמשון נק' ע"ש של הקב"ה והוא הנושך עקבי סוס בעקביים שהוא תכלית ההשתקעות דרגלי' היורדות, דסוס מורה זימה כמ"ש סוסים מיוזנים וכמ"ש בפע"פ (קי"ג ב') דאוהב הזימה, וזהו הנחש דקדושה שהוא היפך הנחש דס"א שהוא אשת זנונים המסית לתאוה ומטיל זוהמא ומ"מ נקרא נחש כי למראית עין הי' גם הוא הולך אחר מראה עיניו כמ"ש שמשון בעיניו שזהו תחלת הסתת הנחש בעין רואה דנחמד העץ למראה שזהו התחלת הרע ואח"כ לב חומד וכלי המעשה גומרים בפעל פגם הברית היותר גדול דביאת ארמית, אבל מד' הי' הדבר לבקש תואנה לכלות הרע עי"ז בהריגת הפלשתים עי"ז, ובזה זכה להיות שופט ישראל ומנהיג הדור שכחו הי' להשיב כל הנדחים מישראל ג"כ תחת כנפי השכינה שנעשו אחר התיקון כל חטאיהם כשנים כללו שסדורות ובאות משימ"ב דמאת ד' יצא הדבר וכמו עבירה לשמה דזה הזדונות שנעשים כזכיות ע"י התשובה הגמורה:

וע"כ היתה אמו עקרה מצידה כמ"ש הנך עקרה דהיא משבט יהודה כמ"ש בב"ב (צ"א סע"א) דהיא הצלפונית והיא הנזכרת בדה"א (ד' ג') בבני יהודה, כי כך סדר התיקון של הקלקול דדן שיתחבר עם יהודה בחיבור גמור כמער איש ולויות והיו לבשר אחד

בשמשון, ולפיכך נתגלה המלאך לה כי התיקון הי' מצידה ולפיכך גם העקרות מצידה דעל זה הי' הקטרוגים שלא יתגלה בעוה"ז אור כזה של תיקון כל קלקולים היותר גדולים הנוגעים עד השורש פורה ראש ומכסים למראית עין כל רושם היהדות, ודבר זה אינו גלוי בעו"ז כלל וע"כ הוצרך להיות נזיר מהבטן, ודבר זה לא מצינו דוגמתו שיוכל מלאך להזיר בנזיר הנער טרם יוולד, וענין הנזירות הוא הפרישות מתאות וע"ז הוא גידול השער שהוא ניוול הגוף שהרי א' בסנהדרין (כ"ב ב') מלך מגלח בכ"י משום מלך ביפיו דהוא צריך לייפות ע"א וזהו כבודן של ישראל וכן כה"ג וכהנים משום כבוד שמים ונוי המקדש להיות משמשים נאים בגוף וזהו הדור מצוה דהתנאה לפניו במצות וכמו שצריך להיות כ"ג גדול מאחיו בנוי, וכ"א בפ' אלו מגלחין שלא יכנס לרגל כשהוא מנוול, והנזיר הוא שמרגיש בעצמו חשק לתאוות גופניות כאותו שפחז עליו להאבידו מן העולם וע"ז העצה בקבלת נזירות לניול גופו ולהיות קדוש לד' בפרישות מתאות, והלכה היא בנזיר שהאב יכול להדיר את בנו לפי שחסרון זה נמשך בתולדה כמ"ש הן בעוון חוללתי דאפי' חסיד כו', וכשרואה בו בילדות החשק לתאוות זה מורה על החסרון שבתולדה מצד האב ע"כ עליו לתקנו בהדרה בנזיר ויש עוד חסרון שמשרשו בעולם העליון כנודע בסוד שליטת האדם בליעל ועז"נ ואשר הרעותי דהש"י הוא הגורם לזה בבריאת היצ"ר ועז"א אלי' מלאך הברית להמליץ בעד ישראל בטענה ואתה הסבות את לבם אחורנית היינו בהחזרת הפנים והפיכת עורף שמזה נמשך קלקול הברית בלב חומד והתחלת ההסבה הוא מהש"י בבריאת היצר, וזהו ההתנצלות שא' הש"י לעצמו על דור המבול אחר שקבלו עונשן דלא אוסיף וגו' כי יצר וגו' מנעוריו ומשעה שננער ממעי אמו דהיינו שיש בו חסרון משורש שלא בבחירתו [והם ג' שמות שאז"ל שיש לאדם כי השם מורה על העצם וכמו שיש בחסרון כן יש במעלה ג' ענינים מה שהוא בשורשו זהו שם שנק' בו בס' תולדתו ושמתולדתו מצד אבותיו וכד"ש האב זוכה לבנו כו' זהו שם שקראו לו או"א ומה שמעצמו בבחירתו זהו שם שקרא לעצמו], ודבר זה יתוקן לגמרי בביאת המשיח ב"ב שישחט ליצה"ר:

ויעקב אע"ה שחשב על שמשון שהוא משיח כמ"ש בבר"ר היינו שראה גם בו התחלת תיקון זה, ועז"נ והוא יחל להושיע היינו התחלת ישועה לבד ולא הגמר שהגמר יהי' על משיח שמיהודה הוא יברר לגמרי קדושת שורש ישראל אף אחר שחטאו עד שביום ההוא יבוקש עון ישראל ואיננו, ושמשון הי' ההתחלה לזה ולפי שבא לתקן השורש וההתחלה שהוא מהש"י ע"כ גם התעוררות התיקון הי' ע"י הש"י בעצמו דלא נזכר שהתפללו ע"ז רק אח"כ נאמר ויעתר מנוח ולשון ויעתר דמשמע הפיכה כעתר ושינוי

רצון, ולכאורה לא נתחדש שום דבר אח"כ דכבר א"ל המלאך זה קודם ג"כ, אבל ענין הבטחת המלאך הי' רק לאתדל"ע למנוח על התפלה כי מפני הטענה דאתה הסיבות הי' המשפט שהש"י יעורר ג"כ על התיקון קודם האתדל"ת וא' והרית דעדיין לא נתעברה והדירו בנזיר קודם הלידה דהיינו בשורשו שלמעלה עד שלא שלטו בו השותפין האחרים וחזר וא' הנך הרה כאלו כבר מעוברת בלא שיתוף כח האב עדיין כי החסרון הי' מצידו אך אלו הי' כן שלא הי' בו החסרון שורש פורה א"כ לא הי' בו התיקון לחסרון זה ולא הועיל כלום, אבל ד"ז לא הי' אפשר למלאך להבטיח כי ע"ז הי' צריך לתפלת מנוח מה נעשה לנער היולד היינו מה יעשו הם בשותפתם לו שיהי' בא מכח שניהם ושיוכל לתקן הכל והבטחת המלאך הי' רק לתערותא לתפלת מנוח זו שהיפך כעתר לחדש הוצאת נפש זה מהתייחסת אחר שניהם שהוא תיקן הקלקולים היותר גרועים בקלקול הברית, וקבלת התפלה הי' בגילוי המלאך לבד שד"ז הוא השגה ומדריגה כעין נבואה שעי"ז נזדכך לבו ונעשה הוא כלי מוכן לזה ולא שאל עוד מה נעשה רק מה יהי' משפט הנער ומעשהו כי מיד בראות המלאך הרגיש בעצמו קדושה וטהרה בלב והבין שאפשר מעתה להיות התיקון ע"י צאצאיו ושאל על השפט הנער אם יתקן לגמרי והוא לא השיבו ע"ז כלום דגוף הדבר במשפט הנער תלוי בבחירה, ואפשר אלו זכה הי' באמת הוא המתקן הכל וכמו שחשב יעאע"ה כי יעקב איש האמת לא יטעה בשקר ח"ו ובודאי הי' כלי מוכן לזה אלא שגרם החטא, והמלאך הבטיח דעכ"פ הוא יחל וגו' ויהי' המתחיל, אבל ל"א שלא יגמור בבירור, ומנוח כשהרגיש הקדושה בנפשו חשב ג"כ דאפשר שיהי' על ידו התיקון הגמור וזהו שאלתו על מעשה הנער היינו עד היכן יגיע מדריגת תיקונו והוא לא השיג ע"ז כלום דהוא דבר התלוי בבחירה רק על הנהגת האשה שהיא העיקר בתיקון והיא כבר בעולם והבחירה בידה וכפי השתדלותה כך יהי' הוספת הכח לנער מצד התולדה המורשה מאבות וע"כ נק' גם לידת שמשון ע"י תפילת מנוח דאע"פ שהובטחה תחלה הנה כפמ"ש סיבת עקרותה הי' רק מה שנשואה למנוח ושתוליד נפש כזה המחבר יהודה ודן לתקן השורש פורה הנמצא בדן וזו"ז לא היתה עקרה כלל ואחר שלא הובטחה בלידה ממנוח דהיינו בשיתוף כחו ה"ה כאלו לא הובטחה עדיין על אותו הולדה שנתעקרה [ואפשר שיפורש הנך הרה זה כמו הנך הרה דבהגר שדרז"ל שבאמירת המלאך נקלט הזרע בקרבה ונתעברה ואפשר דבכה"ג שלא הי' מתחלה בשעת הזרעת האב ראוי לקלוטה אין אליו שם האב וכח האב כלל וגרע מנתעברה באמבטי די"א דלא נק' בנו לענין פו"ר, ועי' במל"מ (פט"ו מה"א) דאפי' למ"ד דנק' בנו ההיא דלא הי' ראוי להזריע כלל בשעת מעשה גרע דשם אב הוא משעת הריון וכמ"ש בסנהדרין (ס"ט א')

ומגילה (י"ד א') גבי אסתר ע"ש ברש"י והיינו בשנגמר פעולת האב ואם אז לא הי' ראוי ליקרא אב כי לא הי' ראוי ליקלט א"כ אימת יקרא עליו שם אב וע"ז הי' תפלת מנוח מה נעשה], עד אחר התפלה דויעתר:

וקדושת היסוד להיות צדיק גמור כיוסף בכבישת היצר שלא יחטא כלל זהו ע"י קול דתורה המגדרת לאדם ומצד התושב"כ דהאלקים עשה האדם ישר, אבל מה יעשה מי שכבר חטא וקלקל הברית וצריך לתקן ע"י התשובה שזהו שם הוי' הב' דבי"ג מדות דאני ד' אחר שיחטא וישוב כמ"ש בר"ה (י"ז ב'), היינו דהשם שלם הוא ההשגה השלימה דשויתי הוי' לנגדי תמיד איך הוא המהוה הכל ממכ"ע וסוכ"ע מראשית המחשבה וכמו שמאיר ד"ז לאדם השלם שלא חטא כלל כאדה"ר קודם החטא שהי' בחייו בג"ע שהוא תכלית שלימות האדם בעוה"ז כן מאור אותה הארה עצמה ג"כ למי שחטא ושב שאחר התשובה נתקן כקודם ע"י הקול דתפילה וצעקה להש"י שימחול לו, וכשזוכה להשגת הוי' דאחר וישוב זהו כי ידע שמו דיקראני ואענה וזהו התושבע"פ והתורה כולה שמא דקוב"ה כמ"ש בזהר משפטים (קכ"ד רע"א) ומאן דמשתדל בה כמאן דאשתדל בשמא קדישא ותושב"כ שמצד הש"י שעשה האדם ישר הוא השם דקודם שיחטא ותושבע"פ שמצד השגת האדם הוא השגת השם דאחר שיחטא וישוב ע"י עבודה שבלב זו תפלה וזה שמי לעולם היא השם דתושב"כ דאף דכתיבא ומנחא היא נעלמת ואין ממשכת אלא ע"י התושבע"פ דשלימותה יהי' כשישתלם כל סדר השתלשלות חכמי ישראל ויתגלה כל מה שניתן לכל תלמיד ותיק לחדש שהוא בעת קץ אז יתגלה קריאת שם ההוי' להיות נכתב כמו שנקרא וכל שמן שזרעו ש"ע בעולם אין השם לשם ודיו לעולם להשתמש בב' אותיות שהם ההתגלות ביוסף שטנו של עמלק דעדות בהיוסף שמו שהוא עדות לקדושת ישראל בגדר ערוה וכמשז"ל דב' אותיות אלו עדות לישראל ביצי"מ הראובני השמעוני כו' שמי מעיד עליהם שלא נכשלו בעריות והבנים מיוחסים למשפחותם זרע אבותם שהם ב' אותיות אלו המורות סוד או"א כנודע, וזהו קדושת ההתחלה קודם שיחטא וקדושת התושב"כ, אבל קדושת הבעל תשובה אחר שיחטא שהיא קדושת התשבע"פ הוא ביהודה שנקרא כולו על שמו של הקב"ה שממנו משיח בן דוד שהוא התגלות תכלית שלימות כל הבריאה כולה עד שיהי' נכתב כמו שנקרא, וההתחלה בשמשון דנק' ג"כ על שמו של הקב"ה כי שמש ומגן ד' וכמ"ש בסוטה (י' א') ומסיק מעין כו' אף שמשון מגין כו' כי הי"ל מעין השגת אור זה לענין ההגנה נגד אומות לבד וכמו יוסף שטנו של אומות כן הוא רבים אשר המית במותו וגו' כי זה כל כחו לכלות האומות שהם שורש הערלה המקפת לאות ברית קודש דאין הערלה נק' אלא על שמם כמ"ש

בנדרים ובבאית ארמית ממשכא ערלתו וע"כ נשבה בידם, ולפי שנתגאה בעיניו היינו מ"ש כי היא ישרה בעיני שהכיר א"ע כי עיניו מלאות קדושה ומה שישר בעיניו ודאי הוא ישר גם בעיני הש"י וכמו שהי' באמת כמפורש בכתוב שם אח"כ ואו"א לא ידעו כי הד' הוא וגו', אבל מ"מ סביביו נשערה מאד ונחשב זה לגיאות מה שסמך ע"ז דישרה בעיניו, דאדם בעוה"ז צריך לעולם לחשוד א"ע אולי גרם החטא לאיזה טעות דע"כ אין הש"י מייחד שמו על החיים שעדיין אינו מבורר, ומאחר דזה נחשב לגבי' לגיאות שעדיין אינו מבורר א"כ גם גוף המעשה אין מבורר והגיע לו העונש אגוף המעשה מה שנפל בידם, והוא טוחן בבהא"ס כמאז"ל דזהו חיבור עוד יותר עמהם להיות נמשך ערלה עוד יותר והם חשבו ע"ע להשקיעו בטומאה ח"ו לגמרי, וע"כ נקרו עיניו כי הי' נראה מזה שלא הי' קדושה גמורה בעיניו שעדיין לא נתברר הד' בעוה"ז ונחשב לגיאות כי בעולה"ז ל"י עדיין ולא נתברר דמד' הוא כי תואנה וגו' שכל שורש שמשון הי' אדרבא לכלות הערלה ולהסירה מעל הברית קודש שהוא כליון האומות שהם הערלה והקוצים הסובבים ומקיפים לשושנה העליונה הם כנס"י, ולברר שלימותו ותיקונו הוצרך למסור א"ע למיתה ואז רבים אשר המית במותו כו' ואז נתגלה לכל כי מד' הדבר להמית הפלשתים וגם שבייתו בידם כדי להמית עי"ז רבים, וזהו התיקון להחטא שהי' נראה כחיבור לעכו"ם והמשכת ערלה ובאמת הוא אדרבא כריתתם והסרתם, וזהו מדרגה הב' דקדושת הברית דישראל אחר יציאתה לפועל באבות לברר הבדלתם מן האומות ושאין בהם ג"כ המשכת ערלה אחר שנכרתה, ויוסף הוא המוגדר בפעל מביאת ארמית, ושמשון הוא המתקן אחר החטא, ונתעקרו אמותם מפני הקטרוגים שהי' נגד קדושה זו עד שזכו לישועת ד' להוציא נפשות אלו העוקרים משתיתם של או"ה שהוא היסוד דרע של כל העכו"ם ערלים בהתגלות קדושת היסוד דקדושה בפעל המרוחק מכל רע בפעל.

וג' דברים יש במילה מוהלין הוא תחלת כריתת הערלה ופריעה הוא ההתגלות אחר שנכרתה ושאין נמשך עוד ובזה נתגלית העטרה וניכר ההבדל שבין ישראל לעמים ועדיין צריך אטופי דדמה במציצה להוציא דם הברית ועיקרה משום רפואה כמ"ש (שבת קל"ג ב') אומנא דלא מייץ סכנתא כי אחר המילה שהיא מכת חרב וסכנתא דעכ"א ע"ז כי עליך הורגנו וגו' כמ"ש בגיטין (נ"ז סע"ב) זו מילה שנתנה בח' אולי ר"ל לפרש לשון כל היום משמע היום הידוע והוא היום ההוא הנז' בכ"מ במקרא שהוא היום לד' שכולו שבת ומנוחה לעת"ל והוא יום הח' שהוא למעלה מז"י הקנין כנודע ומילה ביום הח' כי ע"י יזכו ליום ההוא דכל ישראל י"ל חלק לעוה"ב ע"י דעמך כולם צדיקים שומרי הברית וע"כ כל היום רומז ליום הח' דמילה ובעוה"ז אור אותו היום נעלם ואינו מתגלה

אלא ע"י המס"נ להריגה. צריך רפואה, ועיקר ענין הרפואה למכה שנברא בעולם היא בשביל המילה וכמ"ש במגילה (י"ז ב') מה ראו לומר רפואה בח' מתוך שניתנה מילה בח' שצריכה רפואה כו' והיינו דאם אין מכה רפואה למה ואין יסורין בלא עון ואם אין עון מהיכ"ת יהי' מכה בעולם כלל ומה צרוך לרפואה רק מחמת מכת המילה שהיא מצוה וחיוב לכ"י ההכרח לימצא רפואה, וזהו מחץ מכתו של עולם שירפא לעת"ל שהוא הבא מעטיו של נחש דעי"ז נמשכה ערלתו דאדה"ר שנולד מהול וכה הי' ראוי להיות תולדת בנ"א כולם רק שבחטאו מושך בערלתו הי' כמ"ש בסנהדרין (ל"ח ב') שהיא המושכת הכח דכל העכו"ם ערלים המכסה ומעלים קדושת הברית דישראל ולפי שהי' ביום הבריאה דכ"מ שנעשה אז נקבע בתולדה וטבע הבריאה כן ע"כ נולדו כל זרעו ערלים עד שזכו אבות העולם אברהם ויצחק במס"נ להש"י באור כשדים ועקידה להביא לעולם נפש יעאע"ה איש תם שנולד מהול כמו שהי' אדה"ר קודם החטא ולא הוצרך עוד למס"נ כי הוא מצד עצמו הי' שלימות התיקון והתגלות שורש קדושת ישראל דעכ"א תענית (ה' ב') דלא מת כי תיקן שורש החטא שמחמתו המיתה אלא שעדיין לא נתגלה שלימות התיקון לגמרי בעוה"ז דלמראית העין חנטו חנטיא וספדו ספדיא וכך ההלכה דאף הנולד מהול צריך עדיין להטפת דם ברית וגם אטופי דדמא הוא קצת מס"נ כי הדם הוא הנפש ומקצת נפש כלל נפש וזהו סבלות הצרות דיעאע"ה דרבות צררוהו מנעוריו מעת ההחלתו להתפשט ולברר מיטתו השלימה:

וכל זה הוא לרפאות מכת המילה דאברהם ויצחק שהם התחלת הסרת הערלה אאע"ה המתחיל בכריתתה מהגוף ויצאע"ה בהתגלות הקדושה לפעל להיות נימול לח' שהוא התגלות העטרה היא קדושת ה' האחרונה דשם הוי' להיות השם שלם ומתאחד עם ה' ראשונה שהוא סוד יום הח' כידוע, וזהו גמר ההבדל בין ישראל לעמים דכל רואיהם יכירום ועי"ז זוכין לבוא לנחלת יעקב בלא מצרים דמטתו שלימה וד' בדד ינחנו ואין וגו' ולירש ארץ העליונה ובכניסתם לא"י ניתנה פריעת מילה ליהושע והוצרך למולם שנית ולגלות קדושת ישראל שירשו ארץ הקדושה כי גופם קדוש לד' ע"י מסירת גופם. לד' במכת חרב דחרבות צורים הרומז לאבות כמשז"ל ע"פ מראש צורים אראני שהם הביאו חרב זה לעולם למס"נ לד', וזהו ברית בנאמר ביסורין שהוא כמלח הממתיק הבשר כמ"ש בברכות (ה' סע"א) ובשר הוא הגוף ותאוותיו שצריך להמתקה דעי"ז ישוב היצה"ר טוב מאוד שנעשה המר מתוק ויזכה לג' מתנות טובות שע"י יסורין תורה וא"י ועוה"ב כמ"ש בברכות (שם), ומילה היא שורש היסורין של אהבה שקבע הש"י בעולם שכ"א עושה לבנו באהבה ובשמחה רבה דהיא מצוה שקבלו בשמחה ומולים היו כל

העם היוצאים ממצרים לפני מ"ת וכן בכניסה לארץ דאז ניתנה פרועה, וגלות זה שהיא הכנה לעוה"ב היא אטופי דדמא והתחלת הרפואה ולכשתגמר רפואת מחץ מכתו ש"ע אז נשכח לעוה"ב שהוא סוד יום הח' שהוא שלימות קדושת הברית בשר שיתקדש הגוף עד שיהי' ראוי ליכנס לארץ העליונה ולזכות לחיי עולם, ועד אלישע לא הוה חולה דאיתפח כי לא ידעו עדיין להתגלות בפעל רפואה למכת המילה שהוא שורש הרפואה שבעולם שירד מחמתה מלאך רפאל פעם הראשון לעולם לרפואת אאע"ה אחר המילה דשלימות הרפואה הוא ע"י הש"י בשליחות מלאכו ואינו ביד"א כלל לרפאות א"ע רק ע"י האתדל"ת שהאדם מוסר נפשו להש"י ובא בברית, ומקדש עצמו מלמטה מעט ובעוה"ז עי"ז מקדשין אותו מלמעלה הרבה ובעוה"ב כמ"ש ביומא (ל"ט א') וזוכה לרפואת המכה היינו שלימות הקדושה שלא יצטרך ליסורין עוד והוא חיים בצער ושלא ביצה"ר שזכו לזה אבות העולם והדומים להם כמ"ש בתדבא"ר (פ"ה), וביחוד יעאע"ה באותן י"ז שנה שהי' במצרים שנא' עליו ויחי יעקב וכן קבלתי שהוא שלימות הרפואה למכה זו וע"כ נקרא ישראל כי שרית עם וגו' שכבר נצח הכל בין כחות הרוחנים המסיתים לרע בין כחות הגופנים וגם אברהם ויצחק נק' ישראל כמשז"ל אבל הם רק נק' על שמו ולפי שהם הביאו אותו לעולם וזכו שיצא החלצם והוא השורש לזה שזכה בו לכל זרעו אחריו אלא שאצלם עדיין אינו בהתגלות וצריכין לבירורים בעוה"ז עד עת קץ שיבורר ע"י דהע"ה שהי' ג"כ מכתותם כמשאז"ל ע"פ מכתם לדוד, וזהו שלימות מדת המלכות דקדושה שהובטח עלי' יעאע"ה ומלכים מחלציך יצאו כי שלימות המלוכה היא שלימות כל שלוות הגופניות בלי שום חסרון דכלום חסר מבית המלך כענין שהע"ה שהי' אז סיהרא באשלמותא והוא המאור הקטן נגד יעקב הקטן ודוד הקטן שגם במלכותו מקטין עצמו כי זהו המלכות דקדושה דבמקום גדולתו שם עונתנותו דאינו חפץ כלל בשום דבר רק מה שהש"י נותן לו, ומ"מ שורש המלכות נק' ככל הגוים אשר סביבותי בפ' שופטים ובס' שמואל כי הוא יסודו להנהגה הגופניות אבל אצל בנ"י גם זה מהש"י והכל בקדושה, ועכ"נ בשהע"ה דישב על כסא ד' בדה"א (כ"ט כ"ג) דאעפ"י שהוא התפשט במדת המלכות בתכלית ההרחבה בכל חמדות עוה"ז הגופניים עכ"ז הי' הכל בקדושה על כסא ד' ולא נטה כלום מרצון הש"י, וזהו סיהרא באשלמותא שמקבל שלימות האור שלמעלה משמש ומגן ד' והתחלת התגלות מלכות ישראל בעולם הי' ע"י שמואל הנביא ע"ה שהוא הוכן לזה מתחלת הבריאה כמשז"ל הראהו לשמואל מושח מלכים כי התפרצות החזון בעולם הוא ע"י שלימות קדושת הברית כמ"ש מבשרי אחזה אלוק דהיינו שלימות הברית בשר כי תאוות הגופניות הם עיקר המחיצה המבדלת מהשגת

אלקות כי הם ב' הפכים מרוחקים זמ"ז כגבוה שמים מעל הארץ והאלקים בשמים ע"כ להשגת נבואה ומראות אלקים צריך להיות מרוחק מכל ארציות, ורק בתורה נא' לא בשמים הוא כי יכולים להשיג בה גם כשאינו מנוקה עדיין לגמרי דע"כ אנכי קודם לל"י לך אבל ההשגות הם מתוך מחשכים ובתכלית ההעלם רק כמאן דחמי בתר כותלא משא"כ השגת הנבואה שהוא ההתגלות זה א"א אלא אחר שזוכה לתכלית הקדושה שלא יראה בו שום ערות דבר מתאות גופניות, ומלך קודם לכה"ג כה"ג לנביא כדתנן סוף הוריות הם דרך כלל ג' מדרגות של ראש תוך סוף דקומה השלימה ומדת מלכות שהיא האחרונה בסוד נעוץ סופן בתחלתן חוזרת להיות ראשונה דזוכה לכתר מלכות והמלך ראש הכל כי כל מלוכה מצד התורה והחכמה כמ"ש בי מלכים ימלוכו, ושהע"ה שהוא שלימות המלכות דישראל בעוה"ז נא' בו ויחכם מכל האדם ואף בגדולת חכמת ירבעם אחאב ומנשה הגרועים מכולם הפליגו רז"ל בפ' חלק שהיו חכמים ביותר שמזה זכו למלוכה ויניקתן מג' ראשונות שהם חב"ד ומשם יניקת כלל חכמ"י דעכ"א חכם עדיף מנביא כי השגתו למעלה מעלה מהשגת הנבואה רק שהוא בהעלם, וכשיתגלה שלימות המלכות כשתחזור המלוכה לבעלי' בימות מב"ד אז יתגלה האור ההוא שבהעלם ויהי' בהתגלות ג"כ גדול מכל השגות הנביאים רק שבעוה"ז הוא בהעלם שאינו בהתגלות לבו אבל החכמים חפצים בתבונה אף שאינו בהתגלות לבם:

וכהן הוא שורש קדושת הנפשות דישראל מצד יחוסת מורשה מאבות וכן קדושת הכהונה הוא יחוס מבית אבותיו וכל מיוחס קרי כהן כמו איש פ' וכהן בכתובות (י"ג א'), וכהן גדול הוא הגדול שביחוסי כהונה והוא הגדול שבישראל מצד היחוס לבית אבותיו שזהו מעלת כלל ישראל ויניקת קדושה זו הוא מג' אבהן שהם ג' אמצעיות חג"ת כנודע, ואאע"ה ראש היחוס נקרא כהן כמ"ש אתה כהן לעולם והם עיקר וגוף הקומה וכן הכה"ג העומד במקום אהרן הכהן להיות שושבינא דמטרוניתא לקרב את ישראל לאביהם שבשמים ע"י כניסתו לבית ק"ק לכפר על כל עונותיהם ולטהרם שיהיו ראוים לעמוד לפני ד' ביחוד האתדבקות גופא בגופא דזהו הכניסה לבית ק"ק מקום היחוד וחדר המטות ששם הכרובים מעורים זב"ז הוא נגד הגוף של קומת כנס"י אחר המלך שהוא הראש, וכן בצלם קומת הקליפה הנז' בס' דניאל שראה נ"נ בחלום נ"נ שהוא הי' נגד דבע"ח בקדושה כמשז"ל דנק' ג"כ ארי' ומלך מ' שנה כמוהו הוא הרישא דדהבא ומעוהי דנחש שהוא הגוף [שנגד מדת יעאע"ה שהוא הנחשת דקדושה] הם מלכות יון שמפלתם הי' בידי החשמונאים הכהנים ומלכות הרשעה הוא נגד שקיהי ורגלוהי די ברזל, ובניצוחם ואבדונם יהי' שפיכת הרוח לכל בשר בהשפעת הנבואה וחזיונות לכ"י

שהוא ע"י קדושת הירכין דנו"ה דמשם יניקת הנביאים וכן משה ואהרן ראשי הנביאים דבנ"י כשנבנו לאומה שלימה שרשם בנו"ה כידוע ומכחם זכו כ"י לנבואה בשעת מ"ת ע"י היניקה מהם שהם השורש ליניקת הנביאים ושמואל שקול כנגד משה ואהרן כמשז"ל כי הוא התחלת התפשטות בנבואה וינק משניהם, וד"ז רק ע"י שלימות קדושת הברית שהוא קדושת הירכין וע"כ ראשית התגלות הנבואה לו הי' בעונש בני עלי שנא' עליהם אשר ישכבון וגו', ואז"ל שבת (נ"ה ב') מתוך ששהו את קיניהם כו' ונ"ל הכונה דעי"ז מידי הרהור לא יצאו שאע"פ שהם היו נקיים מצד עצמם מתוך הרהור בנשים שהם גרמו להרהורים עי"ז נכנס ההרהור גם בלבם ובאו לידי טומאה בלילה כי בא החלום מהרהורי דיומא וזהו אשר ישכבון וגו' היינו בחלום ואע"פ שלא חטאו בפעל, ואף על ונשמרתם מכ"ד רע שלא יהרהר כו' לא עברו בשאט נפש כי העיקר שלא יביא עצמו לידי הרהור וכמ"ש ולא תתורו אחרי לבבכם וגו' אבל כניסת ההרהור בלב מעצמו ע"ז ל"ש האזהרה רק שצריך לדחתו מלבו ושלא לתור אחריו והם מסתמא ג"כ דחו ההרהורים מלבם רק חטאם הי' ע"י ששיהו כו' דעי"ז גרמו לכניסת ההרהורים, וזה כפי הנראה חטא קל ואין ראוי לעונש חמור כ"כ לפי שאז התחיל להופיע התפשטות אור הנבואה שהיו צריכים לשלימות קדושת הברית הזמן גרמא להחשיב זה לחטא חמור כי חומר כל חטא הוא כפי הזמן והמקום והנפש כמו דוד בב' ועלתה לו, ושאול בא' ונענש מיד בהסרת המלוכה כי לפי מעלת הנפש שלו הי' זה חטא גדול מאוד כי הכל כפי הנפש וזהו מצד חלוק הנפשות וכן יש חלוק בזמנים ובמקריות, ושמואל שהוא רבן של הנביאים דע"כ הי' בתכלית שלימות הקדושה הזה ע"כ ראשית נבואתו ה' התגלות ריחוק בני עלי שהוא תכלית ההרחקה מפגם הברית כ"ש, והוא התחלת שלימות קדושת הברית לגמרי שאחרי הרפואה למכת המילה הבא מצד הש"י והש"י רוצה לתלות הכל בישראל שגם גמר הרפואה ותכלית השלימות אף דהוא רק מה שהקב"ה עוזרו דאלמלא זה א"י לו מ"מ כיון שהעזר בא רק להבא לטהר, וע"י התחלת ההתקדשות באתדל"ת ע"כ קורא הכל על שמו וזהו עד"ש בתחלה נק' תורת ד' ולבסוף תורתו שז"ס תושב"כ ותשבע"פ וכ"ה בכל העניינים והמדרגות, ודרגא דשמואל השקול נגד משה ואהרן שהם שורש התושב,כ הוא ההתחלה במדרגה זו שנק' תורת ד' כי הי' תולדתו כן דב"ק הי' מפוצץ מקודם לידתו עליו, וחבקוק בן השונמית הוא הסוף בעת תכלית התפשטות הנבואה בישראל שהי' בימי אלישע שהי"ל פי שנים ברוח אלי':

ובדור אלי' הי' התפשטות הנבואה בכל עיירות דישראל כמשז"ל דבני הנביאים אין פחות מב' ובכל עיר הי' בימיו בני נביאים והוא מלאך הברית ובתכלית הקדושה בזה

דע"כ לא מת שנתקדש גופו הגשמיי לעלות בסער' השמים אלא שדורו לא הי' ראוי להתפשטות ברבוי הנביאים יחד מצד ריבוי נביאי הבעל והאשרה שהי' בימיו זלעו"ז עד שבעורם והחזיר את ב"י בתשובה להודות דד' הוא האלקים שזהו תכלית ביטול ההשפעה מאלהים אחרים לנביאי ע"ז ואז נמשח אלישע לנביא תחתיו ביציקת המים על ידיו אז שחז"ל ע"ז גדולה שימושה יותר מלימודה כי אלי' הוא לימודה ואלישע שימושה וזכה לפי שנים, ושמעתי דשימושה היא החשק שיש לאדם כי מצד גודל החשק להשגה שראה באלי' הי' הנקל בעיניו לשמשו וליצק מים על ידו כדי שיצא לפעל המופת הגדול שהראה והארת האור לכ"י להכיר עי"ז דד' הוא האלקים, והחשק הוא גדול מההשגה עצמה כי ההשגה היא מהש"י מה שהוא חולק ומשפיע לכל נפש והחשק הוא מצד האדם באתערותא דילי' ומצד החשק הי' אלישע גדול, וכן תחילתו הי' בחשק גדול לעזוב באמצע פרישתו הכל ולזבוח הבקר העומדים לחרישה שיקרים כמ"ש בב"ב (צ"ב א') ולבשל בכלי הבקר ולא עבר על בל תשחית רק שרצה למהר לרוץ אחר אלי' ולא רצה לעכב רגע לבקש עצים, והכתוב סיפה זה להראות גודל חשקו שהי"ל מיד בהתחלה דהעיקר היא ההתחלה ולהודיע בזה מנין הגיע למדריגת הגדולה דלא נמצא משום נביא מסופר כ"כ מופתים במקרא כממנו ונאמר בו לשון ספרה נא לי הגדולות וגו', ודברים שנכתבו בכתובים להיות קיימום לעד ודאי הוא ענין הקיים לעד כי הגדולות דאלישע ראויים שיסופרו בכל דור ומצויינים משאר כל הנביאים וברחמי עביד כמ"ש במגילה (כ"ז א'), וכח אל' הי' בתורה וכד"ש במנחות (מ"ה א') פרשה זו עתיד אלי' לדורשה וכן בכ"ד שהוא המגלה סתרי תורה, וכח אלישע בתפלה וזהו מצד החשק והמ"נ שמצד האדם, וכשנחה רוח אלי' על אלישע אז זכה לפי נשנים ב' הכחות דתורה ותפלה ובזוהר ריש בשלח (מ"ד רע"א) דאלישע זכה בהאי עלמא מה דלא זכה נביאה אחרא בר ממשה כי עי"ז הי' בו התפשטות כח הנבואה יותר מכולם חוץ מרע"ה דלא קם וגו' וע"כ הי"ל תלמידי נביאים הרבה כמשמעות לשון הגמ' כתובות (ק"ו א') יעו"ש דישיבתו היתה גדולה הרבה מכל הישיבות הגדולות ביותר שבימיהם ע"ש, והוא מצד תוקף קדושתו שמצינו בכתוב עליו דאיש קדוש הוא וא' בברכות (י' ב') של"ר קרי והיינו גם מאונס וטורח הדרך דד"ז יארע גם לגדולי ישראל כמ"ש בשבת (קכ"ז ב') ומשמע דהוא הי' מצויין ומיוחד בקדושה זו ביותר וזהו תכלית שלימות קדושת הברית והשונמת הכירה בו מסתמא הי' גם מדריגתה בקדושה יתירה ולא לחנם קראה הכתוב אשה גדולה ובזוהר שם גדולה בעובדהא כו' על כל שאר נשי כו' ובמגילה שם דרשו גדול וגדולות אתפלה וה"נ י"ל גדולה ותפילה מסט' דנוק' כידוע דהיא דרגא דדהע"ה ואני תפלה והיא גדולה

בזה, וע"כ זכתה להוליד חבקוק דג"כ מצינו בו תפלה לחבקוק דלא נמצא כן לשום נביא וכמו שדקדק בזוהר שם וע"ש (מ"ה רע"א) דהוא מסטרא זה ובתענית (כ"ג א') דעג עוגה וא' אינו זז עד שיענה בתפלתו, וד"ז כבא בזרוע ולא נמצא לפניו כן רק שבטח בזכותו הגדול ועד"ש ברכות (י"ז ב') והם נידונין בזרוע וקרי להו שם אבירי לב והיינו שלבו אביר נגד היצר כי משכן היצר על ב' מפתחי הלב כמ"ש (שם ס"א סע"א) ואביר הוא בתכלית התוקף והגבורה שאין ליצ"ר שום כח נגדו, וזהו שלימות קדושת הברית דבזה הוא עיקר הסתת היצר ומי שנקי בזה לגמרי הוא יכול לבוא בזרוע, ולהוציא נפש כזה לפעל הי' קטרוגים וע"כ הוצרך לתפלת אלישע שגם הוא קדוש בתכלית וכחו בתפילה גדול וכן גדולת אמו דעי"ז זכתה לזה ואישה זקן שכבר פסק יצר תאותו דעז"א דהע"ה הן בעוון חוללתי דאז"ל בעוון מלא אפי' חסיד שבחסידים כו' וע"כ אא"ל נקי לגמרי מצד התולדה אבל חבקוק הי' נקי אגב אמי' וגם אביו זקן ובהשתדלות אבותיו זכה לכך ובכתוב נתייחס פקידה זו דואלישע לבד ולא נזכר שום תפלה ושפעל מהש"י שנתקבל תפלתו כביצחק רק הוא הבטיח לה מיד ויגזור אומר ויקם וגם זה ע"ד הבא בזרוע וכמ"ש בתענית שם אחוני המעגל מקרא זה, וזהו תכלית ההשתדלות בקדושה שהש"י תולה הכל באדם שהוא בהשתדלותו זכה לכך וע"כ יכול לבוא בזרוע וא"צ לבקש צדקה ומתנת חנם והוצאת נפש כזה לעולם הוא ע"י אותו הכח עצמו כי כן היא המידה בכל דבר:

ופקידת עקרה זו הוא האחרון הנמצא בתנ"ך כי כל פקידה שנכתב בכתוב לדורות עולם הוא פתיחת שער מחודש שנפתח בפקידה זו, וזהו השער האחרון ואין עוד כי כל עקרות הוא מצד קטרוג בענין קדושת הברית והם ו' מדרגות מראשית ימי הבנין עד היסוד בו נשלם שלימות קדושת הברית, וכל הבא להתפלל על בנים הוא צריך ליכנס בא' מו' שערים הללו שיענה בתפלתו שמי שענה לאברהם ושרה והשאר הוא יענה לנו ג"כ והאחרון הוא מי שזוכה להיות בא בזרוע או שזוכה לבוא לצדיק כזה שיוכל לגזור אומר בזרוע ויקם לו, אלא שבזה צריך השגת רוה"ק לדעת הנפש שיוליד אם הוא ראוי לכך לבוא עבורו בזרוע כדרך שהי' בחבקוק, ובתפלה מהש"י דרך חינון יכול להתפלל בכל ענין כי כל רבוי נפשות בישראל שיצאו לעולם הוא לרצון לפניו ית' ואם הש"י יודע שעתיד להוליד רשעים ושל"י בהם שום לחלוחית קדושה ויציאת טוב מזרעם עד סוף כה"ד וכד"ש אאותן ב' ילדים שהעניש אלישע דכה"ג ודאי מוטב שלא יוליד גם הש"י ימנעם ממנו כי מבקש מהש"י רק חסדים טובים ולא מה שאינו טוב וכד"ש שהע"ה בתפלתו ונתת וגו' אשר תדע את לבבו וכמשאז"ל ושם הוא בתפילה בכל עניינים וטובות עוה"ז וגם בענין הבנים הוא כן וכ"ה להדיא אהאי קרא דשהע"ה בתנחומא (פ' תרומה)

ע"פ ועשית יריעות עזים שכן שלמה סידר כו' אם הוא תובע בנים ואתה יודע שיהו מכעיסין לפניך אל תתן לו וכ"א בברא"ר (פמ"ד) גבי אברהם ודוד שבקשו כן, ואף דמצינו בפ' בא (י"ב כ"ז) ויקוד העם וישתחוו ופירש"י על בשורת הבנים ושם נא' שאלת בן רשע מה העבודה הזאת לכם, שם הוא הבטחת הש"י מעצמו להם ומפי עליון לא תצא הרעות ובודאי עתיד לצאת מהם שלשלת טוב וכד"ש בחזקי' ברכות (י' א') בהדי כבשי דרחמנא למ"ל, ואף שהי' בנו רשע עד שנמנה באותן שא"ל חלעה"ב מ"מ יצא ממנו אח"כ שלשלת גדולה של צדיקים וגם המשיח יהי' מזרעו וע"כ מה שהש"י נותן מעצמו ודאי טוב וכשמתפלל על בנים צריך להתפלל לבנים כשרים ות"ח ושיהי' כבוד שמים מתגדל ומתקדש ומתרבה על ידיהם, [ושמעתי דזהו ענין הקדיש שהבן אומר אחר אביו יתגדל וגו' לומר דכונת אביו בהולדת בנים כדי שיתגדל ויתקדש וגו' שיוליד נפשות בישראל שיגדלו ויקדושו שמו ית' וזהו כל הכונה לש"ש של איש יהודי בהולדת בנים]:

פרק ה

וגם במחיית עמלק נאמר לשון פקידה בשמואל (א' ט"ו) פקדתי את אשר עשה עמלק וגו' כי אצל עמלק כשמתעורר השגחתו ית' בעולם הוא למחותו כי הוא היפך סדר הבריאה שכולה היתה בשביל ישראל שקבלו התורה ולולי הם חזר העולם לתוהו ובוהו כמ"ש בשבת (פ"ח א') והשאר נבראו רק בשביל גרים העתידים לצאת מהם וגם כדי לשמש את ישראל כלעתיד ועמדו זרים ורעו וגו' דהכל עבדים לישראל, ואף עשו כשברכו יצחק א"ל ואת אחיך תעבוד שזהו תכלית ברכתו ושלימתו אם יזכה לזה להיות עבד לישראל וכאנטנינוס דגחין לרבי שיסק לפוריי' עלי' ואז א"ל שיזכה לעוה"ב כמ"ש בע"ז (י' ב') וגם שם יהי' מצע תחתיו כמו שביקש או תחת הקטנים ממנו, [אבל ממדריגתו ומעקביו דר' כי מסתמא לא נכתבו דברים ריקים, ואף שהם דברי אנטנינוס דרך תפלה ורחמי דבעי ומי יימר דהועיל וכמ"ש כהאי גונא אף בדהע"ה בב"ב (י"ז א') לחד מ"ד היינו להתקבל לגמרי אין מוכרח אבל אין לך תפלה שאין פועל משהו, ואף דדוד גם להך מ"ד כיון דאיכא מ"ד דלא שלט הרי פעל מיהת קצת עכ"פ לדברי הכל דדברי מ"ד הנזכר בתלמוד אינו דבר בטל ואו"א דא"ח בכ"מ, ועכ"פ לפי איזה מדרגה של אותו מ"ד לא הי' שליטה לרימה ותולעה משא"כ למדריגת אידך ופעל לאותה מדרגה, וה"נ בזה אפ"ת דלא פעל לגמרי להיות תחת ר' עצמו הוא מצע תחת איזה ניצוץ ממנו כידוע דכל נפש מתפשטת לכמה ניצוצות בכמה דורות ויש ענפים קטנים מאד ומ"מ הם ג"כ מאותו שורש וכעקב נגד הראש והמוח אבל דבר שאינו לגמרי מסתמא לא הי' נכתב בתלמוד] ועמלק יצא

מכלל כל האומות דנצטוו למחותו לגמרי ואין מקבלים גרים ממנו כמ"ש במכילתא כי כל אומה הוא כח מיוחד דרע והם בכלל ז' מדות כ"א כלול מי' כידוע דנגדם ע' אומות ואין לך שום מדה רעה בעולם שאין בזה איזה צד לטוב דלולי כן לא הי' מציאותה, וישראל הם ע' נפש נגד ע' אומות שהם ג"כ משתמשים בכל הע' כחות רק מצד הטוב שבהם ומצד הזה הם בעת בירור האמת כל האומות עבדים לישראל מצד שימוש מקצת אותו כח לצד הטוב שבו, אבל עמלק שהוא ראשית דגוים והתחלה דהתפשטות של כל מיני רע אין בו שום כח פרטי ברע כלל רק הוא שורש הרע כי כל כחו הוא שהוא היפך מטוב וכל רצונו להשמיד שם ישראל ח"ו מן העולם, ודבר זה הוא חזרת העולם לתוהו והיפך הבריאה לגמרי ומה שנברא הוא לפי שרצה הש"י שיהי' מציאת צד רע כדי ליתן שכר טוב לצדיקים שינצחוהו ונמצא עיקר מציאותו שלא יהי' לו מציאות והאלקים עשה האדם ישר ורצה שינצחוהו מיד, ואלו לא חטא אדה"ר ונצח לנחש הי' נכלה שורש הרע מיד בתחלת הבריאה והי' די שימוש הבחירה באותה רגע לבד וע"י קלקול אדם ודורות שאחריו נמשך עד מ"ת שהי' מוכנים אז ג"כ לתקן לגמרי ויהיו חרות ממה"מ ויצה"ר שלא יהי' עוד מציאות לרע וע"כ יצא אז לפועל שורש הרע בהתלבשות בגוף עמלק בעוה"ז ואלו זכו למחותו לגמרי הי' השם שלם והכסא שלם כדלעתיד להיות נקרא כמו שנכתב ולא יכנף עוד מוריך ולא הי' באין עוד לחטא דאחר מ"ת, רק לפי שעדיין נשאר ממנו נשאר מקום לבחירת הרע עדיין וחזר והזהירם. מרע"ה קודם כניסתם לארץ זכור וגו' והי' בהניח וגו' היינו כשיהי' לו מנוחה מכל כחות הרע שבעולם והיינו שיהי' שלם בתכלית השלימות בפעל אז יתאמץ לבער שורש מציאות הרע מן העולם לגמרי ויהי' גמר התיקון ובהקמת שאול למלך:

והתעוררות כל דבר כפי מה שהוא מן השמים הוא להיות בתכלית השלימות וכמו שיהי' מלכות המשיח העתיד להגלות ב"ב כי יבוער הרע וע"כ יהי' ממילא הכל עבדים לישראל כי זהו כל עיקר מלכות ישראל והרמת קרנם כפי התרוממות שלימות הבריאה ואיבוד ההיפך ומלכותם הוא התעוררות מלכות שמים להתגלות בעולם כי ישראל הם חלק אלוק וכן מלכותם חלק ממלכות שמים דע"כ מברכין על מ"י שחלק מכבודו ליראיו וקראם יראיו שהיראה היא מצד מדת מלכותו ית' וע"כ על המלך תוקף היראה דכיון שכרע שוב אין זוקף כידוע משא"כ לאחרים אומרים שנתן מכבודו לבו"ד, וע"כ בשהע"ה נא' וישב על כסא ד' כי הוא הי' סיהרא דאשלמותא בתכלית השלימות עד שהי' ראוי להיות משיח אלמלא נשיו שהטו לבבו כידוע וכן בהתחלת המלוכה בימי שאול אף שהמלכות היתה שאולה בידו כמשז"ל ענין מלכותו קודם מלכות דהע"ה הי' דוגמת ביאת אלי' שהוא ג"כ

מזרעא דבנימין לפני ביאת ב"ד ב"ב וכמו שאלי' לא טעם טעם חטא דע"כ חי לעולם וכמשז"ל הרי אלי' שלא חטא כו' כ"א על שאול ביומא (כ"ב ב') דבתחלת מלכו הי' כבן שנה שלא טעם טעם חטא וכבר הניח לו ד' מכל כחות הרע ע"כ עליו מצוה זו להחרים ולכלות לגמרי גם השורש ובנימין ה"י הוא מד' שמתו בעש"נ כמ"ש בשבת (נ"ה ב') דאעפ"י שלא הי"ל שום חטא מ"מ לא ביערו עדיין שורש מציאות הרע מן העולם שהוא עטיו של נחש שיש בכל צאצאי אדה"ר, וכמשז"ל ע"פ בעוון מלא אפי' חסיד שבחסידים כו' וישי אבי דוד ג"כ מאותן ד', וזהו העטיו של נחש שנחשב לאדם גדול כמותו לעון מה שלא ביער שורש הרע שלא יהי' לו שום תאוה להנאת עצמו כלל כי שורש עש"נ הוא בתאוה שבזה הסית לאדה"ר באכילת עה"ד שהוא התאוה הראשונה שפגע והושאל גם לשאר תאות כמ"ש אכלה ומחתה והלחם אשר הוא אוכל, ולפי שאדה"ר חטא בזה מיד ביום הבריאה דו' ימ"ב שאז הי' התחלת הבריאה וכל כחות הנבראים הוא כפ"מ שנקבע בהם בו' ימ"ב ובחטא אדה"ר נקבע זה בטבע בריאת האדם וע"כ מצד שהוא אדם א"א לבער יצר זה לגמרי וכן אין תיקונו ע"ד זה וכמ"ש ביומא (ס"ט ב') באנכה"ג וכ"א במדה"נ על ושמו לבן דאתלבן ולא יבוטל לגמרי דל"י חמידו דאורייתא ע"ש, ואלי' שהי' נקי לגמרי והוא מלאך הברית נהפך למלאך ויצא מצורת אדם וכל זמן שהי' בלבוש אדם הי' מקנא על הברית וטוען נגד ב"י עזבו בריתך וגו', ושורש קטרוג עמלק שהוא שורש הרע הוא ג"כ בזה כמשז"ל חיתך מילותיהם כו' טול מה שבחרת כי עיקר האות בין ישראל לעמים הוא הברית קודש שבו שורש הרע דאו"ה דאפי' המולים נקראים ערלים ושורש הטוב דישראל דאפי' הערלים נקראים מולים כמ"ש בנדרים, וטענת עמלק כי גם ישראל אין נקיים לגמרי דאפי' חסיד שבחסידים כו' ומשיח ב"י המוחה כל זכר עמלק שיהי' נקי לגמרי סוף נהרג ע"י גומ"ג ונא' עליו והביטו אשר דקרו כמשז"ל בסוכה (נ"ב א') משמע פשטי' כאלו ישראל דקרוהו והיינו דמצד עצמו ודאי הי' משפטו שלא למות כלל רק לפי שלא נהפך למלאך כאלי' ויש לו חיבור עם שאר בנ"א מישראל להיות יחד קימה שלימה דכנס"י שבאותו דור והם לא ניקו לגמרי ע"כ הוכרח ליהרג לכפר על ב"י כידוע מהריגת הצדיקים וסוד י' הרוגי מלוכה ובהריגתו יפעל זביחת היצר מכל לבבות בנ"י והיינו מ"ד בסוכה שם על הריגת יצ"ה ומר א' חדא ומא"ח ולא פליגי דהיא היא והא בהא תליא דבהריגתו שהוא שליטת האדם בליעל באדם דקדושה הוא לרע לו לאדם בליעל כנודע כי עי"ז יוציא בלעו מפיו וגו' ונשאר גם הוא לאלקינו שהוא סעודת לויתן דלא יכלה לגמרי רק ישחטהו ויהי' ממנו סעודה לצדיקים שישיגו על ידו חמידו דאורייתא והנאה דזיו השכינה דלויתן לשון מער איש ולויות דהוא יצר התאוה כידוע

ועי"ז יתקדש הגיהנם שהכל יורדין בו על עסקי חינם כמ"ש בעירובין (י"ט ב') בקדושת ג"ע ונוסף על הג"ע כמשז"ל, והראשון מנשמת משיח ב"י שנתגלה בעוה"ז כמדומה לי שהי' יהונתן בן שאול וע"כ נהרג ולא נמצא בו שום חטא בכתוב שבשבילו נהרג, וזה ענין אהבתו לדוד שא' מאהבת נשים כי הם סוד היחיד וכן מב"י ומב"ד יהיו תרין ריעין דלא מתפרשין שע"ז רמז הנביא בשימת ב' העצים עץ יוסף ועץ יהודא זע"ז וכאז"ל ע"פ עלי פלשת התרועעי על דוד וירבעם [ביחוד דהוא הראש כפי הנראה לכל האחרים שאין להם חלק לעוה"ב] לעשותם ריעים והוא מצד ניצוץ מב"י שיצא מירבעם מאבי' כמ"ש בזו"ח ע"פ יען נמצא בו ד' טוב ותחלת התגלותו הי' בזרע בנימין כמו שקדמה מלכות לזרע בנימין, וכן ראיתי בע"מ עמ"ש יונתן לדוד ואנכי אהי' לך למשנה דרמז ע"ז ושאול שהוא הנבחר דבשבט בנימין הי' דוגמת בנימין שהי' בו רק השורש דעש"נ:

ויש בזה ב' מיני נוצוחים או לאתכפיא דוגמת אלי' ומשיח בן יוסף או לאתהפכא דוגמת משיח בן דוד דעל ידו יתלבן אחר ההריגה ושחיטה ע"י מב"י כנ"ל, ושאול שהי"ל המלכות שאילה כי אין זה מדריגתו בעצם רק מדריגת דוד חשב גם בזה להשתמש בכלים שאולים כי מדתו שהי' צדיק גמור בלא חטא כלל הוא לאכפייא ורק מדת דהע"ה שהקים עילה של תשובה הוא לאהפכא וכן מב"ד שיביא לתקן גם רשעי כל הדורות ודהחטאים שכשנים כשלג ילבינו ע"י דיתלבן היצ"ר כשישחוט ויוציא דמו והאדמומות וישאר חסדים טובים לעמו ישראל כי תאות אדם חסדו כידוע והוא חשב להגביר מדת החסד דקדושה שהוא המשכת התאוה למקורה בקדושה עדשז"ל משכהו לבהמ"ד היינו לחמידו דאורייתא, אבל מצד זה גרם התפשטות מדת החסד להיות רחמן על האכזרים ולחמול על אגג ושאול באחת ולא עלתה לו שנדחה עי"ז ממלכות דנתברר דהיא שאולה לו ואין זה מדריגתו דמלך במשפט יעמוד ארץ, ודהע"ה הי' ג"כ אדמוני וידיו חדות וחרוצות לרדות אותן שראוי לרדות דעם יפה עינים שאין עושה אלא מדעת סנהדרין דהי' כלול מב' ההפכים ועי"ז הי' כחו לאהפכא, וזהו שלימות המלכות שהיא השושנה דאית בה סומק וחיור וכ"א במקום הראוי כי הוא הלבנה דלי"ל מגרמה כלום רק מה שמשפיעים לה וכן דוד א"ע מדעת עצמו כלום רק מה שהש"י מאיר עיניו באור התורה, אבל שאול חשב להתחכם מעצמו נגד מאמר הנביא וציווי התורה למחות שמו לגמרי אבל הוא ברוה"ק שבו הרגיש שיש באגג איזה ניצוץ טוב העתיד לצאת כמ"ש מב"ב של המן למדו תורה ברבים, ומצינו במרע"ה ויפן כה וכה וגו' אז"ל שראה שאין כו' מזרעו ע"ס כל הדורות וכ"א בסוטה גבי אלישע שקילל לילדים אבל זהו ההורגו מדעת עצמו למיגדר מלתא וכיוצא אפי' רשע גמור אם יצא ממנו בסוף כל הדורות איזה זרע טוב אין

ראוי להורגו אבל סנהדרין ההורגין במשפט התורה אין להם להשגיח כלל על היוצא ממנו ואפי' מעוברת שנגמר דינה אין ממתינין עד שתלד כדתנן בערכין ואף דהולד לא חטא אין משגיחין ע"ז כיון שדינה ע"פ התורה להמיתה ושלא להמתין ולבער הרע מיד ואין לנו אלא מצות השם בתורתו, וכשעושין ע"פ התורה אין לחוש ע"מ שרואה ברוה"ק נגד זה דעז"ל אל תתחכם הרבה למה תשימם וכך הי' לשאול לעשות כמו שנאמר בדבר ד' והוא התחכם נגד זה כמשז"ל ע"פ וירב בנחל כי חשב דיש עת לעשות לד' הפרו תורתך והוא ג"כ מצד מדת המלכות שהיא העת לעשות לד' כמ"ש בזוהר, וגם הסנהדרין יש בהם כל לעקור ד"ת בשוא"ת ואפי' בקו"ע במקום מיגדר מלתא כמ"ש בהא"ר (צ' ב')
אבל גם זה מכלל משפטי התורה וכ"א ע"פ התורה הכל במדה במשקל במשורה ושלא לגדוש סאה וכמשז"ל על שאול בזה אל תצדק הרבה, ונסיון שאול הי' בזה שלא יהי' צדיק הרבה והצדיק הוא יסוד עולם וחפץ בקיום העולם ולא בהשחתתו:

וקיום העולם הוא במחיית עמלק לגמרי דע"ז רמז לו במ"ש פקדתי וגו' דלשון זה משמעותו ההשגחה בקיום העולם וכשהש"י משגיח בעולמו ורואה את עמלק מגיע משפט ההשגחה להאבידו שבזה יתקיים העולם לגמרי, ושאול שהרגיש יציאת נפש א' מישראל מב"ב כנ"ל וכל המקיים נפש א' מישראל כאלו קיים עולם מלא חשב עי"ז קיום אגג לקיום עולם ושלא לחנם נתעורר חמלה זו בלבו ובלב כ"י כמש"נ ויחמול שאול והעם על אגג ושמעתי עמ"ש אגג מעדנות ות"י כד מפנקן כי מי שראה אגג בפינוקו לא הי' אפשר מצד טבע אנושי שלא יתעורר בו רחמנות וחמלה עליו ונסיון גדול הי' שלא יחמלו, ומ"מ גם זהו מן השמים החמלה שהתעוררה בכ"י הי' ג"כ על אותו ניצוץ העתיד לצאת, וע"כ ציוהו שמואל ולא תחמול עליו שידע שיתעורר חמלה כי כאשר עומד ליאבד לגמרי אז יתעורר אותו ני"ק שיש ע"כ בכ"ד בעולם שמזה חיותו, ואף עמלק שהוא שורש הרע שאין בו שום צד טוב חיותו הוא מצד רצון זה שרצה הש"י שיהי' מציאות לרע בעולם כדי שיהי' מקום לבחירה ורצון זה שיהי' מציאות הבחירה מזה נמשך חיות ומציאות לעמלק וזרעו וכשימחו שמו לגמרי צריך לקלוט חיותו והיינו ע"י ניצוח הרע שע"ז היתה רצון הבחירה שיבחרו בטוב וינצחו לרע ובניצוח הרע לגמרי מזה נשלם ענין הבחירה שרצה הש"י שיהי' בעוה"ז ונכלה עי"ז הרע מן העולם שא"צ לו עוד שכבר נעשה על ידו מה שהי' רצון הש"י להיעשות על ידו ונמצא ניצוח הרע הוא עצמו קליטת חירות ומעט ני"ק שבו המחייהו שהוא רצון הש"י במציאות זה והרי הוא עושה רצון השי"ת בהמציאות ההוא שע"ז הי' הכונה לנצחו ולבחור בטוב ולגודל מעלת שאול מעט צד הרע שלא הי' יכול לנצח הי' במה שהי' צדיק הרבה שגם ע"ז יש אזהרה בכתובים בקהלת (ז') א"ת צדיק

הרבה שתרגומו לחוס על ח"מ ב"ד, ובקה"ר שם וכן ברש"י פי' על שאול ובימי שאול לא נכתב עדיין מקרא זה ולא ידע שגם בזה יש הסתת יצר להיות צדיק הרבה בד' שאין בו תאוה והנאה גופנית וכל מחשבתו לעשות מצוה ולהיות צדיק, וגם בזה צריך הבחנה שפעמים נדמה לאדם למצוה ואינו אלא עבירה רק היצ"ר מראה לו על רע טוב וכידוע דעז"א בהרואה דיושב על ב' מפתחי הלב גם על הלב צדיק לימינו כאלו מסיתו להיות צדיק, וכל נסיונות הצדיקים אינו בדבר עבירה דודאי לא יעלה על לב צדיק לעשותה רק בד' מצוה היינו שמדמה לו שזה מצוה וכמ"ש בבר"ר גבי נסיון העקידה שא"ל השטן לאאע"ה למחר יאמר לך שופך דם ואתה שהראה לי שד"ז אסור לעשות והיא ש"ד, ואף שנצטוה מהש"י מסתמא הסביר לו כי אדרבא הנסיון הי' להיפך שאע"פ שהש"י ציווהו וידע שכשיעבור ציוי הש"י יענש ואפשר יאבד גם חלעה"ב לגמרי יש לו למסור נפשו ג"כ עבור קיום יצחק ואומה הישראלית היוצאה ממנו ואע"פ שעי"ז יאבד את נפשו ח"ו מב' עולמות התעהו לומר שע"ז הי' הנסיון שיתרצה למסור גם נפשו במה שיעבור על ציוי ד' בשביל קיום יצחק ושלשת זרע ישראל העתיד לצאת, וזה הי' עיקר הנסיון הגדול לאברהם במה שהי' היצה"ר מראה לו פנים בהיפך ושהנסיון בהיפך אלא שמ"מ שם הי' גם צד תאוה נוגע בד"ז שלא לעקדו בשביל אהבתו ליצחק וע"כ חשד עצמו יותר בזה שמא הנגיעה לאהבת יצחק היא המסיתו ומטעתו לומר לרע טוב, וכיוצא בו נסיון דהע"ה בבת שבע ודאי הוא הרגיש ברוה"ק שמוכנת לו משימ"ב ושממנה יצא שלשלת המשיח ולקדושה נתכוון ולפי שהוא כבר לבו חלל בקרבו ולא הי"ל נטיי' לתאוה לא חשד עצמו בזה מצד תאוה וחשב דהנסיון בהיפך שלא יצדק הרבה כנסיון שאול ושלא יחשוד עצמו בתאוה, ואף הסתת נחש לחוה שהיתה יצור כפיו ית' ובודאי היתה נקי' מכל רע בתכלית לא הי' לעבירה רק למצוה ולהשיג מעלה גדולה כמ"ש והייתם כאלקים שתבואו עי"ז למעלה גדולה מאד, וע"כ התעם לומר שאף שהקב"ה הזהיר ושיעניש ע"ז הי' הכונה רק לנסותם אם בשביל עונש המיתה יעזבו מלהשיג מדרגה הגדולה הזאת ואם הם ימסרו נפשם למיתה כדי לבוא למדרגה להיות כאלקים אז אחר שיעמדו בנסיון לא ימותו כלל. וכך דרך היצר כשבא להסית לאנשים, גדולים, אלא דשם הי' גם תאות הלב גורמת ההטעה להטות אוזן לטענות וסברות אלו והם לא ידעו עדיין לחשוד עצמם שנגיעת התאוה העוורת עיני שכלם לחשוב על רע טוב, ושאול שהי' נקי לגמרי עד שהגיע למדריגה שיחרים עמלק לגמרי מ"ה ושיבוער הרע מ"ה כי כבר הי"ל מנוחה מכל כחות הרע נשאר לנסותו רק בדבר זה שאין בו שום צד נטיי' לתאוה גופנית כלל רק הנגיעה שהטעתו הי' מה שהי' רוצה להיות צדיק הרבה ולהתחכם ביותר איך להזהר

מכל צד חטא כ"ש ולא השליך על ד' יהבו כדהע"ה שכל ימיו הי' בתפילה להש"י שהוא ינחהו במעגלי צדק דאלמלא הקב"ה עוזר א"י לו וא"א כלל להתחכם נגד ערמומית היצר המתעה אם לא בתפלה להש"י שיראה לו דרך האמת וכנ"ל דזהו שלימת מדת המלכות דל"ל מגרמה, וע"כ הקדים לו שמואל אותי שלח ד' למשחם למלך וגו' ועתה שמע לקול ד' וחלילה לחשוד את שאול שלולי זה לא ישמע לדברי ד' וכבר נצטוינו בפ' שופטים לשמוע לד' נביא ושמואל כבר הוחזק לנביא נאמן לכ"י וכ"ש בציווי זה דמחיית עמלק שהיא מצוה בפ"ע ג"כ בתורה, אבל שמואל הרגיש ברוה"ק שעתיד להתחכם נגד זה ע"כ א"ל שנמשח למלך ויש לו לידבק במדת המלכות שהיא הנוק' שאין לה אלא מהשפעת הדכורא וזהו דדייק אותי שלח וגו' היינו דמה, שהוא נבחר להיות מושח מלכים כמשז"ל הראהו לשמואל מושח כו' שהי' מוכן לכך היינו לפי שהוא יניקתו משם צבאות שפתחה חנה בתפלתה על לידתו כמ"ש בפ' אין עומדין דלא הי' שקאו צבאו' עד שבאתה חנה, ושם זה רומז על הירכין כידוע וע"כ נק' כן על שם ריבוי הצבאות שנמשכין מהירכין כי הצאצאים נק' יוצאי יריכו וכ"א בזוה"ק בראשית (כ"א סע"ב) וצדיק צבאו' אקרי מ"ט. בגין דכל צבאו' מיני' נפקין וכן בכ"ד [ואף שעיקרם נצח והוד בכמה דוכתי משמע דגם היסוד נכלל עמהם וכמ"ש וצדיק כו' והארכתי מזה במק"א] ומשם היא ההמשכה למדת המלכות ולכן אין לו אלא לשמוע דבריו אבל שאול הי' המלכות בידו שאולה ונדחה עי"ז ממלכותו ושרשו במדת היצ"ע, ושורש שמואל רק בנו"ה שמשם יניקת הנביאים ועי"ז הי' חפץ להצטדק ה רבה ולהתחכם ביותר, כמו שקבלתי כי שלימות היסוד הוא כאשר נמשך מהחכמה שזה הט' מעילא לתתא וזה מתתא לעילא, ועיקר שורש עמלק שהוא הראשית גוים אינו מסית לרע מפורש רק מראה שהוא טוב וע"כ אז כשהי' בא למחיית עמלק הי' צריך זהירות יתירה בזה שלא יתעה לחשוב טוב ע"מ שאינו טוב ושאול נזהר גם מזה ועכ"נ ויחמול שאול והעם וגו' ששאול לא סמך על עצמו דאולי מפני צדקותו היתירה רוצה להיות צדיק הרבה אבל כשראה שגם העם חמלו חשב בודאי רצון ד' כך ואף שהוא לעבור ע"ד נביא הרי מצינו כעין זה בתורה בפ' ראה בנביא המראה אות לעע"ז לא תשמע וגו' כי מנסה ד' אלקיכם אתכם לדעת הישכם וגו':

ודבר זה פירשה התורה וגילוי לכל שהוא רק לנסיון ואע"פ שהי' מוחזק לנביא אמת ומראה אות או מופת שבדין להחזיקו לנביא אמת והתורה לא אמרה בזה בזדון דברי וגו' כמש"נ בפ' שופטים בנביא שקר דכאן מיירי שאינו מזיד לשקר רק הואיל והתורה א' שלא לשמוע לנביא בזה כי לא יצוה ד' לעבוד ע"ז ח"ו א"כ הי"ל לנביא לדעת בזה שהוא מוטעה בנבואתו וע"כ הוא חייב מיתה, ומן המפורשות חשב ללמוד על הסתומות

דכיוצא בו יש כמה ענייני נבואה אפי' של נביא אמת שאין הש"י מראה נבואה זו אלא כדי לנסות ושהרצון שלא לשמוע וע"ד הסתת השטן לאאע"ה בעקידה הנ"ל ומ"מ עדיין הי' לבו רופף רק בצירוף חמלת העם ג"כ, וז"ש אח"כ לשמואל חטאתי וגו' כי יראתי את העם ואשמע בקולם וחלילה שיעבור פי ד' בשביל יראת העם ולא הי"ל בזה חשש סכ"נ שימרדו נגדו ויהרגוהו ע"ז ואלו הי' כן הי' מותר באמת, אבל חלילה שיחשוד לישראל כן וגם כ"י לא היו חשודים לעבור על דברי נביא מפי ד' ואלו א"ל שכך נצטוה שלא לחמול מסתמא לא היו ממרים עוד את פי ד' וכן לא מצינו שנענשו ישראל כלל ע"ז אבל הכונה שע"י שראה חמלת העם ירא אולי רצון ד' כן שעורר חמלה זו בלבם כדי להשאיר אותו ני"ק העתיד לצאת ממנו, ומצד יראת ד' וצדקותו היתירה חשב להיות שוא"ת עכ"פ ובאמת הוא התחיל לחמול וממנו נמשך חמלת העם כי המלך בעולם דוגמת הלב באדם כרמוז בספר יצירה, וכפי הטיית לב המלך כן נמשך בלב כל העולם כמו שכל אברי הגוף נמשכים אחר הלב ועיקר הנסיון בזה הי' רק לו כי אין הקב"ה מנסה אלא לצ"ג כמ"ש בבר"ר, ואלו לא חמל הי' עי"ז קליטת הני"ק שבו כנז"ל ולא הי' צריך עוד לצאת מזרעו רק ע"י שחמל עי"ז נשאר עדיין הני"ק שבו כיון שלא נשלם עדיין רצון הש"י בבחירה ואף שסוף יצא זרע המלמד תורה ברבים לא הי' רצון הש"י ליציאת זרע זו, וכבר כתבתי במק"א שמ"ש מב"ב של המן כו' לא ע"י שנתגייר א' מזרעו דהרי אין מקבלים גרים ממנו רק שגוי א' מזרעו בא על בת ישראל באונס ונתעברה ממנו והוא נקרא מב"ב כדקריי' קרא למגדף בן המצרי ורק בנך הבא מעכו"ם אין קרוי בנך ונתייחס רק אחרי' אבל בן ישראלית מעכו"ם בין למ"ד הולד כשר בין למ"ד ממזר נתייחס אחר שניהם, וכן מ"ש מב"ב של סיסרא כו' לפ"ד הרמ"ע הי' מביאתו על יעל בגיותו, ולפי הגירסא בע"י בהניזקין גבי ב"ב דהמן ומנו ר"ש בר שילת ושילת היא שם אמו אחות ר"ח אפ"ל דע"כ נקרא ע"ש אמו כמו ר' מרי בר רחל, ועניינים כאלו שתאנס ב"י מעכו"ם אף שיצאו נפשות גדולות אין נמשך מאמיתות רצון הש"י ברצונו דא"כ הי' ממעשה ברצון רק ע"צ האונס וההכרח שא"א להוציא הני"ק בע"א וע"כ בא ע"י אונס ובביאה האסורה לבת ישראל ברצון, וכל ההצלה מהמן הוכרח להיות עד"ז ע"י לקיחת אסתר לאחשורש והיא מזרע שאול שהוא הוכרח לסבול זה בזרעו ע"י שהשאיר בו אותו הני"ק שיצא מזרעו, ובעמלק צריך לקלוט הני"ק ע"י מחייתו ומחיית זרעו מן העולם דוקא כי אין רצון הש"י שיצא מזרעו כלל דעכ"נ בציווי זה ד' צבאות, וזהו נבואה ראשונה שנז' בה שם זה שממנו המשכת רבוי הצבאות כנ"ל וע"כ חנה פעלה ע"י שם זה ניפקד בבנים וכן הלשון פקדתי שבלשון זה נפקדים כל העקרים והעקרות ובא הולדת וריבוי הזרע ואצל עמלק בהיפך עי"ז נמשך מחיית

זרעו לפי שהוא ההיפך מריבוי צבא ד' וזרע ישראל, ועכ"א בר"ה אימת לבשו כרים הצאן באדר מתעברות באדר וישראל נמשלו לצאן ואז הוא זמן ריבוים, וכך קבלתי כי בחודש זה מסוגל מטעם זה לפיקוד עקרים ועקרות, והיינו לפי שחודש זה מיוחד למחיית עמלק וכל מניעת הילדה שנמצא בזרע ישראל הוא רק מקטרוג עמלק שחותך מילותיהם וכו' המקטרג נגד קדושת הברית שבזרע ישראל שממנו נמשך הריבוי וההילדה ובני יוסף אמרו ליהושע ואני עם רב אשר עד כה ברכני ד' כי בו הי' ברכת הריבוי שהיא קדושת היסוד וע"כ הוא שטנו של עמלק כמשז"ל ואות הברית הוא המבדיל בין ישראל לעמים וע"י שישראל מובדלים מהעמים הע"י בא הריבוי בהם דע"כ במצרים ויפרו וירבו דאחת היתה ופירסמה הכתוב, וכ"א ויהי שם לגוי מלמד שהיו מצויינים ועי"ז היו עצום ורב וי' השבטים שנטמעו בין העמים אמרו ביבמות (י"ז א') בנתי' דההוא דרא אצטרויי אצטרו, וכל שורש עמלק הוא נגד זה ההבדל כי הוא הראשית דגוים והתחלת ההבדלה מישראל ובהתחלה אין נניכר ההבדל עדיין אלא כחוט השערה וכמשז"ל דגיהנם וג"ע סמוכים זל"ז וכותל א' כמלא נימא מפסיק ביניהם וכן עשו ויעקב נוצרו בבטן א' ותאומים מטיפה א', וביצי"מ שנתייחדו ישראל לעם בפ"ע מיוחד לד' ועמוד הענן מקיפם קדמם עמלק ואז"ל שגנב נפשות מבנ"י מתוך הענן והוציא לחוץ וזה כל מבוקשו שלא יהי' הבדל בין ישראל לעמים, וכן כל טענות המן ישנו עם אחד וגו' על שהם מיוחדים ולא נסבי מינן כו':

ועיקר איסור ההתחתנות הוא מצד קדושת הברית וכמפורש בתורה גבי דינה דאז עדיין לא נאסרו בחיתון באומות אף שלא יתגייר ואף דאבות שמרו כהת"כ עד שלא ניתנה לא היתה דינה מחויבת לקיים והיא לא רצתה לצאת כמשז"ל ע"פ ויקחו את דינה ואפשר דאח"כ היתה מגיירתו וגם אפי' לא יהי' נימול מ"מ כל שיקבל עליו לשמור ז' מצות ב"נ ובדין היתה מותרת לו הי"ל למס"נ להצילה, אבל משניתנה מילה לאאע"ה כבר נבדלו זרעו בד"ז מכל העמים ואי אפשר לו להתחתן עוד ועכ"א לא נוכל וגו' לתת וגו' לאיש אשר לו ערלה הרי באו רק מטעם זה לומר שהוא דבר שא"א לנו להתחבר, וכן מנוח א' לשמשון ראין וגו' לקחת אשה מפלשתים הערלים א"ל רק מה שהם ערלים ר"ל דע"כ א"א להתחתן ולהתחבר עמהם להיות לבשר אחד כי זה בשר קודש וזה בשר חמורים, והמילה נק' בשר קודש (ירמי' י"א ט"ו) ע"ש ברש"י וערלות העכו"ם נק' בשר חמורים ביחזקאל (כ"ג ב') ע"ש ברש"י ומייתי לה בברכות (כ"ה ב') לענין ראיית ערות עכו"ם, וביבמות (צ"ח רע"א) לענין דאין אב לעכו"ם הכל לענין אבר הערלה ואף דגויות נמי כמ"ש בברכות (נ"ח א') דבא על חמרתא מקרא דבשר חמורים ובנידה (ס"ה א') לענין

עיבור ולידה בקטנות בגויות, והיינו דגם הגוי' נקראת ערלית מצ"ע לא מצד שנולדה מערל ואף שאין ערלה באשה אין הערלה נק' אלא ע"ש או"ה כדתנן נדרים (ל"ב א') מקרא דכל הגוים ערלים, וכמו שהנימול נק' ערל כי אין כריתת הערלה בו פועלת כלל להכניס קדושה כי עצמותו בשר חמורים שאין מקבל קדושה כלל כך גם בשר האשה באותו מקום הוא בשר חמורים ורק בישראל דעצם האבר נקרא בשר קודש שע"כ גם הערל דהם נקרא מהול שאע"פ שלא נכרתה הערלה מ"מ כבר נולד בקדושה והאבר הוא בשר קודש וה"ה בכלל מהול, וכל בנות ישראל אמרו ע"ז (כ"ז א') אשה כמאן דמהילא דמיא וחשיבא מהול כי גם בשרה נק' בשר קודש וע"כ א"א שיתחברו יחד כמו שלא יתחבר אדם עם בהמה וחמור כי א"א שיתערב זרע אדם עם זרע בהמה כך זרע ישראל בעכו"ם אף שיוכלו להתערב בפעל ולהוליד ולד אין זה הולד שרצה הש"י בבריאת העולם שבראה לשבת ושיפרו וירבו, ותדע שהרי מצות פו"ר א"א לקיים בזה למאי דקיי"ל דהאיש מצוה על פו"ר ולא האשה, וגם בב"נ [קודם מ"ת] המצוה על האיש לבד ובההוא לעולם הולד הולך אחרי' דישראל על גוי' ולדה כמותה ואין קרוי בנם ועכו"ם על ישראלית הולד ישראל ועיקר דא"צ גירות כמ"ש במק"א, ואף לפמש"ל דמתייחס אחר אב העכו"ם ג"כ מ,מ לענין פו"ר אלו עכו"ם מצווה ודאי דלא קיים בו והתייחסותו זה אינו התייחסות גמור ליחשב בנו ממש דזה א"א שהרי גם אחר אבותיו העכו"ם וכ"ש זה דישראל הוא נחשב מתחלת יצירתו דא"א שיתייחס אחר עכו"ם ואין התייחסותו בזה אלא ע"ד התייחסות גר לאבותיו עכו"ם, ולענין ליקרא שיצא מב"ב של פלוני שלענין זה הוא שנת"ל דכמו שאומרים כן על גר שיצא מחלציהם ה"נ ע"ז אבל לא שקרוי בנו באמת, ולענין פו"ר להסוברים דב"נ מצווים גם עתה עכו"ם שהי"ל בן ונתגייר כיון דהוא מעתה כקטן שנולד ולענין עריות פקע מיני' יחס אבותיו אם לא משום גזירה אפ"ל דה"נ לענין פו"ר דגבי אב לא נחשב בנו אליבא דר"ל ביבמות (ס"ב א') בהי"ל בגיותו ונתגייר הוא דל"ק מט"ז ה"נ כשנתגיירו בנים, אלא דבזה תליא במחלוקת דר"י ס"ל דקיים, אבל הכא י"ל דגם ר"י מודה דטעמו שם כ' בתוד"ה ר"י משום הואיל בגיותו קיים ואז הי' נק' בנו שעשה א' נפטר גם אח"כ ע"ש וזה לא שייך כאן דמתחלת יצירתו הוא ישראל ולא נחשב בנו מעולם כלל, והטעם שחילקו שם בין עכו"ם לעבד דל"ל ייחס כלל וגוי בגיותו י"ל ייחס היינו דעבד כל עצמותו דומה לחמור ובהמה ודילפי' קידושין (ס"ח סע"א) מעם החמור ושם (ס"ט א') דולד במעי שפחה כבמעי בהמה ושם (ס"ב רע"ב) דשפחה ונשתחררה מעיקרא בהמה והשתא דעת אחרת משא"כ עכו"ם ונתגיירה והיינו אין כל עצמותו כבהמה רק על אבר הערלה לבדו הוא שא' דהוא בשר חמורים, וזהו כלפי ישראל לבד שהם מולים

והוא בשר קודש וכלפי דידהו הוי האי בשר חמורים ואין להתייחס זה עם זה, וכן מ"ש אין אב לעכו"ם היינו כשהולד לידותו בקדושה והוא ישראל ולגבי ישראל ה"ה כחמור ובהמה וכן מ"ש יבמות (ס"א רע"א) אתם קרויים אדם ולא עכו"ם דאמעיטו עכו"ם מתואר אדם רק במקום שמדבר מישראל שהם קרויים אדם והיינו דכלפי ישראל שהם עיקר צורת אדם שבמרכבה גם כל עכו"ם אינם בכלל אדם רק כבהמה בדמות אדם אבל מצ"ע גם כל ב"נ בכלל נפש אדם וע"כ י"ל יחס בגיותן משא"כ עבד דמצ"א ג"כ דומה לחמור בהיותו קנוי לאדם לעובדו כבהמה הנעבדת לאדם:

וכשיבוא משיח הכל עבדים לישראל כמ"ש בעירובין (מ"ג ב') כי אז יתברר לעין כל ההבדל שבין ישראל לעמים דרק ישראל קרויים אדם וכל העכו"ם לא נבראו אלא לשמשם ולעבדם כחמור וכל בע"ח שנוצרו לצורך עבודת האדם וגם הם יכירו ויודו שאין קרוי אדם אלא ישראל משא"כ בעוה"ז כשהם לעצמם גם הם מתייחסים לזרע אדה"ר וקרויין בני אדם כי אינם כעבדים להיות קנין להאדם מישראל אבל מ"מ בהתייחסות לישראל לבשר אחד להיות הולד קרוי של שניהם ויתייחס אחר שניהם כי נחשב כעירוב זרע אדם וזרע בהמה ובבהמה העיקר הוא זרע האדם דאיכא למ"ד אין חוששין לזרע אב כלל וגם למ"ד חוששין אינו עיקר כמו האם ולא שייך בבהמות יחוס כלל וה"נ בעכו"ם וישראל, ואפשר דזה טעם דא"ל לשכם וחמור כי חרפה היא לנו כידוע דברי החכם ומזכירו רמב"ם בח' פרקים שא' חוש המישוש חרפה היא לנו וכבר לגלוגו עליו שזהו למשוקעים בתאות ככל העכו"ם משא"כ לישראל קדושים הרי יעא"ה א' הבה אשתי כי מלאו ימי ולא נתבושש כלל ולא הי"ל לחרפה לפי שלא נתכוין אלא להעמיד תולדות ולא הי"ל אלא לב להוציא בשר וע"ז הי' היצירה דעזר כנגדו כדי לפו"ר וכן אדה"ר קודם החטא גתיב בי' ולא יתבששו רק אח"כ שנכנסה בו תאוה להתכוין להנאת עצמו לבד שזהו כל ענין עטיו של נחש שהכניס באכילת אה"ד וכמשז"ל על ישי אבי דוד אפי' חסיד שבחסידים מתכוין להנאתו והוא מאותן שמתו בעש"נ הרי דזהו העש"נ ואז התחיל הבושה, ושמעתי כי דברי החכם הן הם דברי חז"ל סוטה (ה' סע"א) בשר בושה וכו' הרי כי ענין בשר [שרומז בכ"מ בתנ"ך על אותו אבר כמו ריר בשרו מזובו וכדומה] הוא בושה לאדם, ומ"מ זה אמת דרמז זה במלת בשר אינו אלא לאחר חטא אדה"ר כי הרי מקודם שהי' ראוי לחיות לעולם לא שייך בו הרמז דרימה דמשמע דהיינו במותו שעתיד להיות רמה ותולעה והא בהא תליא דע"ז שנעשה לו ענין הבשר לבושה לפי שהוא מרגיש תאות גופו הוכרח להתרקב ולהיות רימה, ויעא"ה שהי' כאדה"ר קודם החטא דלא יתבוששו לא שליט בו רימה ותולעה כמ"ש בב"ב (י"ז א') וכל ישראל קדושים הם דהיינו פרושים

מתאוות מלהיות שקוע בהם כאו"ה, וזהו חותם המילה שבבשרינו דעי"ז לא נתבייש עוד מאבר זה ולא יהי' לנו לחרפה שהרי המצוה הגדולה חותם מלכנו ית' שעלינו הוא באותו אבר ובזה נתקדש שיהי' כונתו לקדושה, ואע"פ שעדיין מעורב כונת תאוה זהו מצד שאור שבעיסה שנעשה ע"י העירוב טו"ר בחטא אדה"ר אבל שורש רצון איש הישראלי זרע יעקב הוא רק להעמיד תולדות ולב להוציא בשר לבד משא"כ כל העכו"ם ערלים אין כונתם אלא למילוי תאותם לבד וזהו שורש רצונם בד"ז ועכ"א שאצלינו זה חרפה ובושה כנ"ל:

והנה שמשון שנקרא על שמו של הקב"ה ויעקב דימה עליו שהוא משיח והכתוב מעיד עליו שהחל רוח ד' לפעמו שהי' בעל רוה"ק ודאי שהי' מלא קדושה ומרוחק מתאות בתכלית בפרט שהי' נזיר אלקים, וענין הנזירות הוא פרישות מתאות והוא הי' נזיר מבטן כי נוצר כך ולפיכך תמהו עליו אביו ואמו האין וגו' כי הם ידעו שאיננו משוקע בתאות והוא השיב דישרה בעיניו דהוא מכיר שהדבר ישר, על שם זה נקרא ישראל וישורן שהוא לשון (ישרות) ואנו אומרים מאהבתך וגו' ומשמחתך וגו' קראת שמו וגו' כי באברהם הוא האהבה וביצחק הוא השמחה שמצדו היין דישמח לבב אנוש וכן שלחן בצפון דכל שמחה באכילה ושתי' כמשז"ל דאינו אלא בבשר ויין וכן הוא נק' לשון צחוק על שם השממחה, וכמשז"ל במד' ובזהר דנתרבה הצחוק והשמחה בלידתו ויעקב הוא קו היושר מחובר משניהם וע"כ מהאהבה ומהשמחה נק' שמו וגו' ע"ש הישרות, ומה דבלבך על רחמך מה דברחמך עלך ע"כ לישרי לב שמחה ואין שמחת ישראל אלא בד' מעוזם וא"א להיות לבו שמח בהש"י כאשר הוא ממולא בתאות גופניות שהם ב' הפכים כי הש"י קדוש ומרוחק מתאות וא"א ליכנס בלב ב' הפכים ורק מי שלבו ישר שאינו נוטה לשום תאות זוכה לשמחה, וע"כ פקודי ד' ישרים משמחי לב שהם מכניסים ישרות ללב להוציא תאות כמ"ש רמב"ם בהא"ב דאין אדם מלא תאות אלא בלב פנוי מד"ת ואז"ל אם פגע בך מנוול זה הוא יצר התאות שהוא מנוול כמ"ש בשבת אשה חמת כו' והכל כו' משכהו לבהמ"ד כי חמידו דאורייתא הנכנס ללב מוציא חמדות זרות המנוולות מן הלב וע"כ הם משמחי לב שיוכל לשמוח בהש"י שהוא ע"י הדביקות בו ית' כשמחת חתן וכלה ואתם הדבקים וגו' חיים וגו' כי הדביקות נותן חיים שהוא היפך התאוות שמהם המות שנגזר לאדה"ר ע"י תאות אכילת עה"ד, ויעאע"ה לא מת לפי שהי' נקי מתאות כי הוא הי' דבוק תמיד בשם הוי' שהוא מדריגתו ולא ניתק לעולם מדביקותו ולפיכך א"א למיתה לחול עליו ואף שמשון נק' על שמו של הקב"ה כמשז"ל ועכ"א דכשראה יעקב שגם הוא מת א' לישועתך קויתי ד' שחשב תחלה שלא ימות כלל כי הי' ג"כ דבוק בהש"י

תמיד דע"כ נקרא על שמו ומנוקה מכל תאוה, ורז"ל אמרו בסוטה דשמשון הלך אחר עיניו ובאמת הוא הי' בדוגמא דלמעלה, ולפי שהתחלת כניסת התאות הוא ע"י העין רואה עי"ז לב חומד ועיניו של שמשון צופות רק למה שהוא רצון הש"י כמו שעיני הש"י רק אל צדיקים ואל יראיו להשגיח ע"מ שהם רוצים ועכ"א כי ישרה בעיניו שסמך על ראיית עיניו שיש בזה ישרות ולא נטיי' לשום תאוה רק שכך רצון הש"י, אבל הוא טעה בזה במה שחשב דמאחר דישר בעיניו ע"כ תלה הישרות בה לומר דגם היא ישרה דלולי כן לא הי' חושק לה והאמת דהי' מד' אבל רק לבקש תואנה בפלשתים ולא שיחשוק לה באמת כלל ואף שהוא נקי מתאות דמה שרצה הי' מאת ד' מ"מ מה שסמך ע"ז וחשק עי"ז לה עצמה לחשוב שהיא ג"כ ישרה זהו נק' הליכה אחר עיניו ושמרד בעיניו:

ורמב"מ בהא"ב כ' דגיירן ופשטות הכתוב ל"מ כן דע"ז לא אמרו לו אביו ואמו האין וגו' וגדולי ישראל נשאו גיורות כיהושע ולרחב ורז"ל קראו לזה מרד וא' שם (ט' סע"ב) היא איוה לד' טמא, ואף שהמ"ל שם כ' ליישב זה הואיל ונתגיירו לשם איש ולא לש"ש ושלא כדין קיבלה ע"כ מחשיבן הכתוב כגויות ע"ש בשמשון ושלמה, הנה מאחר דהכתוב ורז"ל חשבוה לעכו"ם שפיר קרינהו בנות הערלים אף דתתגייר כיון דאינו גרות כראוי ורז"ל א' שם דע"כ נתלו חייו בד' טמא בלחי החמור והוא לפי שנתאוה לבשר חמורים ואע"פ שנעשה לו נס בזה וניתן לו חיים מ"מ הי' ע"י דבר טמא כמו שהוא הושע את ישראל ע"י דבר טמא דעי"ז היתה התואנה בפלשתים ואף דמאת ד' הי' להיות מפני ההליכה אחר עיניו לא הי' מתאוה לה ולא נוגע בה רק משתדך לבד דכל חשק פלשתים להתדבק בישראל כמ"ש בסוטה (י' א') דכ"א הביא לו אשתו לביהא"ס שתתעבר ממנו וכן אבימלך שלקח לשרה וגם פרעה, הענין כי מצרים ערות הארץ יסוד דבקלי' כידוע וז' בנים הי' למצרים והו' הוא כסלוחים אשר יצאו משם פלשתים ככתוב פ' נח ומסתמא כל מספר ז' שבכ"מ הם נגד ז' מדות הידועים והו' היא היסוד ונמצא פלשתים היסוד שביסוד דקלי' וע"כ הם נק' ערלים ביחוד בסתם בכ"מ בלשון הכתוב כמו ש"א (י"ד) ונעברה אל מצד הערלים והם ד' יהונתן שהוא היסוד דקדושה כמש"ל שהוא כמשיח ב"י ע"כ בא לנצחם מצד שהם ערלים, ושם (י"ז) מי הפלשתי הערל הזה והי' הפלשתי הערל הזה והם ד' דוד שהי' מכתו תמה שנולד מהול וא' תחלה כי חרף וגו' כי ברית הלשון נגד ברית המעור ותלוי זה בזה ומפני היותו ערל ושורש טומאת היסוד וברית המעור ע"כ הוא ג"כ שורש טומאת ברית הלשון ג"כ שהוא מדת המלכות פה תושבע"פ קרי' לה כי יסוד ומלכות מחוברים יחד, וע"כ הי' דוד המנצחו וא' שיהי' כארי ודוב שהכה דמצד הערלות נמשל כבהמות ובמיתת שאול ויהונתן שהם שורש קדושת הברית וציס"ע שבאותו דור

אמר [ש"ב א'] פן תעלזנה בנות הערלים על הפלשתים שהם ההיפך זה, וזה טעם מ"ש שאול לדוד שיתחתן בק' ערלות פלשתים כי מ"ש דוד ואנכי איש רש ונקלה ר"ל במעלה כי קדושת המלך רבה והמתחתן עמו ראוי להיות ג"כ קדוש כמוהו ודהע"ה הי' מקטין א"ע נגד כ"א וע"כ א"ל שאול כי יחפוץ רק בניצוחו נגד ערלות פלשתים שבזה יבורר תוקף קדושתו נגד הטומאה שלהם בזה:

והנה אז"ל אין לך ירוד שבשבטים יותר מדן והוא מן הנחשלים אחריך שהי' הענן פולט והי' לעמלק אחוזה בהם לזנבם ולומר טול מה שבחרת כי הי' בהם הפסולת דפסל מיכה שבעט באנכי שהוא שורש היהדות שמזה נמשך טענה נגד אות הברית שהוא שורש היהדות סימן המבדיל בין ישראל לעמים ויהודה הוא הגדול שבשבטים שורש היהדות שכל הכופר בע"ז נק' יהודי כי למוד השבט הזה לשרוף ע"ז כי הוא נק' כולו ע"ש של הקב"ה להיות דבוק באלקים חיים ואפי' שנראה לו כן כענין יהודה בתמר שנראה כהולך בשרירות לבו ואחר תאותו שהוא היפך הדביקות בהש"י כנז"ל, אבל הש"י העיד מאתי יצאו כבושים והי' עסוק בזה לברוא אורו של משיח שהוא המברר שכל תאותן ש"י אינו אלא להש"י כמשאז"ל וכן דוד בבת שבע, וע"כ נתחברו יהודה ודם במלאכת המשכן והמקדש כמשז"ל וכן לעתיד עם משיח כמ"ש בזוהר כי כ"י נק' ע"ש יהודה שהוא המברר שכולם כנסי' שלימה אין בהם פסולת ולא ידח מהם נדח וזנבא דארי' ארי' איהו, ודן שנק' גור ארי' כיהודא הוא זנבא דארי' אשר עמלק חשב לזנבו ולא עלה בידו דגם הוא ארי' וידיו עמו כאחד וגו' כמיוחד שבשבטים זה יהודה שהשוה לו, ובניצוח פלשתים זה יהודה שהשוה לו, ובניצוח פלשתים הי' שמשון מדן הראשון ודוד מיהודה האחרון ג"כ נתחברו יחד ודהע"ה הוא שורש כל הכנס"י שהיא מדת מלכות שמים כידוע ושמשון הוא הזנבא היינו מדת היסוד בה, וידוע דאשת זונים רודפת לעולם אחר א"ח לגנוב ולגזול שפעה וזה הי' כל רדיפת פלשתים לבנ"י וחשקם להתדבק בשמשון ביחוד ותחלת ניצוחו להם הי' ג"כ עי"ז גופו דייקא שיתחבר להם דבזה יקלוט הני"ק שבהו שהוא המחי' אותם וכפי שרשם ברע כן השורש הקדוש שיונקים חיותם דזלעו"ז עשה אלקים והכח שלעומתו בקדושה כשיקלוט הני"ק שבו אליו ויתאחד עמו אז ממילא יכלה וינוצח כח הרע ובאותו כח שהם רוצים לינק החיות והשפע מקדושה באותו כח עצמו יוכל אדרבא לשוב גם מעט הני"ק שבו אל הקודש, ולפ"ז הי' הכנה לקליטת הני"ק מהם זה גרם טעות שמשון לחשוב דהיא ישרה ושבה היא הני"ק שיוכל לקלטו ע"י שישאנה ובאמת היא היתה רק הכנה לזה ועיקר נצחונו הי' אלו לא טעה ללכת אחר עיניו ולהביט אל מה שהוא רצון הש"י לבד דהיינו בקשת התואנה לבד אז הי' מנצחם לגמרי עד היסוד

בם אבל לפי שנחשב לו למרד הכם רק שוק על ירך הם הירכין שסביב היסוד ולא נגע עד היסוד לכלותם לגמרי, ואח"כ שהי' טוחן בבהא"ס כדרז"ל על אלו ודאי אא"ל שיגיירם וזהו שורש הירידה דדן שהי' הענן פולטן כאלו הם חוץ למחנ"י ואינם בכללם ח"ו והיינו בבאית ארמית שא' בעירובין (י"ט א') דמימשכא ערלתו ולא מבשקר לי' ונדמה לעכו"ם כי לולי כן א"א להתחבר כנ"ל, ועכ"א תמות נפשי עם פלשתים שחשב ח"ו נפשו אבודה ג"כ עם פלשתים להיות כמוהם ובחר במס"נ בשביל ישראל ושינקום עי"ז נקם עיניו כי יתקן ג"כ בזה מה שחטא בעיניו דא"כ יוכל לנקום נקמתו ע"ז מהם ועלתה בידו כי רבים אשר המית במותו וגו' כי במס"נ למיתה קלט הני"ק מהם כידוע בסוד י' הרוגי מלוכה כנז"ל ג"כ, וע"כ שבט דן עצמו דייקא הוא המאסף לכל המחנות להשיב כל האובדים והנדחים מזרע קודש בין העמים אל הקודש כי כח דן הוא מדה"ד כהוראת שמו וכמ"ש דן ידין וכמ"ש פסחים (ג' א') בההוא דא' דוני דיני שזהו שורש שבט דן, וידוע בשם מדה"ד שהוא שם אלקים שם אחיזת האומות כי יש ג"כ אלהים אחרים אשר חלק לכל העמים והמה לא אלקים רק מצד דזלעו"ז עשה אלקים היינו משורש שם זה נעשה הזלעו"ז כי בשם זה הוא כח פעולת הטבע המטעה לבנ"א לחשוב שהכל דרך הטבע, וזה תחלת בריאת העולם בשם זה ואח"כ שיתף מדה"ר היינו לישראל עם קרובו זרע יעקב שיש להם אחיזה בשם זה דהוי' של מדה"ר שהוא מדת יעקב אבל עשו ועמלק הראשית דגוים הם באים מיצחק דאחיזתם במדתו וניצוח שמשון שבא מדן הוא ע"י גבורתו שהוא כח טבעי וכפלשתים הבאים בנצחונו של גליות אבל סופם שתאבד ואבדו עמו כי הם באו בגבורת בו"ד, אבל גבורת שמשון אינו גבורת בו"ד רק ע"י שהי' נזיר אלקים ומן הבטן כח אלקים ומדת הגבורה שלמעלה היתה בקרבו וידע שכל כחו וגבורתו מאתו ית' וקודם מותו ביקש אד' הוי' זכרני נא וחזקני נא אך הפעם הזה האלקים ואנקמה וגו', פתח אד' הוי' שכל כונתו לייחד קבה"ו שהם ב' שמות אלו וכנודע דבמס"נ למיתה עולה בסוד מיין נוקבים לשכינה ולהתעוררות הזיווג, וזהו זכרני נא כענין וזכרת את אמתך והוא שהי' שופט ישראל וראש הדור הי' שורש לכלל הכנס"י שבאותו דור ועי"ז הזכירה לטובה ממילא יתחזק כחו וגבורתו משם האלקים שממנו יניקתו, וכן דינה שמה מעיד עלי' שהיא מצד מדה"ד וע"כ מנעה יעקב מעשו שידע שיחשוק בה כי שייכה למדתו שיונק אבל היא מצד הקדושה ומ"מ הי' אחיזה לאותו נחש החוי בה עד שהי' קשה לה לפרוש, אבל סוף שבנ"י הרגום כולם וקלטו הני"ק שבהם והחזירו אל הקודש בזמרי בן סלוא כנודע דהיא נתגלגלה בכזבי והיינו ע"י חטאה במה שלא רצתה לפרוש אף דהוא ע"י הזוהמא שהטיל בה סוף סוף נכנס בה זוהמא דע"כ נק' הכנענית כמשז"ל ע"פ שאול

בן הכנענית דע"י שנבעלה לכנען נחשבה כמוהו, דמסתמא גם באשה דכמהילא דמיא כשנבעלת לעכו"ם אינה עוד כמיהלא וכבועל ארמית אלא דהכל רק למראית עין דהרי המשוך א"צ לחזור מדאורייתא אלא משום מה"ע, ועוד דגם ערל גמור מישראל נק' מהול רק מצד מה"ע לא מבשקר דאין היכר למה"ע וכן באשה מצד הזוהמא, ורז"ל א' דנענש ע"י שהטמינה מעשו דהיתה מחזירתו למוטב והי' בזה גמר התיקון כשלא הי' יוצא ממנו עוד עמלק שהוא הראשית דכל עכו"ם והי' השם שלם והכסא שלם דהי' נשארים כלם כגוף בלא ראש:

אבל יעאע"ה כונתו לש"ש שראה מדה"ד גובר בה וירא אולי לא תוכל להפכו והי' ח"ו מוליד עמלק ממנה כי מה שהוא עצמו לא הוליד לעמלק רק אליפז בני כי הראשית דעכו"ם יציאתו הוא מאיזה שורש טוב הנדבק ונשתרש ברע, וכן אליפז הי' צדיק ושרתה עליו רוה"ק דהוא אליפז התמני והי' גדל בחיקו של יצחק וכמשאז"ל וכן תמנע הי' בה איזה שורש טוב שרצתה לידבק ביעקב אלא שלא קיבלה כמשאז"ל, ומשורש זה שנתפשט מהקדושה ע"י הערבוב דטו"ר להתחבר עם הסט' דזלעו"ז עי"ז יצא מהם עמלק דהוא עיקר המערבב טו"ר לחסר שלימות השם והכסא מלהתגלות בעוה"ז וע"כ נתיירא שלא יצא מריבת ערבוב זה מדינה אם לא תחזורו למוטב ואז לא הי' תקומה ח"ו כי הי"ל אחיזה בזרע יעקב שהוא שורש השם הוי', ובאמת מיטתו של יעקב שלימה ולא הי"ל לירא מזה כי א"א שיצא ממנו פסולת כלל אך הוא לא האמין בעצמו כל ימיו והי' ירא תמיד אולי יש גם בו פסולת וכמ"ש בב"ר מראות הסולם דלא האמין ולא עלה וזהו מצד מדת היראה שהי' גובר בו לירא גם במקום שאין ראוי לירא, וזהו יציאה לקו היושר בנטי' לקצוות למדתו של יצאע"ה ומזה נתעורר כח עשו שהוא הפסולת של מדה"ד הקשה ומזה נתעורר ג"כ החויא החפץ להתחבר בדינה ולכבוש המלכה בבית כענין המן דאף שהכתוב א' רק שעמד לבקש על נפשו מ"מ אלו הי' ד' אחשורוש הגם לכבוש וגו' דברים ריקים ומה שאינו לא הי' נכתב בכתוב [וכמ"ש במק"א ממשז"ל דברו הכתובים ד' בדחות להטיל שלום גבי יוסף ושבטים ואף שהם דברי שבטים אי לאו דלהטיל שלום מותר לשנות לא הי' הכתוב כותב מה ששינו ודברים שאינם אמת] ובודאי כך הי' כונתו דבהטלת זוהמתו בה אף שיהי' באונס תמשך אחריו, וכבר א"ל חכמיו אם מזרע היהודים וגו' וכ"ש עתה בהוודע לו דגם אסתר יהודית ומרדכי דודה וראה שזוהמת אחשורוש לא הטה לבבה מדת יהודית כי אסתר לבשה מלכות היינו מדת מלכות העליונה שעז"א שלבשתה רוה"ק והיא שורש כנס"י שהם נגד כל ע' אומות וחשב דאין כח אומה פרטית יכול נגדה רק הוא הבא מעמלק ראשית עכו"ם שכולל כח כל האומות חשב כי יוכל נגדה

ועי"ז יפגום כל שורש הכנס"י ויכבוש מדת המלכות כמ"ש ויאמר המלך סתם דבכ"מ בממ"ה הקב"ה מדבר כמשז"ל הגם וגו' כי הוא בא לכבוש המלוכה של ממ"ה שהוא כנס"י וזהו א"א בבית כשהקב"ה עמלו והוא שומרינו ומצלינו, והתעורות זה בא לו ע"י אותו ני"ק שהיו עתיד לצאת מב"ב עד"ז שיאנסו בת ישראל הוא שנתעורר עתה לצאת כי כך המדה כאשר הגיע מפלתו אותו ני"ק חפץ לצאת ממאסרו ולעומת זה הרע המקיפו מתעורר גם כן עי"ז להתגבר עוד ברעתו עי"ז, וזהו ופני המן חפו שאותו ני"ק התחיל לתת קצת הארת פנים וחזר ונתכסה ונעלם ונשאר בב"ב כי אצלו הי' עדיין פגה והי' יוצא הלא זוהמא וע"כ הוא רצה בזה כי אבדונו שהי' ע"י סעודה וכן אבדון ושתי שהוא אתחלתא דישועה וכן התחלת הגזירה על שנהנו מסעודתו וכן בשעת הגזירה המלך והמן ישבו לשתות ובדבר שחטאו בו לקו ובו נתרפאו כי כל סעודתו של אותן רשעים הי' כשראו דלא נגאלו ישראל וחשבו דמטא עי', וכן בלששצר עשה אז משתה ונשתמש בכלי בית המקדש שחשב שמעתה הם שלו וכלי ביהמ"ק הם לקרבנות ונסכים לסעודתו של הקב"ה וחשב הוא שכבר שחלטו בידו וכן אחשורוש כמשז"ל וחשבו שהם יעשו מעתה הסעודות ומרזיחין שלהם במקום סעודת ממ"ה בקרבנות דישראל ועכ"א ע"פ והקרוב אליו וגו' שא' מלאכים מי יקריב קרבנות כו' כי התעוררות למעלה הי' לסעודת ממ"ה בקרבנות ושיגמר בנין בהמ"ק שכבר התחיל ע"י כורש אלא שגרם החטא דע"כ לא זכו לגאולה ב"' כגאולה א' שהיו ראוים כמ"ש בברכות (ד' א') והוא חטא דנשים נכריות היינו שנתערבו בעמים, ועיקר גאולה שיהי' לעם מיוחד נבדל מעמים ועי"ז נוחלים ארץ מיוחדת וזוכים לבית מיוחד שישרה שכינתו ית' בו ביניהם ולפי שהגיע הקץ הוכרח לשלוח ידו מן החור כמשז"ל מקום שרצים, וההתחלה ע"י כורש מלך כשר בתחילתו מכשיר או"ה והסוף ע"י דריוש בן אחשורש ואזתר שהי"ל דין ישראל כשר או ממזר רק שנטמע בין העכו"ם כתינוק שנשבה כי אסתר לא יכלה למולו ולגדלו ע"ד יהדות מפחד אחשורש והכל בעירבוב מאומות כמדתם בחטאם וע"י שתיאנס אסתר ג"כ להתחתן בעכו"ם והיא ילבוש שורש כנס"י שבאותו דור כנזכ, וכל סעודתה אז לגרום סעודת ממ"ה בקרבנות בגמר בנין ביהמ"ק היפוך סעודתו דאותו רשע וע"כ א"ל אז עד חצי המלכות ולא ד' החוצץ כי לב יודע ומרגיש מדת נפשו הטמאה שכונת סעודתה היא ע"ז ושיתרומם עי"ז מלכות ממ"ה וממילא הוא חוצץ למלכות שלו, וע"כ נתחבר עם המן כי שורש עמלק ג"כ נגד בנין בהמ"ק דעי"ז ישראל נכללים ביותר מן העמים להיות גוי אחד ומיוחד בפ"ע שכל שורש עמלק נגד זה, וע"כ אין השם שלם כל זמן שלא נגמר שלימות ישראל להיות מיוחד להש"י שזהו יחוד קבה"ו בצירוף ב' אותיות אחרונות דהשם להראשונות שיהי'

השם שלם שאינו בעוה"ז בהתגלות אלא בביהמ"ק וגם הוא אינו בשלימות בעוה"ז להיות בנין הקיים לעד כ"ז שורש עמלק בעולם דאין הכסא שלמעלה מהכוון כנגד ביהמ"ק שלמטה שלם וע"כ נצטוו להכרית זרע עמלק קודם בנין הבית כמ"ש בסנהדרין ואלו זכה שאול [או דוד אחריו במעשה דצקלג] להכריתו לגמרי היו זוכין ג"כ לביהמ"ק המקווה הקיים לעד וגם לפני בית ב' הוצרכו מקודם כריתות זרע של עמלק ועי"ז נתעורר המן כי זלעו"ז כשיש התעוררת מצד הקדושה להכרית הרע אז גם הוא מתגבר ורוצה בהיפך וגזר להשמיד כו' אבל עצת ד' היא תקום ונהפוך הוא אשר וגו' ובזה הי' הכנה לבנין הבית, ושמשי ספרא בנו של המן הי' המבטל בנינו בתחלה ונראה דהוא הי' מיתר בניו שנשארו אח"כ מחזירים על הפתחים כמ"ש במגילה ובא עד ככר לחם לפי שרצה לבטל לחמו של הקב"ה וכן המן הי' עבדא דמזדבן בטילמא בעד הלחם להיות כל עיקרו נגד הקרבנות לחם אלקינו ית' ואלו עלתה בידו לכבוש המלכה ושיצא דריוש ממנו זוהמתו היתה גוברת בו ולא הי' מניח לבנות, וכפי הנראה אז שא' עכשיו ברצון נתעברה בדריוש והי' עדיין תוך ג' לקליטה ואלו כבשה ובא עלי' היתה מתעברת ממנו וזרע אחשורוש נפלט, אבל הש"י לא יתן ממויי רשע [והגם דלפי חשבון השנים במגילה י"א סע"ב ע"ש ברד"ה איהו נתעברה מדריוש אז בפסח דשנת י"ב וכל מלכותו י"ד א"כ הי' רק כבן שנה במיתת אחשורוש וכבן ג' בשעת בנין שהי' בב' למלכו הנה גם אם נימא דמיד בתחלת ביאתה לאחשורוש נתעברה ממנו הרי בשנת ג' הי' הסעודה והריגת ושתי ואח"כ יב"ח לימי מרוקי הנשים ועכ"פ לא נתעברה אלא בשנת ה' והי' ג"כ ילד קטן במות אחשורוש וצ"ל דהי"ל אפטרופסים מנהיגי המלכות ומסתמא גם אמו עמהם וכדרך בכה"ג ונק' על שמו וא"כ גם כשיהי' תינוק מוטל בעריסה י"ל כן דמ"מ המליכוהו ונק' המלכות על שמו ודרך בין העמים כן וע' בתוס' ר"ה נג ב' ד"ה שנת] אבל הדבר רחוק בפשטי המקראות והספורים שיהי' קטן כ"כ, אף לפמ"ש ברע"מ דשלחה שידה במקומה א"כ א"א דנתעברה מקודם רק אז דהוצרכה לילך בעצמה לפעול הישועה שא"א ע"י השידה ועכצ"ל כמ"ש ובהיות הוא המלך כחו הוא המנהיג ונק' הכל על שמו ואם הוא הי' כח המנגד לבנין בהמ"ק לא הי' אפשר ליבנות גם ע"י אפטרופסיו כי כחו שהוא כח ההנהגה דאז הי' מונע זה אף שלא הי' בו דעת עדיין

ובמתן תורה אמרו ע"פ שובו לאהליכם דכ"א נתעברה אשתו בן זכר וכ"א במ"ק (ט' א') ע"פ וטובי לב בבנין ביהמ"ק כי בב' אלה נתייחדו לעם מיוחד נבדל מכל העמים והוא עיקרו ע"י אות הברית המעיד שנבדלים בשורשם מלידה מבטן דע"כ שייכה התורה להם להיות מורשה לקהלת יעקב ולא עשה כן לכ"ג, וכן ביהמ"ק להיות ית' שוכן עמם

גם בתוך טומאתם דצור לבבי וחלקי אלקים לעולם דחלק ד' עמו ולעולם קרויים עמו ית' דאע"פ שחטא ישראל הוא ובכלל עם ד', ובאומות בהיפך אפי' חסידי או"ה אינם בכלל עם ד' אא"כ יתגיירו ובשם ישראל יכנו והגרות הוא ע"י מילה וטבילה והמילה הוא עיקר האות וחותם דישראל, והטבילה עי"ז נעשה כקטן שנולד כידוע מס' החינוך דרומז לתחלת בריאת עולם דהי' הכל מכוסה במים וכאלו עתה נולד ע"ש ובזה נטהר מטומאה הקודמת אחר שנימול ועזב השרץ מידו מכאן ולהבא וע"כ מילה קודמת וגם ע"ד קדימת אנכי לל"י לך שא"א לדחות החושך אלא ע"י זריחת האור וחותם המילה בזרע ישראל בתינוק בן ח' שהיא בלא בחירתו ודעתו היא ע"ד מצות אנכי שלא נאמרה בלשון ציווי ולא תליא בבחירתכם וקבלתם הציווי רק דעכ"פ אנכי וגו' בע"כ א"א לכם לצאת מזה וכד"ש ביד חזקה וגו' אמלוך עליכם וכמ"ש קדושין (ע' סע"ב) דבישראל והייתי להם לאלקים אף של"י לי לעם ועי"ז דוהייתי וגו' אח"כ והמה יהיו וגו' ע"ש, וזהו ע"י קדושת ברית בשר שהוא גם בערלי ישראל ואינו בבחירתו כלל רק בע"כ בשרו בתולדה בשר קודש ולא בשר חמורים ומבשרי דייקא אחזה אלוקה וא"א להשיג אור אלקותו ית' הגנוז בתורה ואור שכינתו ית' שבביהמ"ק בבית ק"ק שמשם אורה יוצאה לעולם אלא מי שבשר גופו ג"כ קדוש לאלקיו וכל תאותיו לשמים, וכמ"ש אין תשוקתן של ישראל אלא להקב"ה וכמ"ש גלוי וידוע שברצונינו כו' דרק השאור שבעיסה הוא המכניס תאות זרות ללב ומעכב בעד אמיתות הרצון שהוא רק להש"י וכמ"ש הרמב"ם (פ"ב מה"ג) בטעם כופין שיאמר רוצה אני וע"כ אצל ישראל מחשבה רעה אינה מצטרף ומחשבה טובה מצטרף ואצל האומות בהיפך כמ"ש בירושלמי דפאה ובתוס' קדושין (ל"ט ב') כי שרשם מעמלק שהוא שורש האל זר שבגופו של אדם זה יצה"ר אלא שאצל ישראל היא רק דוגמת שאור שבעיסה והוצי' שסביב לאסא וחוחים לשושנה ורק יושב על מפתחי הלב להסית ולפתות כענין שהקרם עמלק ברפידים ואצל האומות הוא שורש חיותם ועומק נקודת לבם ומחשבה רעה שבלבם זה מאמתות רצונם ומחשבה טובה כל זמן שלא יוציאו לפעל אינו מאמתת רצונם כלל, וידוע מ"ש בזוהר דאל אחר אסתרס ולא עביד פירין כי ה' מטרטש עלמא אלו הי' אפשר לכח רוחניות דרע להתרבות מכפ"מ שהי' בתחלת היצירה וכל החטאים כחם רק להשליט אותו הכח הרע ולהגבירו ח"ו ולהעלים ולהסתיר כח הטוב לא להוסיף עליו תולדות וכל תולדות או"ה ורבוים אינו אלא בגופניות לבד דוגמת ריבוי הבע"ח ורק אתם קרויים אדם להפרות ולהרבות הצלם אלקים והרוחניות וע"י רביות בנ"י הקדושה מתוספת ומתרבה וכן בכל דור ודור הקדושה הולכת ומתרבה, וכן קבלתי דאע"פ שהדורות הולכים ומתקטנים הנקודה שבלב הולכת ומזדככת ומאירה

יותר בכל דור עד עת קץ שיזוככו לגמרי כי הקדושה עושה פירות ופירי פירות והולך ומוסיף תמיד וזהו הריבוי שבזרע ישראל שמצד הקדושה שע"ז הי' תכלית בריאת העולם דלא תוהו בראה ול"א לזר"י תוהו בקשוני רק שיהי' ד' הקיים לעד קיום במין בהתגלות בעוה"ז וקיום באיש לעת"ל שיקומו כל הגופות מישראל בתח"ה ויתגלה דהם קיימים באיש ג"כ והמיתה רק דוגמת שינה וכלשון רז"ל כד דמך ובשוב וגו' היינו כחולמים והכל ע"י קדושת ברית בשר שבגופות בנ"י בעצם, והמיתה רק לכלות השאור בזוהמת הנחש משכא דחויא כידוע והוא יצה"ר הוא מה"מ כי לעולם הרע הולך ומלכה א"ע וזוהמא זו היא בהכרח בכל הגופות זרע אדה"ר ואפי' צדיק גמור כישי וחביריו שכפו יצרם לגמרי ולא חטאו כלל מ"מ לא נמלטו מעש"נ בשאור שבלב המוליד ריח תאוה גופנית והוצרכו למיתה אם לא מי שהרגו ליצה"ר לגמרי כדהמע"ה דלבו חלל בקרבו א' דוד מלך ישראל חי וקיים שלא מת ואף בשרו ישכון לבטח שלא שלט בו רמה ותולעה כי כבר הפשיט המשכא דחויא מעל גופו בעודו בחיים בכח התשובה, ושורש עמלק הוא להמשיך כח זוהמא זו שיתפשט בכל חדרי לב ואברי הגוף ובכחו הרע הוא הגורם עקרות ומניעת ההולדה וההתפשטות לזרע ישראל שהוא זרע קודש או הולדת רשעים גמורים שאין בהם שום לחלוחית של קדושה שמוטב שלא הולידו דהם מערב וב ועמלקים כידוע בזוהר, ובמחיית עמלק בא פקידה לעקרים שבישראל ושיולידו זרע קדוש, וע"כ אמירת פ' זכור אשר עשה וגו' בכונת הלב בכ"מ שהוא פועל בדבורו וכונת לבו שהק"ה ימחנו מלמעלה כמשז"ל נ"ל דהוא מסוגל לבנים [וכן קבלתי שבפ' זכור שהוא זמן מחיית עמלק שכ"י קורין אז אותה פ' הוא עת רצון להתפלל על בנים כי במחיית זרע עמלק בא רבוי בזרע ישראל והוא ע"ד אמלאה בחרבה דכשחרבה זו מלאה זו וע"ד כל קרני רשעים אגדה עי"ז ואז תרוממנה קרנות צדיק]:

פרק ו

והנה כל מה שנמצא בכתובים נסים בהולדת בנים הכל היה בפיקוד עקרות ושהסבה היה ממנה דגם ביצחק נאמר כי עקרה היא ואברהם כבר הוליד ישמעאל וזה לא הי' דרך נס כי לא יעשה הקב"ה נס בהולדות שכמוהו, ולפי שהאשה אין מצווה על פו"ר וע"כ אפשר שתהי' עקרה לא תוליד כי איננו צריך כ"כ להשלמת נפשה מאחר שלא נצטוית על זה אבל האיש שנצטוה ע"ז והוא צריך להלמת נפשו מסתמא הש"י לא ימנע הטוב להולכים בתמים וא"א שימנע מהם ההולדה כלל ושיצטרכו לנס, ואותם שנמנע מהם כדחמ"ו שעליהם נאמר לסריסים אשר ישמרו וגו'. טוב מבנים ובנות לא

הובטחו להוליד רק ליד ושם הטוב מזה כי מאחר שמנע זה מהם מסתמא יודע שא"צ לזה להשלמת נפשותם ויש להם מה שיועיל להשלמתם טוב מזה כי עיקר תולדותיהם של צדיקים תורה ומצות, וגם כונת השארת התולדות בעוה"ז אינו אלא כדי שיעשו תו"מ ולפי שבמתים חפשי משאיר תולדותיו כיוצא בו שהוא הביאם לעולם והשאירם שהם יעסקו בתורה ומצות, וכבר א' בקה"ר ע"פ ד"ח כדרבונות כו' אימתי כמסמרות נטועים בזמן שבעליהם נאספים מהם שאז כל הד"ת שחידש בעוה"ז והמצות שסיגל נעשו נטועים וקבועים כמסמרות בקרב כל הנפשות מישראל, כי כל דור ההולך התו"מ שלהם נשארו ונקבעו בלבבות בנ"י בדור הבא דלולי כן מה התועלת באריכות הגלות והדורות הולכים ומתקטנים ואי' התקוה לזכות לביאת המשיח ב"ב מה שלא זכו בה דורות הראשונים שהיו גדולים וטובים מאלה אבל אף כי מצד הדורות עצמם הם מתקטנים ונק' עקבתא דמשיח שהנפשות הם מהעקביים מ"מ מצד מה שכל הזכיות של כל דורות הקודמים כולם וכל תו"מ שסיגלו בעוה"ז הכל נשאר קבוע ותקוע במעמקי הלבבות שבדור האחרון, ומצד כזה כל דור מאוחר יש לו יתרון הכשר מעלה וע"ד שמשילם בענים החכמה כננס ע"ג הענק כידוע כ"ה ג"כ בענין העבודה תו"מ, ומצד הזה הדורות הולכים ומתעלים ממעלה למעלה מצד יתרון הזכיות והמעלות המתחדשות בכדו"ד שהם הנשארים לעולמי עד משא"כ החטאים והחסרונות מיתה ממרקתן והם כלים והולכים ולא נשאר מהם כלום ורק הטוב הוא הנשאר והנקבע בכל הלבבות, וכן קבלתי בפירוש כי הגם שהדורות הולכים ומתמעטים הנקודה שבלב הולכת ומזדככת בכל דור, והיינו מה שבמעמקי הלב שהקב"ה לבן ש"י כמ"ש ע"פ צור לבבי והוא שורש השכינה השוכנת בלב בנ"י ובתוך טומאתם והיא הנק' כנס"י שהיא קיבוץ הקדושה של כל ככלות ישראל והיא שורה בלב כ"א בפרט וקדושת כנס"י מתעלה בכל דור ע"י תוס' סיגול מצות ומע"ט של כ"י והתחדשות תשבע"פ של חכמי הכנס"י שאין לך דור שאין בו התחדשות חכמת התושבע"פ של חכמ"י שבאותו דור ועי"ז נוסף קדושה בכלל הכנס"י שהטוב שבהם הוא הנשאר ואין נכלה, וזהו תוס' קדושת השכינה השוכנת במעמקי הלב של כ"י המזככת את לבם בכל דור מצד תוס' קדושה הנוספת במקור הכנסי' בכל דור והן הם התולדות ש"צ. וז"ש ז"ל זה ספר דניאל שנק' על שמו שהוא הי"ל ליד ושם טוב מבנים ואין הכונה על זכרון הדם לבד דמה נ"מ לאדם אם יזכרו שמו בעוה"ז וגם ע"י הבנים אין השם נשאר לדורות עולם כי בשכבר הימים הכל נשכח ולא נודע שם ה דורות הקודמים כלל, אבל ידוע כי שם האדם הוא שורש החיות שלו וזה נשאר ע"י התולדות הנמשכים משורש האב שיש בהם משורש החיות, וזהו ס' דניאל דמה שנק'

על שמו מורה דהד"ת הכתוב שם זהו שורש חיות הנפש דדניאל והרי נשאר כל שורש חיות עצמו וזהו השארה טובה מבנים ובנות שהם רק מה שהוא שורש להם, וכן עיקר התולדות ש"צ תורה ומע"ט הם עיקר החיות שלהם וזה נשאר בעוה"ז כידוע בפי' דשבק חיים לכל חי:

וזהו ענין יומא דהלולא שבפטירת הצדיקים כידוע מפטירת רשב"י ומצינו איפכא בז' אדר פטירת מרע"ה מתענין וכן כל תענית צדיקים שנז' במג"ת ובש"ע הם יום מיתת צדיקים אבל כולם מדורות הנביאים כי הנביא שמת לא נשאר מנביאתו בעוה"ז, וכן במשרע"ה שהוא שורש התושב"כ ד"ז א"א להיות נשאר בלבבות בנ"י כי מה שהוא בלבב חכמה של חכמ"י שהוא חכם דעדיף מנביא זהו חכמת תושבע"פ, אבל תושב"כ שהיא חכמת הקב"ה ונובלות מחכמה העליונה שבא משה והורידה לארץ משמת מרע"ה נגנזו מעיינות חכמתו וע"ז שמח מרע"ה כששמע ששאלו לרע"ק זו מנ"ל וא"ל הל"מ כי כל יקר שראתה עינו של רע"ק מה של"ר מרע"ה הוא חכמת תושבע"פ שרע"ק הי' שורש לה כמרע"ה לתושב"כ כידוע וחכם עדיף מנביא דבחכמת התושבע"פ יכולים להשיג כל יקר אבל הכל בהסתכלות דרך אספקלריא שאין מאירה שאינה אלא מהשגת לבו ויוכל השואל לשאול זו מנלך ושמא אתה טועה, [וכמשז"ל ביחזקאל גם בהשגת הנבואה שגם הם נגד מרע"ה הם כן ומדריגת כלל השגת הנבואה גם בנביא היותר קטן נגד השגת החכמה דתושבע"פ הוא כחילוק שבין נבואת מרע"ה לשאר נביאים שנחשב גם לגבי דידהו כרואה דרך הבדלת כמה מראות] וע"כ יש מחלוקת בתושבע"פ שזה מצד חכמתו משיג בע"א והכל דא"ח כי אין דעתן של בנ"א דומה זל"ז וכך ברא הש"י חילוק בהשגת חכמה של התחתונים, משא"כ כשמשיב הלל"מ שהוא הסתכל באספקלריא המאירה בחכמה העליונה שבזה אין טעות ושינוי וחילוף ומחלוקת כלל וכן בהשגת כל הנביאים ובעלי רוה"ק שחיברו הכתובים אף שנגד מרע"ה גם ראייתם נחשב באספקלריא שאין מאירה מ"מ נגד השגת חכמי תושבע"פ בחכמתם חשיבה כמאירה ולא שייך בהם מחלוקת כלל ועליהם אין להוסיף ומהם אין לגרוע ולא לשנות כלל, וע"כ במיתתם קבעו תענית כי במותם נגנזה חכמתם ומשא"כ חכמי תושבע"פ אדרבא במיתתם נקבע חכמתם כדרבונות בלבבות בנ"י ויוכלו להוסיף עוד, וע"כ מה שנקבעו תעניות צדיקים על חכמי תושבע"פ הי' רק אותם שנהרגו כרשב"ג וחביריו ורע"ק שהוא יסוד תושבע"פ אלמלא שנהרג הי' יום פטירתו יומא דהלולא רבא שאז הי' שורש הקביעות דתושבע"פ בלבבות בנ"י, ולפי שהי' בן גרים שגרם לזה קללת הגר אשר בקרבך יעלה עליך מעלה מעלה הוכרח גופו שהוא חלק אבותיו ליהרג וכך עלה במחשבה לפניו ית' שיהי' השורש

דתושבע"פ מתגלה בעולם בגוף כזה שצריך לשלימות הזדככותו ליהרג על קידוש השם דמסתמא הכל במשפט וכמ"ש כי הגוף של בן גרים שהגיע למעלה עליונה כמוהו שא' עליו מרע"ה יש לך אדם כזה ואתה נותן תורה על ידי לא הי' אפשר שיזדכך להיות גם הוא קדוש כקדושה עליונה כ"כ להיות מוכן למעלה ומדריגה זו אלא ע"י שנהרג עקה"ש, וע"ז שאל מרע"ה זו תורה וזו שכרה כי מרע"ה ע"י התושב"כ שקיבל נזדכך גופו וקרן עור פניו שנעשה כתנות אור תחת עור וגם הוא הי"ל להזדכך ע"י תוקף החכמה דתושבע"פ שבקרבו שעלה עוד למעלה מעלה וחכמת אדם תאיר פניו לזכות לאור פני מלך חיים, והשיב כך עלה במחשבה כי השגת תושב"כ ונבואה עיקרה בלב שממנה תוצאת חיים לכל הגוף וא"א לזכות לנבואה אלא מה שהוא בר לבב שאין בו שום תערובות ופסולת ונטיי' לרע כלל והשגת תושבע"פ ועיקרה בחכמה שבמוח ואע"פ שגם היא עיקרה תלוי' בלב דלולי כן נק' מחיר ביד כסיל לקנות חכמה ולב אין שדרשו ביומא (ע"ב ע"א) על מי שיש בו תורה ואין בו י"ש שהתורה והחכמה שלו אינו אלא כמחיר לקנות ולא שיהי' קונה באמת כי באמת הוא כסיל, וכמ"ש בדב"ר דמי שיש בו יר"ש כל התורה והחכמה נתונים בלבו היא יראת ד' היא אוצרו האוצר המחזיק להחכמה וזהו בלב אבל עיקר ההשגה במחשבה שבמוח ומשם אין כ"כ המשכת חיות לכל האברים כבהלב וכך רצה הש"י שיהי' המשכת תושבע"פ מהמוח דוקא שאין פועל כ"כ הארה בכל אברי הגוף כמו שהי' פועלת הנבואה לנביא, כענין שנא' בשאול ויפול ערום היינו בהתפשטות הגשמיות כי ע"י הנבואה נתפשט מלבוש הגופני דכתנות עור להיות כתנות אור כאדה"ר קודם החטא שהי' ערום היינו מכתנות עור הגופני, משא"כ החכמה אין פועלת התפשטות גופניות כ"כ, ועז"א (תענית ז' א') חכמה מפוארה בכלי מכוער וא"ל אי סנו הוי גמירי טפי שכך קבע הש"י שיהי' בכלי מכוער דוקא, וידוע היופי והשיעור שדברו חכמים הכל מצד המעשים הגופנים הוא כענין הלא כבני כושיים אתם לי וגו' וכן אל תראוני שאני שחרחורת וגו' כי ע"י כיעור הגוף לבו נשבר ודואג בקרבו ועי"ז הוא כלי לקבל ד"ת שיורדת רק למקום נמוך:

וזהו שהראו לראבר"ש כשלמד תורה הרבה והי' דעתו זחה עליו באותו אדם מכוער הי' מכוער ביותר וא"ל לך לאומן שעשני כי הקב"ה ברא יצה"ר וברא תורה ותבלין וכל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו והוא מכוער ביותר וצריך לתורה תבלין יותר והש"י עוזרו להוסיף לו חכמה והשגת ד"ת כדי שיוכל לינצל מתוקף היצר שבו, וכל מי שיש בו ד"ת יותר הוא סימן ג"כ ליצר הגדול בו יותר והיינו שהוא מכוער הרבה יותר ואין לו להגיס דעתו רק אדרבא צריך שיהי' לבו נשבר יותר כי התורה נק' תבלין שמתבלת לבד

ויש שעושה את הרע טוב מאד ע"י תבלין כי יקר מחכמה וגו' סכלות מעט כי שאור מיעוטו יפה והיצ"ר נק' שאור שבעיסה, המאירה וא' בראתי תורה הוא התושב"כ והיא המאירה ומזככת הגוף לגמרי ע"י השגת אנכי ד' וגו' שהוא השגה דבהתגלות שהי' במ"ת שכולם זכו למראות נבואה והתורה כתיבא ומנחא וגלוי לכל ובלוחות ראשונות זכו להיות ההתגלות דתושב"כ שהי' במ"ת חקוק בלוח לבם ועי"ז נעשו חרות מיצ"ר שנעקר מלבם דזהו הזיכוך הגמור שע"י תושב"כ להוחמר הגופני שבסילוק היצ"ר הוא נעשה כגוף אדה"ר קודם החטא שלא הי' עליו הכתנות עור ממשכא דחויא להתאוות לתאות גופניות כלל, ואלמלא חטאו לא ניתנה להם אלא ה' חומשים וס' יהושע ערכה של א"י כמ"ש בנדרים (כ"ב ב') שהיו יודעים הכל מתושב"כ שהי' מאיר בלבם, כי ליכא מידי דלא רמיזי באורייתא דהי' הכל גלוי ומאיר לעיניהם של כ"י עד שאפי' לדברי הנביאים לא הי' צריכים כ"ש לחכמת חכמי תושבע"פ ושהי' די להם בס' יהושע במקום כלל התושבע"פ, כידוע דתושב"כ ושבע"פ הם דוגמת שמים וארץ דתושב"כ מן השמים ושבע"פ הוא מחכמת חכמי כנס"י שהם שורש הארץ העליונה דעז"נ ועמך כולם צדיקים לעולם ירשו ארץ כנודע ובס' יהושע שה וא ערכה של ע"י הי' כלול ומאיר עיניהם כל חכמת תושבע"פ אשר היא נחלת כל פרטי הנפשות מישראל ולא הי' גם בתושבע"פ שום מו"מ וטעות ולא מחלוקת, שאע"פ שכ"א משיג אור אחר בהיות כ"א בוסר בחלקי של חבירו כ"א מכיר מקומו ואור השייך לו ולא שייך שום מחלוקת נוגע להכלל בזה, אבל החטא גרם שבירת לוחות ראשונות שהיו מעשה שמים וידוע שגם בתורה יש גוף ונשמה שהם אורות בכלים הלוחות היו כמו גוף המכיל בו אור התורה שהוא בהאותיות החקוקות בו והראשונות הי' הגוף והכלי ג"כ מן השמים, משא"כ בלוחות אחרונות הראה הקב"ה מחצב סנפירונין באהל מרע"ה והוא הוצרך לחצוב ומהפסולת נתעשר זהו פלפולה של תורה שניתן מתנה למרע"ה והוא נהג טובת עין ונתנה לישראל והפלפול הוא המו"מ של תושבע"פ שא"א להשיג עוד אלא ע"י מו"מ בהלכה ומתוך הפלפול והמו"מ יעמד על אמיתות ההלכה:

ודבר זה הוא עשירות של חכמה מרובה יותר שעיקר עומקה של חכמה בחריפות וחידוד הלכה הוא עי"ז וקבו"ה חדי בפלפולא וד"ז בא מתוך ההעלם שאין האור בהתגלות דאז"א בתנחומא ע"פ העם ההולכים בחושך ראו אור גדול על חכמת תושבע"פ, וכ"א בסנהדרין ע"פ במחשכים השיבני זו תלמודה של בבל ששם הי' התגלות עומק הפלפול דד"ז גרם ג"כ גלות בבל דע"י הגלות והחורבן נסתלק התגלות האור ונפסקה הנבואה דמכאן ואילך הט אזניך ושמע ד' חכמים כמ"ש בסדר עולם, וכמ"ש בריש אבות דנביאים מסרוה

לאנכה"ג היינו שמסרו השגת התורה לחכמים דראשיהם הוא אכנה"ג שנק' כן על שהחזירו עטרה ליושנה באמירת הגדול הגבור והנורא כמ"ש ביומא היינו דמצד השגת הנבואה שהוא בהתגלות הרי בהגלות מצד ההתגלות הוא בהיפך, אך מצד החכמה דתושבע"פ שהיא המגלה המסטורין דתושב"כ כמ"ש בשמו"ר מי שמסטורין שלו בידו כו' שהוא נעלם בעוה"ז רק מי שזוכין לעמוד על המסטורין וההעלם והשגת האור מתוך החושך דייקא הם משיגים דאדרבא הן הן גבורותיו וגדולתו ונוראותיו שגם בגלות ובחושך ד' אור לנו והאור שמתוך החושך הוא אור גדול יותר שיוכל להאיר גם בתוך החושך, וע"כ חכמת תושבע"פ הוא דוקא בכלי מכוער יותר דכפי תוקף החושך יותר כ"ה מאיר יותר ואור זה הוא במסטורין והעלם שאינו בהתגלות בעוה"ז ואדרבא מצד ההתגלות מראה ההיפוך כענין הגלות נגד גבורתו ונוראותיו ית' שנראה כחושך וכיעור והעדר האור והיופי, רק כשיבוא היום לד' אז נהי' כחולמים שיתגלה שכל החשכות של עוה"ז הי' רק כחלום יעוף ודמיון לבד ולא על האמת כלל, וזהו הי' הנס של פורים דנהפוך הוא אשר ישלטו וגו' שלא עשה עמהם אלא לפנים ולמה"ע ולא עונה מלבו כמו שהם ל"ע אלא לפנים שכל חטאי ישראל אינם שחרורית באמת רק ששזפתני השמש ובמעט כיבוס הולך השחרות כמ"ש בשהש"ר וכמ"ש בברכות גלוי וידוע שברצונינו לעשות כו', ואחשורש נק' ע"ש שהשחרו פניהם ש"י בימיו כמ"ש מגילה (י"א א') היינו רק שחרות חיצוני בפנים לפי שעה ואח"כ ליהודים היתה אורה זו תורה שזכו עי"ז דהדר קבלוה מאהבה כמ"ש בשבת (פ"ח א'), וכפיית הר כגיגית הי' על תושבע"פ כמ"ש בתנחומא (פ' נח') דלזה צריך יגיעה ובמ"ת שזכו כולם להתגלות כזה להיות פנים בפנים דבר ד' עמכם שהוא דוגמת נבואת מרע"ה, ואלו היו נשארים באותה מדרגה לא היו צריכים לשום יגיעה דתושבע"פ כלל אלא שהחטא גרם עד שא' אח"כ ואל ידבר עמנו אלקים פן נמות כי נפשם יצאה בדברו מפני שהגוף לא הי' עדיין מזוכך כגופו של מרע"ה, אלא שמ"מ אלו זכו ושמעו כל הדברות מפי הגבורה הי' כל הגוף מזוכך כי הדבור ששמעו מפי הקב"ה נקבע בלב וע"כ האמונה תקוע בלבות בנ"י דלא עע"ז אלא להתיר עריות בפרהסיא ומכח יצר התאוה של חומר הגופני ולא שפקרו בגוף האמונה ח"ו שזהו א"א לזרע ישראל, והאפיקורסים הם מנפשות הערב רב ולא מזרע ישראל כידוע וכמ"ש בברא"ר דמי שאין מאין בה' עולמות אינם מזרע או"ה ואלו שמעו יתר הדברות הי' ג"כ נתקע בלב כן, ובדבור לא תחמוד האחרון שהוא הסוף מעשה שנעוץ במחשבה תחלה להיות בוסר בחלק חבירו שזהו שורש היצר המעלים השגת אנכי וגו' שהוא התחלת ושורש המכוון של כהת"כ כדרכו של יצ"ר היום אומר כו' עד שא"ל לך עע"ז כו' והכל

להשלמת תאות יצרו בגופניית, ואלו זכו לקבלו מפי הגבורה הי' נעקר החמדה מלבם לגמרי כמו לעתיד דנתתי לכם לב בשר בוסר כמשז"ל שלא יחמוד לחלק רעהו ולא היו צריכים ליגיעה דתושבע"פ ג"כ ממילא עי"ז והם נתאוו לכך שיגיעו אז לתכלית השלימות כמו לעתיד, וגם הש"י הי' רוצה בכך כמ"ש מי יתן והי' לבבם זה וגו' אלא שהכל במשפט כי האדם נברא להיות ביחר בטוב בבחירתו וצריך עכ"פ פתיחה כחודה של מחט ומצד האדם, ובע"ז (ד' ב') לא עשו ישראל כו' שנא' מי יתן וגו' ופרש"י שבסיני נאמר והי' חסרים רק תפלה לומר תן אתה כמשז"ל (שם ה' סע"א) ואז הי' טוב כל אשר דברו גם בבקשת השמועה מפי מרע"ה ולא מפי הש"י אף שעי"ז למודים ושוכחים כמשז"ל וצריכים לעמל פה בתורה מ"מ עי"ז הי' לבבם ליראה יותר כי היראה בא מתוך ההעלם דעכ"א מה ד' שואל מעמך כ"א ליראה דע"ז כל בחירת האדם כאשר הוא בהעלם, ולגבי משה מלתא זוטרתי הוא כי הוא הי' במדרגות האהבה שזכו לה ישראל ג"כ בדברות ראשונות שמפי הגבורה דישקני מנשיקות פיהו וע"י ההעלם דהתגלות היא היראה שהיא כעבד לאדון דאי' מוראי, וזהו כל האוצר שיש להקב"ה בעולמו אבל מי יתן והי' לבבם זה ליראה וגו' שלא יבואו לניתוק היראה ג"כ ואלו א' תן אתה היו זוכים לקביעת היראה שבלב שלא ינתק כלל ובזה ממילא היו ניצוצים ג"כ מכל תאות היצר כידוע דהיראה שורפת ומבטלת כל תאות רעות וכמ"ש ולואי שיהי' מורא שמים כמורא בו"ד שכשאדם עו"ע אומר כו' והיו זוכים לשלימות התושבע"פ דאי יראת ד' אוצרי אין ואי לא לא וכפיית הר כגיגית הי' לפני שהי' גלוי וידוע לפניו שיחטאו ויהי' יצר תוקף ומונע וצריכים ליגיעה גדולה להגיע לאור מתוך החושך הגדול המאפיל והם דימו שרצון הש"י במה שכופאם הוא דוקא להיות יולד לעמל ויגיעה דוקא שע"ז נברא הבחירה והיצר:

ודור המדבר שהי' מקבלי התושב"כ ומשורש נפש מרע"ה היו הם חפצים ומשתוקקים לאור התגלות הזה דתושב"כ שאין בו העלם כלל שיהי' קבוע בלבם ושלא יצטרכו ליגיעה דתושבע"פ והוצרכו לכפיי' ע"ז, ובאמת רצון הש"י הי' ג"כ לזה שיהי' היראה נקבע בלב ולא יצטרכו לבחירה רק כחודה של מחט בהתחלת האתדל"ת בתפילה לומר תן אתה ולמה לכפות הר ושנעשה בהכרח ויגיעת בשר בכפיית יצר תן לנו לב ליראת ובהסרת לב האבן ולא יצטרך לכפיי' אבל לא הי' להם לב לדעת ולבקש ע"ז, ואף מרע"ה לא קאים אדעתא דרבי' לומר להם זה עד סוף מ' שנה כמ"ש שם בע"ז (ה' רע"ב) כי גם הוא דימה שרצון הש"י בכפיית היצר ביגיעת אדם דוקא שע"ז הי' כפיית הר כי פרנס לפי הדור והחסרון שבדור גורם חסרון מה בפרנס ג"כ כידוע, ומה שישראל לא היו עדיין בשלימות זה שיהיו ראוים להתעוררת תפילה זו כי באמת גם התעוררת התפלה מהש"י

דע"כ תיקנו ד' שפתי תפתח קודם התפילה וכידוע פי' תפלתו שגורה ששגור ושלוח מלמעלה, ואלו הי' ראויים לזכות לכך היו מתעוררים להתפלל ע"ז מן השמים ועז"נ לא נתן ד' לכם לב לדעת וגו' דהם לא ידעו מעצמם כי הש"י לא נתן להם עדיין לב זו לדעת וזה גרם שגם מרע"ה לא עורר אותם לבקש זה, ובימי אחשורש שאז הי' הדור של התחלת חכמי תושבע"פ ומאהבת הנס נתקע בלבם החשק הגדול ליגיעת תושבע"פ שנגלה להם אז איך ע"י החושך בא אור גדול כענין שהי' בגזירת המן שע"י גזירתו להיות עתידים ליום הזה הוכרחו להפך הדבר שיהי' הגזירה להיות היהודים עתידים ליום הזה להנקם מאויביהם והי' מחיית עמלק עצום ולזכות לקדושת היום קבוע לדורות למשתה עד דל"י וכו', שהוא השגת סודות התורה שלמעלה מהדעת שהוא חבור החו"ב שהם בתושב"כ ושבע"פ המתגלה בלב כ"י, וידוע מזוה"ק דהנגלה שבתורה שבהם כשר ופסול טמא וטהור כו' הוא מסט' דעה"ד טו"ר שעי"ז יש מציאת דארור המן וברוך מרדכי שהם שורש דטו"ר זלעו"ז, כידוע מכתבי האר"י דמרדכי הוא סוד יסוד דאבא המתגלה ברחל היינו השפעת אור החכמה המתגלה בשרשי הנפשות דכנס"י והוא האהבה והחשק לתושבע"פ שנתעורר אז בלבבות בנ"י ועי"ז זכו להשיג סודות בתורה וכל יקר שנעלם בראשונה, וכמ"ש בס' היכלות דעיקר זיו ושאר לשונות שא' שם על גילוי התורה הי' בבית ב' שלא שרתה שכינה יותר הרבה מבבית א', והנגלה שבתורה הוא לחמו בלחמי דנק' לחם דאורייתא וכמ"ד עה"ד חטה היתה כידוע דחטה בגימט' כ"ב אותיות התורה והוא הנגלה שמסט' דעה"ד כנ"ל שנתלבש בכתנות עור וקלף ואותיות אלו ולמ"ד גפן הי' ענבים סחטה היין עם השמרים שהוא ג"כ מצד עירוב טו"ר, וזהו ג"כ ביינה ש"ת דא' ביין יש שותהו וטוב לו ויש כו' כי זכה נעשית לו סם חיי שזוכה לעץ החיים, וזהו ושתו ביין מסכתי היינו לא כמו שזחטה ענבים כנ"ל ושתאו ג"כ חי שאינו מזוג כי חמרא פקחין שמעורר רוח חכמה באדם וצריך למוזגו במימה של תורה שיהי' החכמה ממוזגת ע"פ התורה דלולא זה יוכל לבא לאפקורסת כידוע ויין זה דמסכתי הוא היין המשומר בענביו שהשותיהו טוב לו כמ"ש וטוב לב משתה תמיד, וא' בב"ב (קמ"ה ב') דזו משנה או תלמיד ע"ש דנראה דתליא בפלוגתא דסיוע"ה הי' עדיף בסוף הוריות דמתם שלוח סיני עדיף שזהו דרך לימוד בני א"י הנוחים זל"ז בהלכה, ור"ז יתיב ק' תעניות דלישתכח מיני' תלמודא דבבלאה כמ"ש ב"מ (פ"ה סע"א) ע"כ הוא אמר העדיפות למשנה משא"כ רבא דהוא הי' מראשי המפלפלים מייסדי התלמוד בבלי כמ"ש הויות דאביי ורבא עכ"א איפכא ותרוייהו יין מסכתו הרומז למסכתות המשנה ותלמוד ושם גנוז ג"כ כל סודות התורה בהעלם כידוע ועז"נ שתו שכרו דודים שתו הוא ההשגה שמצד החכמה

והדעת ושכרו הוא השגה שלמעלה מהדעת והוא מסט' דעץ החיים ויין המשומר בענביו ששכרותו ג"כ אינו מזיק וטוב לו וסת"מ ר"מ שבתורתו הי' כתיב כתנות אור בא' שזכה לאור המאיר ומנהיר פני חכמים בהלכה וי"א שלא יכלו חביריו לעמוד על סוף דעתו כי גם הוא הי' טובי' גנוז בגוי' והאור נעלם אבל רשב"י זכה לגלות ההעלם כידוע בזוה"ק ועכ"א בגיטין (ס"ז א') שא' שמדותיו תרומות מתרומות מדותיו של רע"ק היינו שרע"ק הי' השורש דכלל תושבע"פ כולה גם מהנגלות ורשב"י שנה התרומות מתרומות היינו העומק ראשית משורש הנעלם שלמעלה מהדעת ויומא דהלולא שלו שאז הי' קביעות השורש דתושבע"פ מתרומות דרע"ק שהוא שורש הכל בכל הלבבות דבנ"י בל"ג בעומר שהוא תיקון ההוד שבהוד שמשם יניקת הנביאים החכמים הזוכים לכוון האמת בחכמתם, כמ"ש ב"ב (י"ב א') דמחכמים לא ניטלה שזוכין לכוין להל"מ ע"י טעמא דיהיב מצד שכלו וחכמתו והוא עדיף מנביא דיניקת הנביאים מצד מדת עצמם ובהוד שבהוד... יניקת הנביא' ומשם הוא התחלת יניקת נבואת החכמים שקבלו מהנביאים דהם מסרו לאנכה"ג וחכמים אבל השגתם אינה מצד מדת עצמה שהיא מדת הנבואה רק מצד מה שמקבלים משורש החכמה העליונה שהוא התחלת התגלות היש מאין באצילות העליון של השגה המתגלית לנבראים:

ובמלכות מדי ויון אמר דניאל והודי נהפך עלי למשחית ע"י התגברות הזלעו"ז המן בימי מדי מזרע עמלק שהוא הראשית גוים היינו השורש מכל חכמת או"ה דעז"נ והאבדתי חכמים מאדום ורז"ל למדו דהאומר דבר חכמה באו"ה נק' חכם מחכמיו דהמן, והוא מה שהרגישו האמת דאם מזרע היהודים וגו' שלא נק' חכמה אלא השגת האמת שזהו חכמת תושבע"פ שהי' גנוז בהעלם ברישי' דעשו שבעוטפי' דיצחק דציד בפיו בסוד תושבע"פ שבנפשות הגרים כר"מ וכיוצא יסודי תושבע"פ העתידים לצאת ממנו כידוע ומצד זה נמצא בו שורש חכמה מה שיש עליו שם חכמה באמת, ומזה נמשך לכל האומות שמברכים על חכמיהם שנתן מחכמתו ובו"ד שהוא דרך נתינה נפרד מעצם החכמה של הש"י כי הם בו"ד נפרדים לגמרי מיחוד הש"י האמתי שכשיתגלה יחודו ית' שאין עוד מלבדו לא ישאר מהם כלום שילהט אותם היום הבא ובית עשו לקש וד' בדד ינחנו וגו' לישראל שהם יראיו ית' ואין מפרידים עצמם ממנו, ועכ"א על חכמתם שחלק מחכמתו שהוא חלק מהכל ואינו נפרד בפ"ע ובהתחלת התגלות החכמה דתושבע"פ הי' ג"כ התחלת התגלות החכמה חיצונית, דזלעו"ז המן וחכמיו לעומת אנכה"ג שהם שורש התחלת חכמת תושבע"פ ובא הוא לקטרג להשמיד הכל בטענה כי גם הם אינם יראיו וישנים מהתו"מ, ואריסטו ראש לחכמי יון הי' בזמן שמעון הצדיק משירי אנכה"ג והוא

בימי אלכסנדר מוקדן ראש מלכות יון כנודע וממנו התפשטות חכמת יונית וגזירותיהם שהחשיכו עיניהם של ישראל היינו עיני העדה הם הסנהדרין חכמי תושבע"פ שהאפילו חכמתם ע"י חכמות המזוהמות שלהם, וזהו טומאת השמנים שבהיכל שבניצוחם קבעו חנוכה ופורים שהם תיקון ההוד כידוע דע"כ קבעו עה"נ בהודאה ואסתר סוף כל הניסים שנתנו לכתוב כי אנכה"ג היו מהם כמה נביאים ומרדכי ואסתר גופייהו נמנו בנביאים במגילה (י"ד א') ע"ש וברש"י, ואסתר ילפי' (שם ב') מותלבש אסתר מלכות, נמצא הישועה הי' ע"י השראת נבואה עלי' ואז הוא כפי הנראה שזכתה וכן מרדכי שמנאו רש"י בשם הס"ע ממ"ח נביאים מסתמא הוא מקרא דויוודע הדבר למרדכי וכר"מ (שם ז' א') והוא ג"כ לאתחלתא דגאולה וכ"א שם דמ"ח נביאים וז' נביאות לא פחתו והותירו עמ"ש בתורה חוץ ממקרא מגילה והיינו משום דאין נביא רשאי לחדש, ומבואר דזה מיסוד נביאים והיינו מדנכתב בכתובים, וזה הסוף של כל מדריגות הנסים שמצד מדריגת הנבואה ומשם התחלת יניקת החכמה דחכמי תושבע"פ כנ"ל ועוע"ז שהי"ל קוסמים וכדומה הם זלעוע"ז דנביאים בישראל כמפורש בכתוב ואתה לא כן נתן וגו' נביא מקרבך וגו':

ומשביטלו אנכה"ג יצרא דע"ז פסק כח ע"ז גם בין האומות דעכ"א חולין (י"ג ב') עכו"ם שבח"ל לאו עוע"ז אלא מנהג אבותיהם, ותוס' שם הבינו דר"ל לאפוקי דא"י ונדחקו בהסוגיא דשם דתנא בא"י קאי וכבר ביארתיע במק"א דר"ל לאפוקי בא"י דבזמן הבית כשיד ישראל תקיפה אין ראוי להשרות כלל ביניהם עוע"ז בלאו דלא ישבו בארצך וע"כ גוים היושבים שם קבלו ז"מ ב"נ, וא"כ זרעם כשיעבדו ע"ז לא שייך עליהם מנהג אבותיהם בידיהם דהרי אבותיהם ע"כ לא היו עוע"ז, ומיהו אפשר שיהי' על דרכם דמאחר דנעקר יצרא דע"ז מהעולם נעקר מהכל רק עיקר הדבר דמנהג אבותיהם זהו רק בעכו"ם שבח"ל, וד"ז הי' בזמן פסיקת הנבואה מישראל פסק גם כח זה מעוע"ז שלא הי"ל אלא ע"י השתקעות בחשוקה ודיבוק בע"ז כידוע וכשאבדה עצה מבנים נסרחה גם חכמתם כמשז"ל וכן הי' בנבואה, ועל פרסיים ביחוד א' בוי"ר דלא הי' בידם אלא ע"ז שהניחו להם אבותיהם שלא היו אדוקים בה ורק המן הי' אדוק דצלם הי' חקוק על לבו החקיקה על לב היינו אדיקת הלב והוא הראשית דעכו"ם במינות שמצד החכמה שהתחיל אז בהם לעומת החכמה דתשבע"פ, והתפשטותה הי' במלכות יון שאז הי' ג"כ התפשטות דחכמת תושבע"פ בישראל שאז פסקה הנבואה לגמרי כמ"ש בס"ע, משא"כ בימי פרס דור אנכנה"ג דאז הי' בהם נביאים וחכמים כי הם הדור של סוף הנבואה והתחלת החכמה דתושבע"פ, ולעומת זה המן בקלי' סוף כל עוע"ז והתחלת חכמתם דרע וכל הנסים והישועות של ישראל הכל בכח התורה והנסים שבכתובים הם בכח

אותם האותיות שנכתב בהם הנס שהם גופי תורה דהמשכת הנס, וכידוע ג"כ בענין פעולת השמות כי באותיות הכתוב בפעולת איזה נס רמוז השם הפועל אותו דבר כמ"ש בתיקונים שם הכותב מפסיק והמכתב מכתב אלקים ושם הדורש מפסיק לדעת לעות את וגו' וכדומה וגם בפשטיות הוא כן בכח אותם ד"ת וכ"ד מד"ת יש בו פרד"ס כידוע וע"פ הד' דרכים אלו הוא ג"כ כח פעולת הנס באותן ד"ת, ונסים של"נ ליכתב הם נעשים בכח התושבע"פ וזה התחיל אחר נס דאסתר ואילך:

וכל ניסי פיקוד עקרות הי' בכח תושב"כ כי כל נפשות מישראל יש להם אחיזה בתושב"כ וזהו מצד שרשם שלמעלה וס' רבוא אותיות נגד ס"ר נפשות הזכרים והנקיבות כלולות בהם כידוע שכל הנפשות הם זו"נ, וע"כ בברכות אין פרי בטנה של אשה מתברך אלא מפרי בטנו כו' כי כל ברכת ישראל אינו אלא בכח התורה וכ"ב אותיותי' וזה נמשך לנשים רק מפרי בטנו שהם אין להם אחיזה בעצם בתושב"כ ג"כ דע"כ פטורים מת"ת ויש ג"כ לכ"י אחיזה בתושבע"פ דאפי' כל ע"ה שבישראל יש בהם מציאות איזה ד' של חכמה שיש בו שייכות לתושבע"פ רק שהוא אצלו בתכלית ההעלם, ולעתיד נא' כי כולם ידעו וגו' שיצא הידיעה שבהם מההעלם לגילוי, ועכ"א בזוהר דגם מילי דהדיוטא מלי הוא וזמנין דבאפרקסתא דעניא משתכח מרגניתא ובגמ' בכ"ד היינו דאמרי אינשי שהם ד"ת, ובפ"ק דסנהדרין (ו' א') ההוא דהוה א' ואזיל והם ד"ת וכן בכ"ד ועז"א איזהו חכם הלומד מכ"א דבכל אדם יש איזה ד' התחדשות של חכמה השייך לשורש נפשו ביחוד שיש ללמוד ממנו ואתם קרוים אדם ולא או"ה דרק בכ"א מישראל יש איזה דבר פרטי מתושבע"פ השייך לשרש נפשו והמבין יכול ללמוד זה ממנו אף שהוא עצמו א"י כלום אבל מבקשי ה' יבונו כל וישיגו מתוך שיחותיו ודבוריו בענייני העולם איזה ד' של חכמה שבשורש נפשו המתעלם בזה, וכל התשפטות השארות התולדות בעוה"ז שהוא השארת חיותו הוא רק השארה דהתחדשות חכמת תושבע"פ שבשורש נפשו שיצא מן ההעלם לגלוי בעוה"ז שגילוי זה בא מצד האדם בעוה"ז שתחדש ומגלה אותו חידוש דד"ת השייך לו שהי' גנוז בשורש נפשו, שמצד תושב"כ שהתושבע"פ הוא גילוי המסטורין שלה ע"י הנפשות דישראל הבאים ממקום מחצב הנפשות שלמעלה לעוה"ז, וזהו כל ההשארה דחיות שנצטוו ע"ז בפו"ר הגשמיות שיהי' התגלות הנעלם שלהם ע"י הבנים והצאצאים כידוע כי בהבנים מתגלה מעמקי הלב והנעלם שבאבות, וכן בפו"ר רוחניות בהתחדשות דד"ת שזהו עיקר תולדותיהן של צדיקים וי"ד ושם הטוב יותר ונשים לא נצטוו בפו"ר כי אין להם שייכת לכחמת תושבע"פ כלל דרק בתושב"כ שהיא שורשם שמלמעלה אחיזתם ע"י אחיזת האיש דאשתו כגופו כי הם חד גם ביצירת הנפשות

משא"כ האחיזה בתושבע"פ שהיא התחדשות החכמה של כל נפשות מה שמתחדש ומתגלה על ידן בעוה"ז זה לא שייך בנשים כלל כמ"ש יומא (ס"ו ב') אין חכמה לאשה אלא בפלך וכה"א כל כו' כי אין להם שום שייכות לחידוש חכמה בד"ת וכל חכמתם רק במעשה המצות שבידים שגם הם מצוות עליהם, וע"כ רק משפחת אב קרויי' משפחה שבהתולדות יש השארת שורש החיות דאבות ולא משפחת אם שאין השארת חיות דאם בצאצאים ותולדות, ואף דמצינו לענין יחס מעלת המשפחות מהני לפעמים גם מה שמצד אם כדמשמע בתו"י יומא (כ"ו א') לענין צו"מ דמורי דסגי במה שאמו מצוי ע"ש בד"ה דכתיב לענין דוד ומעין זה ג"כ הא דכהנת ולוי' בנם פטור מבכורה וכדומה, זהו הכל מצד השארות חיות האבות שנשאר גם בבנות מאותו משאירים גם בבניהם ולא השארת חיות עצמם כלל, וע"כ אין נסי פקידתם אלא בכח התושב"כ שבזה יכולים להתברך מפרי בטנו של איש כנ"ל וכל פקידת העקרות שבכל הדורות כולם הם נמשכים מכח פקידת אותן עקרות שנז' בכתוב שלכל אחת מהן נפתח שער מיוחד של ישועה וכמשנת"ל באותיות הקודמים קצת בזה ובכח אותן שערים שנשארו פתוחים לכל הדורות יוכלו כל העקרות ליפקד בתפלתן או תפילת צדיקים עבורן כ"ח כפי ענין ושער השייך לה:

אבל העקרים שבבנ"י שפקידותם הוא שיהי' השארת כח חיותם בעוה"ז זה אינו בכח התושב"כ שהוא מצד שורש הנפש שלמעלה רק מצד כח התושבע"פ כנ"ל, וע"כ לא נמצא נסים מפקידת עקרים בתושב"כ, רק הברכה דלא יהי' בך עקר ועקרה וגו' שהבטיחם עקב תשמעון וגו' דכשישראל עושים רצונו של מקום לא שייך להם העקרות דאינו בישראל אלא כשראויים להוליד ח"ו בנים שאין הגונים, וכמ"ש רני עקרה לא ילדה דלא ילדה בנים לגיהנם כוותייכו כי לישראל אין ראוי הולדה כזי כלל וע"כ מי שיש בו שורש פורה ראש ולענה שהוא מרירות בעצם שלא יצא מהם עוד שום דבר טוב אם הוא מזרע יעקב שמטתו שלימה הקב"ה מונע ההולדה ממנו כדי שישאר המטה שלימה והפסולת שבו יוכל להתתקן כל זמן שלא עשה פרי עדיין, אבל כשתשמעון אז ברוך תהי' מכל העמים שלא תוליד בנים לגיהנם ול"י בך עקרות למנוע זה כי לעולם התולדה נמשך אחר השורש, וכמש"נ בן חכם ישמח אב שבאב הוא כח החכמה וזוכה בו לבנו ובן כסיל תוגת אמו שהאם אין לה שייכות לחכמה שאינו באשה כנ"ל אבל ממנה רק שלא תמנע ותעלים השפעת החכמה של האב והסכלות, וכל החסרונות נמשך ממנה וחסרון שמצד האב אינו אלא של"י לתקן החסרון שמצד האם אבל מי שנקי אגב אמו ואין חסרון מצדה אין לו לירא משורש רע, וע"כ תיקון העקרות דנשים ע"י התושב"כ שהוא המאיר ומזכך גם לשורש הרע בביטול כל החומריות ומשכא דחויא הנמשך מצד

האם המזרעת אודם שממנו עור ובשר, ותיקון העקרות דאיש כשיש מיחוש הולדה בנים לגיהנם מצידו דזה אינו בחסרון שבשורש רק מצד מה"ע עד"ש בעירובין דאברהם מציל כל הנימולים מגינהם חוץ מבועל ארמית דמימשכא ערלתו ולא מבשקר לי', ואף ערלי ישראל נק' מולים וכ"ש המשוך דא"צ לחזור למולו כלל מדאורייתא רק משום מה"ע דלא מבשקר והוא מוליד תולדות עכו"ם דולדה כמותה, ומי שיש לו חשק ותאוה ואהבה לשורש העכו"ם בחכמתם ונימוסם וכדומה הוא בכלל אבזרייהו דבועל ארמית שבפעל ובמעשה התיקון לזה הוא רק בכח התושבע"פ שהיא עיקר המבדיל בין ישראל לעמים מצד החכמה כמ"ש בשמו"ר מי שמסטורין שלו בידו הם ישראל היינו שהד' יתן חכמה ומפי"ו דייקא דעת ותבונה שזהו השגת התושבע"פ, והוא דוגמת אות הברית המבדיל בפעל בחומריות הגוף ומצד התושב"כ שהוא בהתגלות לכל הוא תיקון החומריות הנגלה לכל, וע"י התושבע"פ שהוא גילוי הנעלם שבתושב"כ הוא תיקון קלקול שאינו בפועל בחומריות רק בהעלם להיות נבלד מהעמים גם כפי ההעלם ולמה"ע דבנ"א הרואין לעינים ועי"ז זוכה לראות בנים לבניו, **ושלום** [הוא חבור יסוד ומלכות שמהם התולדה כנודע] **על ישראל אמן**: **תושלב"ע**